

2012

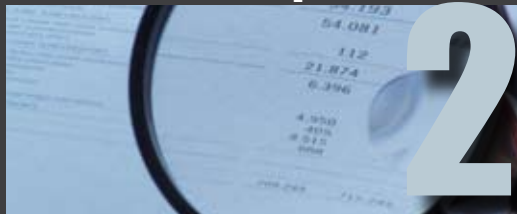
Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

Bilbao Observatorio

Biztanleria

Ekonomia eta enpresa

Lan-Merkatua

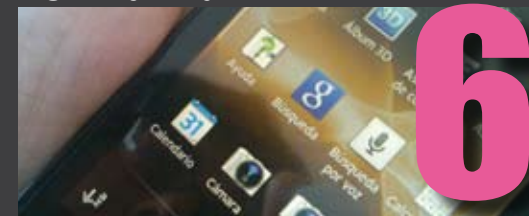
Merkataritza

Turismoa

Berrikuntza

Kultura eta kirola

Hirigintza eta etxebizitza

Garraioa eta ingurumena

» Aurkibidea

» Estatistika eranskina

Biztanleria

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura

Atzeritik etorritako biztanleak

Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila

Merkataritza

Sarrera

Merkataritza jarduerak eta enpresak

Merkataritza jardueraren bilakaera

Soldatapeko enplegua

Etxeetan egindako kontsumoa

Sektorearen salmentak

Kultura eta kirola

Sarrera

Udal jarduerak kulturalak

Antzerki, dantza eta musika jarduerak

Museoak

Liburutegiak

Kirola

Ekonomia eta enpresa

Sarrera

Testuinguru ekonomikoa

Ekonomia- eta enpresa-jarduerak

Soldatapeko langileak dituzten enpresak

Autonomoen araubidearen afiliazioa

Merkataritza-sozietate berriak

Turismoa

Turismo jarduera

Biltzar eta bileren turismoa

Lan-Merkatua

Testuingurua

Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia

Afiliatutako biztanleak

Erregistratutako kontratuak

Erregistratutako langabezia

Berrikuntza

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"

Informazioaren gizartea Bilbon

Ikerketa, garapena eta berrikuntza

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak

Unibertsitatea, ikerketa iturri

Garraioa eta ingurumena

Garraioa eta mugikortasuna

Ingurumena

« Aurkibidea

2012

Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

» Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Biztanleria

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura

Atzerritik etorritako biztanleak

Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko- eta hezkuntza-maila

1

2012 Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

- » Aurkibidea
- » Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura	»	Biztanleen joan-etorriak
Atzerritik etorritako biztanleak		Biztanleria barruti eta auzoen arabera
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila		

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 4
	Estatistika eranskina	4

DEMOGRAFIA: BIZTANLERIAREN BILAKAERA ETA EGITURA

» **2012an, 352.402 biztanle egon dira Bilbon**

Azken hamarkada honetan, Bilboko biztanleriaren datuak egonkor azaldu dira: zifra absolutuen gorabeherak ia oharkabeen joan dira eta biztanleriaren zahartze prozesuak aurrerantz jarraitu du. Bilboko egoeraren oso antzekoa da gainerako eremuetan ikusitakoa, hala Euskal Herriko Autonomia Er-

kidegoan nola Europan, orokorrean, biztanleriari buruzko datuen bilakaerari erreparatuta egindako aurreikuspenen arabera.

2012ko urtarrilaren 1ean, Bilboko biztanleria 352.402 lagunekoa zen, 2011n baino 854 gutxiago. Aurreko urteetan bezala, gorakada eta beherakada txikiak tartekatuz joan dira azken urtean. Horren ondorioz, 2000. urtetik gaurdaino 2.510 pertsona (% 0,7) baino ez ditu galdu hiribilduak.

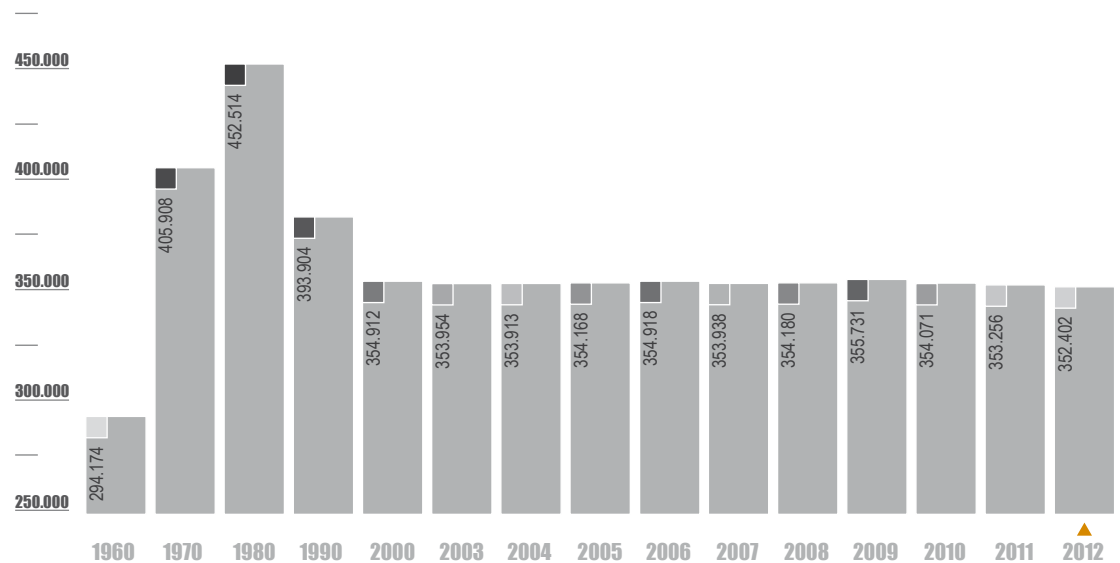
Bertan Bilboko metropoliko biztanleen % 39 batzen da (guztira, 910.000 lagun, 35 udalerritan): Bizkaiko biztanle guztien herena inguru (% 30,4).

Biztanle-dentsitateari begira, Estatu guztiko probintzia hiriburuen sailean, datu nabarmenenak dituzten artean dago Bilbo. 40,6 km²-ko azalera izaki, Bilboko batez besteko biztanle-dentsitatea 8.669koa izan da kilometro koadroko 2012an. Eustatek argitaratu dituen azken datuen arabera (Biztanleriaren eta etxebizitzaren errolda, 2011), Bizkaiko biztanleriaren batez besteko dentsitatea 520,2 biztanlekoa izan da km²-ko, eta EAEn, 301,3 biztanlekoa km²-ko. Portugaleteren atzetik (14.838,3 bizt./km²), Bilbo da, hain zuzen ere, biztanle-dentsitate handiena duen Euskadiko bigarren udalerrria.

Azken urteetan, Bilboko biztanleriaren egitura ia ez da aldatu; emakumezkoak gizonetzkoak baino gehiago dira, oraindik ere. Hala erakusten dute 2012ko datuek: emakumeak % 52,7 izan dira, eta gizonak, % 47,3. Hortaz, 100 gizoneko 111 emakume egon dira Bilbon urte horretan.

Hiribilduko biztanleen batez besteko adina 45 urtekoa izan da (43 gizonen kasuan, eta 47 emakumeenean). Haurrak (15 urtetik beherakoak) biztanle guztien % 12,2 dira, eta 30 urtetik beherakoak, laurdena pasatxo (% 26,3). Aldaketa gutxi izan bada ere, adinaren araberrako biztanleriaren piramidean gorakada aipagarriena nagusien adin-tarteetan dago, biztanleriaren zahartze prozesuak aurrera jarraitzen duen seinale.

» Biztanleriaren bilakaera 1960-2012

Iturria: Udal errolda.

» Biztanleria, sexuaren arabera

	2011	2012	% 2012/11
Biztanleria	353.256	352.402	-0,24
Emakumeak	186.080	185.770	-0,17
Gizonak	167.176	166.632	-0,33

Iturria: Udal errolda.

Biztanleria

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura »
Atzerritik etorritako biztanleak
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila

Biztanleen joan-etorriak
 Biztanleria barruti eta auzoen arabera

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 5
	Estatistika eranskina	5

Piramidean ikusten denez, 15 eta 44 urte bitarteko biztanleen kopurua gutxitu egin da 2011rekin alderatuta (-% 2,1); batez ere, 15etik 29ra bitartekoen artean (-% 3). Gainerako adin-tarteek, berriz, denek egin dute gora, gutxiago edo gehiago: gutxien igo direnak 0-14 urte bitartekoak izan dira (% 0,6), eta gehien igo direnak, 45 urtetik gorakoak (% 1) –horien artean, bereziki 85 urte edo gehiago dituztenek egin dute gora (% 6,2)–.

Zahartzearen adierazlea –65 urtetik gorakoak gutzirako biztanleen kopuruarekin alderatzen duen adierazlea– etenik gabe igo da azken urteetan, eta 2012an % 22,4ra iritsi da. Ildo beretik, 85 urtetik gorako biztanleen kopurua gero eta handiagoa da hiribilduan: biztanle guztien % 3,4 izan dira 2012an, eta 65 urte edo gehiago dituztenen % 15,2.

Biztanleriaren piramideak erakusten duen beste datu bat zera da, gizonezko gehiago dagoela 40 urtetik beherako adin-tarteetan. Adin horretatik aurrera, aldez, alderantzizkoa gertatzen da, gehienak emakumezkoak baitira; batik bat, 70 urte baino gehiago dituztenen artean.

Mendekotasun-adierazlea % 52,8ra heldu da 2012an. Arrazoia, Bilboko biztanleriaren zahartze eta gainzahartze prozesuen etenik gabeko areagotzea. Egoera horrek, gainera, produktibitatearen ardura euren gain daukaten biztanleengan zama handitzea dakar

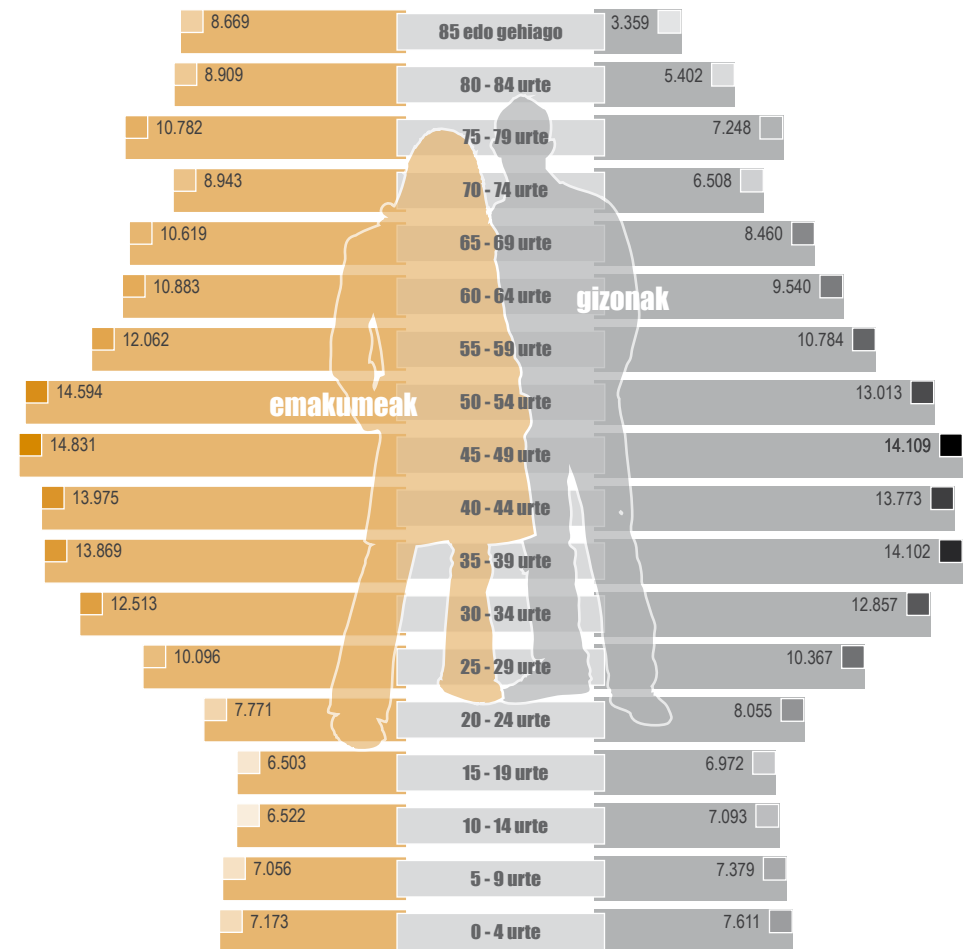
(15-64 urte bitartekoak), ekonomikoki mendeko direnak (haurrak eta adinekoak) mantendu behar baitituzte.

» Biztanleria, adinaren arabera	2011	2012	% 2012/11
Biztanleria	353.256	352.402	-0,2
0-14 urte bitartekoak	42.592	42.834	0,6
15-29 urte bitartekoak	51.286	49.764	-3,0
30-44 urte bitartekoak	82.345	81.089	-1,5
45-64 urte bitartekoak	98.725	99.816	1,1
65-84 urte bitartekoak	66.986	66.871	-0,2
≥ 85 urte	11.322	12.028	6,2
Guztirakoaren gaineko 0 eta 14 urte bitartekoen %	12,1	12,2	0,1 pp
Guztirakoaren gaineko 85 urte edo gehiagokoen %	3,2	3,4	0,2 pp
Mendekotasun-adierazlea*	52,0	52,8	0,8 pp

* Mendekotasun-adierazlea: Lan egiteko adinean daudenekin alderatuta (15-64 urte bitartekoak), biztanle inaktiboan (15etik beherakoak eta 64tik gorakoak) pisua neurtzen duen adierazlea.
 Iturria: Udal errolda.

» Biztanleen % 22k 65 urte baino gehiago ditu, eta % 3k, 85 baino gehiago

» Biztanleria, adinaren arabera

Iturria: Udal errolda.

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura

Biztanleen joan-etorriak

Atzerritik etorritako biztanleak

Biztanleria barruti eta auzoen arabera

Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 6
	Estatistika eranskina	6

BIZTANLEEN JOAN-ETORRIAK

» Bilboko migrazio-saldoa positiboa izan da 2012an, nahiz eta 2011n baino etorkin gutxiago etorri diren

Erroldari begiratuta udalerriko biztanleen joan-etorrien berri izan dezakegu, mugimendu naturalak zein migrazioari lotutakoak direla ere. Bilboko udalerriko erroldaren arabera, beraz, 18.013 alta eta 18.867 baja egon dira 2012an.

Erroldatze horiek hurbiletik aztertzean zera ageri da: 2012an gauzatutako 18.013 alta erroldaren % 62,1 (guztira, 11.185) udalerriz aldatu izanagatik egin direla. Gainerako alta erroldakoak atzerritik etorritakoenak (2.769), jaiotzeenak (2.883) eta erroldan agertzen ez zirenenak (1.176) dira.

Erroldan baja emandakoen artean (18.867 lagun 2012an), berriz, % 53,9 udalerriz aldatzeagatik eginak izan dira (10.164), eta % 19,5 heriotzengatik (3.688). Gainerako bajak bidegabe izena emanda egin direnak (3.838) eta atzerrira joandakoak (665) izan dira.

Bilboko migrazio-fluxuen emaitzak, beraz, 3.125 pertsonako saldo positiboa ekarri du, etorritakoak (immigrazioa) joandakoak baino gehiago izan baitira (13.954 eta 10.829, hurrenez hurren).

Saldo begetatiboa negatiboa izan da, 805 pertsona gutxiagokoa; hain zuzen, hildakoak (3.688) jaiotakoak (2.883) baino gehiago izan direlako. Hirugarren urtez segidan jaitzi da jaiotakoen kopurua, gainera.

Datuak ikusita, argi dago erroldatzeen bitartez handitutako biztanle kopuruari esker biztanleen galera naturala konpentsatu daitekeela.

» Biztanleriaren migrazio-mugimenduak

	2011	2012	% 2012/11
Immigrazioa	13.295	13.954	5,0
Udalerrira aldatzea	10.390	11.185	7,7
Atzerritik itzultzea	2.905	2.769	-4,7
Emigrazioa	11.141	10.829	-2,8
Udalerrira aldatzea	10.643	10.164	-4,5
Atzerriratzea	498	665	33,5
Migrazio-saldoa	2.154	3.125	45,1

Iturria: Udal errolda.

» Biztanleriaren mugimendu naturalak

	2011	2012	% 2012/11
Hazkunde begetatiboa	-670	-805	20,1
Jaiotzak	2.929	2.883	-1,6
Heriotzak	3.599	3.688	2,5
Jaiotza-tasa gordina (bizt. ‰)	8,3	8,2	-1,0 pp
Heriotza-tasa gordina (bizt. ‰)	10,2	10,5	0,3 pp

Iturria: Udal errolda.

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura	»	Biztanleen joan-etorriak	
Atzeritik etorritako biztanleak		Biztanleria barruti eta auzoen arabera	1 2
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila			

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 7
	Estatistika eranskina	7

BIZTANLERIA BARRUTI ETA AUZOEN ARABERA

» Bilbon 40 auzo daude 8 barrutitan

Bilboko biztanleak zortzi barrutitan eta berrogei auzotan proportzionalki banatzen dira. Ibaiondo da biztanle gehien hartzen dituen barrutia: guztira, 62.183, 2012an (Bilboko guztirako biztanleriaren % 17,6). Aldiz, 27.735 pertsonarekin, biztanle gutxien dituen barrutia Otxarkoaga-Txurdinagako da (guztien % 7,9).

2011n erregistratutako biztanleriaren datuekin alderatuta, pixka bat gora egin du biztanle kopuruak Errekalden (% 0,6) eta Ibaiondon (% 0,4). Gainerakoetan, berriz, behera egin du; batez ere, Otxarkoaga-Txurdinagan (-% 1,1) eta Deustun (-% 0,8).

Biztanle-dentsitateari begira, bereziki nabarmentzekoak dira Abandoko (24.241 bizt./km²) eta Begoñako (23.886 bizt./km²) datuak, berez aipatzeko modukoa den udalerrien batez besteko datuaren hiru halako baitira. Deustuko eta Uribarriko barrutietan ere Bilboko batez besteko dentsitatea gainditu da (10.137 bizt./km² eta 8.964 bizt./km², hurrenez hurren). Gainerakoak ez dira Bilboko batez bestekora iritsi. Basurtu-Zorrotza izan da batez besteko txikiena izan duen barrutia (4.632 bizt./km²).

» Biztanleria eta biztanle-dentsitatea barrutien arabera

	2011	2012	% 2012/11	Bizt./Km ²
Biztanle kop.	353.256	352.402	-0,2	8.669
Abando	52.002	51.852	-0,3	24.241
Basurtu-Zorrotza	32.975	32.841	-0,4	4.632
Begoña	42.450	42.295	-0,4	23.886
Deustu	50.616	50.189	-0,8	10.137
Errekalde	47.500	47.773	0,6	6.861
Ibaiondo	61.950	62.183	0,4	6.444
Otxarkoaga-Txurdinaga	28.055	27.735	-1,1	7.113
Uribarri	37.708	37.534	-0,5	8.964

Iturria: Udal errolda.

» Ibaiondo biztanle gehien dituen barrutia da: 62.183

Biztanleria

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura	»	Biztanleen joan-etorriak	
Atzeritik etorritako biztanleak		Biztanleria barruti eta auzoen arabera	1 2
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila			

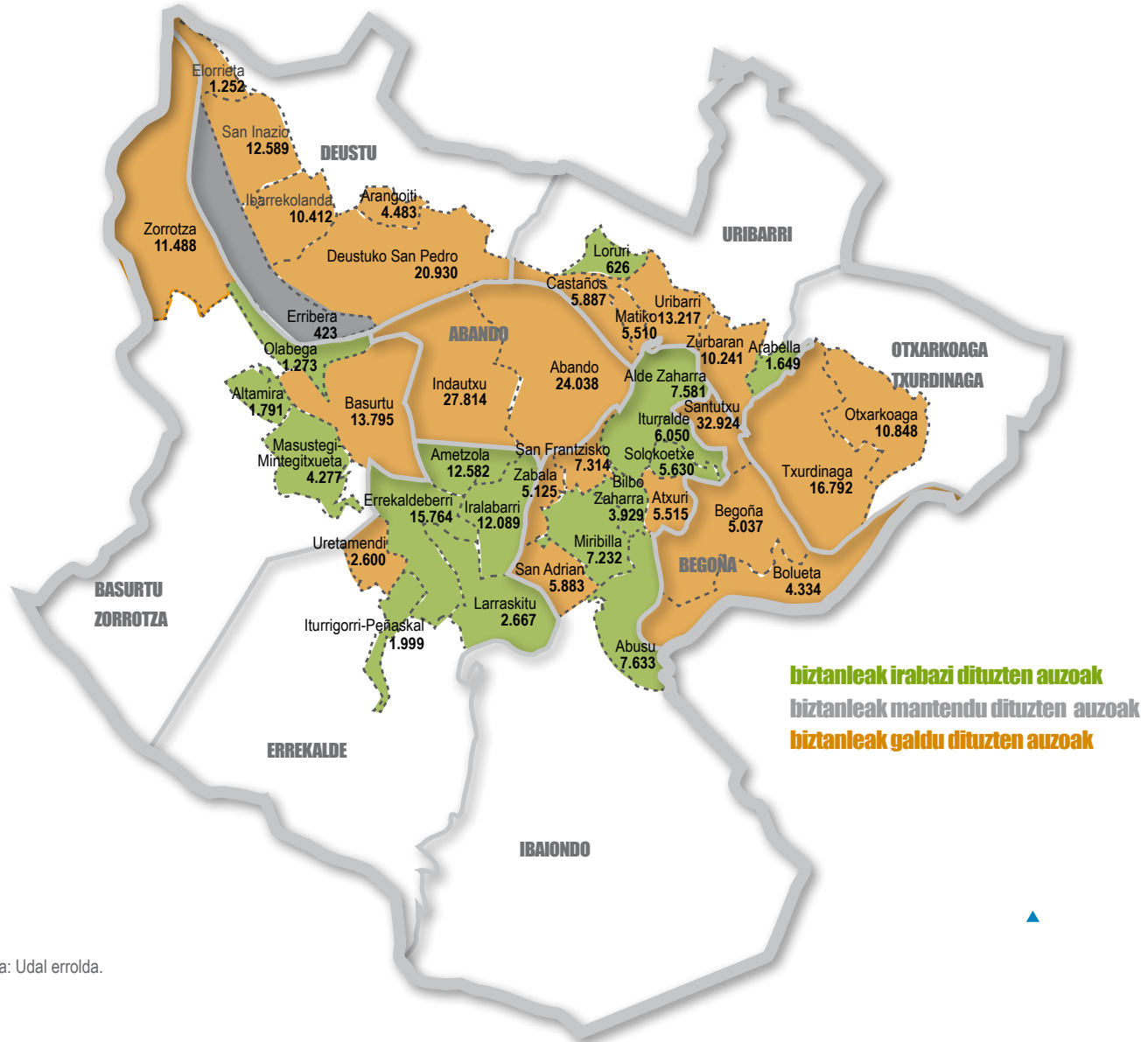
1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 8
	Estatistika eranskina	8

» Bilboko biztanleriaren bilakaera 2011-2012an, auzoen arabera

» Bilboko biztanle guztien heren bat Santutxun, Indautxun, Abandon eta Deustuko San Pedron bizi da

Hona hemen zenbait datu, barrutiz barruti: Santutxuk (32.924 biztanle), Indautxuk (27.814), Abandok (24.038) eta Deustuko San Pedrok (20.930) biztanle kopuru handiak dituzte; guztira, Bilboko 2012ko biztanle guztien % 30 batzen dute. Alderantziz, Elorrietan, Erriberan, Lorurin eta Olabeagan ez dira 1.300 biztanlera heltzen.

Aurreko urteko datuekin konparatuz, 2012an 24 auzotan biztanleen kopuruak behera egin du. Horien artean, aipatzekoak dira (150 biztanle baino gehiago galdu dituztelako), kasurako, hauek: Txurdinaga, San Frantzisko, Deustuko San Pedro, Ibarrekolanda eta Basurtu. Miribillan, Errekaldeberri eta Bilbo Zaharrean, berriz, gora egin dute biztanleen kopuruek: 245, 244 eta 228, hurrenez hurren.

Iturria: Udal errolda.

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura

Atzerritik etorritako biztanleak

Nazionalitatearen arabera

Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila

Barrutien arabera

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	9

ATZERRITIK ETORRITAKO BIZTANLEAK

» **Atzerritarrek biztanle guztien % 8,6 dira. 2012an ere inoizko kopuru handiena erregistratu da: 30.191, guztira**

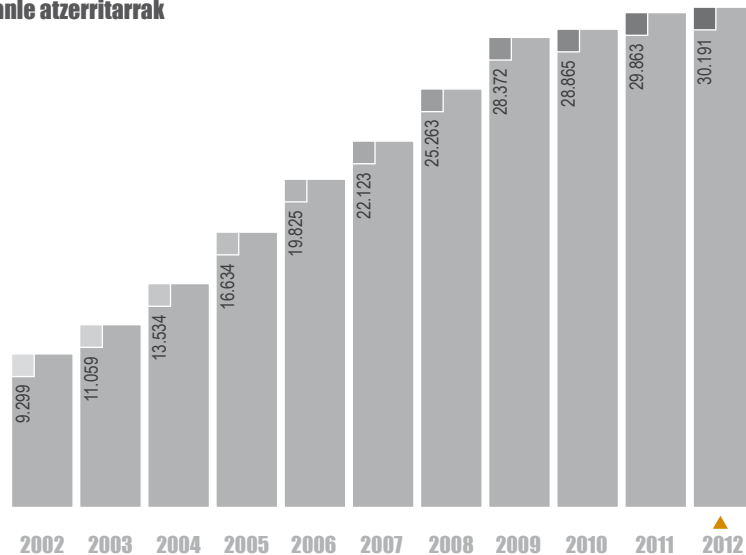
2012an Bilbon bizi izan diren atzerritarren kopurua inoizko handiena izan da: 30.191 pertsona, guztirako biztanleen % 8,6. Kanpotik etorritakoak, beraz, aurreko urtean baino 328 gehiago izan dira (+ % 1,1), eta 2010ean baino % 4,6 gehiago. Gorakada hori 2009tik hona hein batean moteldu bada ere, bere horretan jarraitzen du azken urteetako goranzko joerak.

rakada hori 2009tik hona hein batean moteldu bada ere, bere horretan jarraitzen du azken urteetako goranzko joerak.

Biztanleria atzerritarra gazte samarra da, gehienbat erdiko adin-tarteetan sartzen baita. 2012ko datuek hala erakusten dute: biztanle atzerritar guztien % 56,5 25 eta 44 urte bitartekoa da, eta % 14,1 16 urtetik beherakoa; izan ere, 65 urtetik gorakoak % 1,6 besterik ez dira.

Sexuaren araberako datuei begira ez dago alde handirik; erroldatutako gizonezkoak emakumezkoak baino gutxi batzuk gehiago dira, ez besterik: 15.228 eta 14.963, hurrenkera horretan.

» **Biztanle atzerritarrek**

Iturria: Udal errolda.

NAZIONALITATEAREN ARABERA

» **Hiribilduan bizi diren atzerritar gehienak Boliviatik etorritakoak dira**

Atzerritarren artean Amerikatik etorritakoak nabarmendu behar dira, Bilbon bizi diren etorkin guztien erdia baino gehiago dira-eta (% 50,5). Horien ondoren, gehienak Afrikatik (% 22,2), Europako beste herrialde batzuetatik (% 17,3) eta Asiatik (% 8,9) etorritakoak dira.

Azterketa herrialdez herrialde eginez gero, emaitzak hauek dira: gehienak Boliviatik (2012an, 4.500 lagun), Kolonbiatik (3.060), Marokotik (2.572) eta Errumaniatik (2.434) etorri dira. Lau nazionalitate nagusi horiek batuz gero, 2012ko Bilboko biztanle atzerritar guztien % 41,6 daukagu. 2010ean, gainera, ehuneko hori % 44,1eraino heldu zen.

» Biztanleria atzerritarrek	2011	2012	% 2012/11
Biztanle atzerritarrek	29.863	30.191	1,1
Emakumeak	14.809	14.963	1,0
Gizonak	15.054	15.228	1,2
0-15 urte bitartekoak	3.994	4.282	7,2
16-24 urte bitartekoak	4.380	4.006	-8,5
25-44 urte bitartekoak	16.878	17.072	1,1
45-64 urte bitartekoak	4.138	4.359	5,3
≥ 65 urte	473	472	-0,2
Europa	5.090	5.227	2,7
Afrika	6.715	7.018	4,5
Amerika	15.663	15.238	-2,7
Asia	2.376	2.687	13,1
Ozeania	16	16	0,0
Herrigabeak	3	3	0,0
Bolivia	4.654	4.500	-3,3
Kolonia	3.333	3.060	-8,2
Maroko	2.399	2.572	7,2
Errumania	2.358	2.434	3,2
Gainerako herrialdeak	17.119	17.625	3,0
atzerritarren %, Obiztanle guztiekiko	8,5	8,6	0,1 pp

Iturria: Udal errolda.

Biztanleria

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	10

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura
Atzerritik etorritako biztanleak
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila

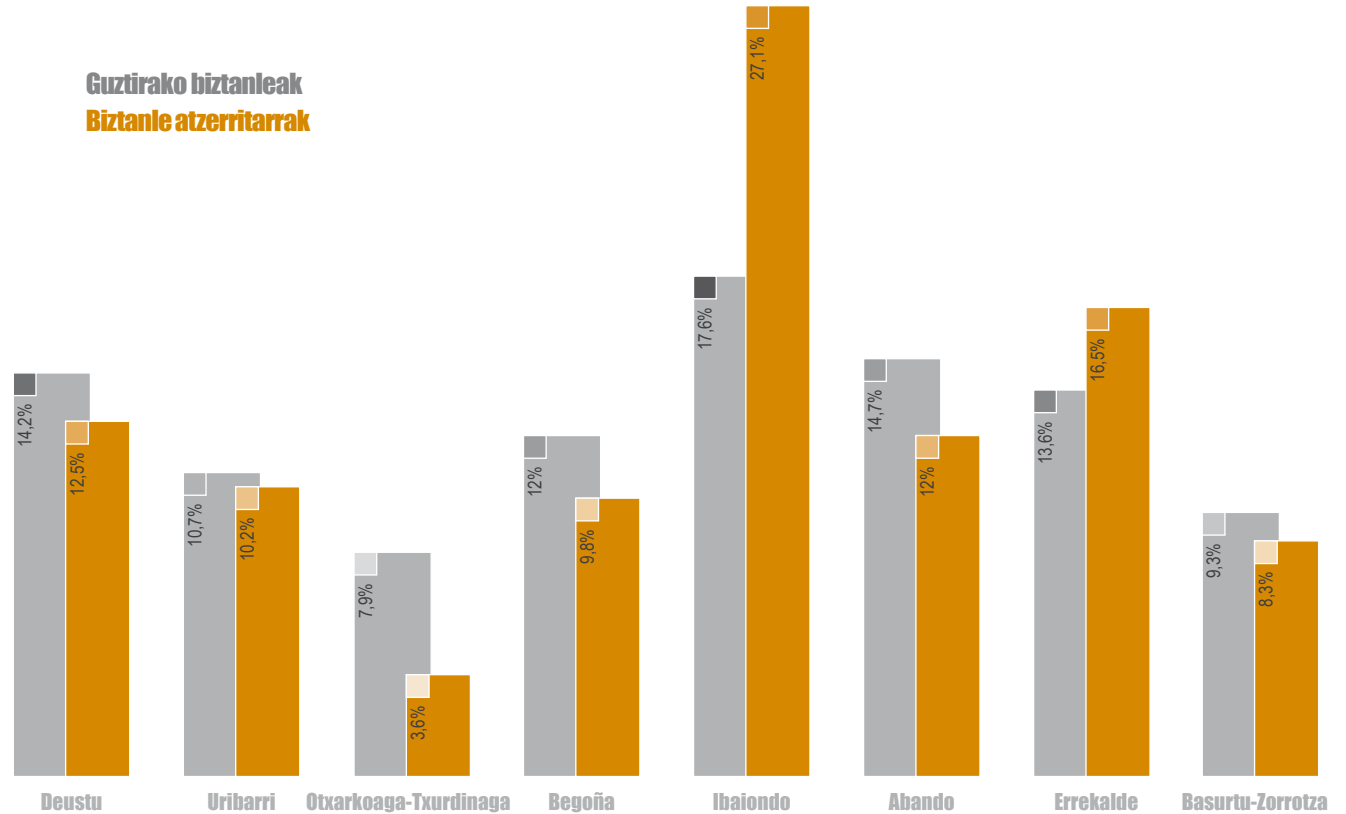
» Nazionalitatearen arabera
Barrutien arabera

BARRUTIEN ARABERA

Zortzi barrutietan daude errolatuta Bilbon bizi diren atzerritarrak, denetan proportzio berean banatuta ez dauden arren. Hamar atzerritarretik zazpi lau barruti hauetan bizi dira: Ibaiondo (% 27,1), Errekalde (% 16,5), Deustu (% 12,5) eta Abando (% 12). 2011ko datuekin alderatuta, atzerritarren kopuruak Otxarkoaga- Txurdinagan eta Begoñan igo dira gehien: % 8,6 eta % 4,5, hurrenez hurren. Abandon, Deustun eta Ibaiondon, aldiz, aurreko urtean baino atzerritar gutxiago zenbatu dira (-% 2,2, -% 1,6 eta -% 1,2, hurrenez hurren).

» Bilhoko guztirako biztanleriaren eta atzerritarren banaketa barrutien arabera

Guztirako biztanleak Biztanle atzerritarrak

Iturria: Udal errola.

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura

Atzerritik etorritako biztanleak

Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila

Errenta pertsonala eta familiakoa

1

2

Gizarte-babesa

Eskolatzeko-maila

Ikasten ari diren biztanleen hezkuntza-maila

1 Biztanleria

2 Ekonomia eta enpresa

3 Lan-Merkatua

4 Merkataritza

5 Turismoa

6 Berrikuntza

7 Kultura eta kirola

8 Hirigintza eta etxebizitza

9 Garraioa eta ingurumena

Aurkibidea

Estatistika eranskina

Or.

11

BIZTANLERIA: ERRENTA, GIZARTE-BABESA ETA ESKOLATZE- ETA HEZKUNTZA-MAILA

Alderdi demografikoei erreparatu ondoren, jarraian garrantzizko beste faktore batzuei arreta egingo diegu, Bilboko biztanleak hobeto ezagutzeko. Besteak beste, honako hauek aztertu ditugu: Bilboko biztanleek hautemandako errenta pertsonala eta familiakoa, egoera ekonomiko kaskarrean dauden pertsona edota familientzako gizartratze-laguntzak, biztanleen eskolatzeko-maila eta hiribilduko ikasketak zentroak eta ikasleak.

ERRENTA PERTSONALA ETA FAMILIAKOA

» Hiribilduko biztanleen batez besteko errenta pertsonalak Bizkaikoen datua eta EAEkoena ere gainditzen ditu

Eustatek biztanleen Errenta pertsonalaren eta familiakoaren gainean osatu duen azken estatistikaren arabera (2011), Bilbon bizi diren 18 urte edo gehiagokoen batez besteko errenta pertsonala 19.787 eurokoa da, 2009an neurtutako aurreko datutik %

1,5 behera. Bizkaian, bestalde, batez besteko errenta pertsonala % 0,3 jaitsi eta 19.187 eurotan geratu da 2011n, eta EAEn batez bestekoa 19.715 eurokoa izan da, 2009an baino % 0,4 gehiago.

Laneko errenta pertsonala 12.062 eurokoa izan zen, batez beste; 2009an baino % 1,8 gutxiago. Ohiko legez, horixe izan da, beraz, biztanleen diru-sarrerara nagusia.

Errenta pertsonal erabilgarriari dagokionez (hau da, gutzirako errenta ken Errentaren gaineko zerga eta langilea, ordaintzen dituen gizarte kotizazioak), Bilboko batez bestekoa 16.520 eurotan dago, 2009an baino % 2,5 behera.

Familiako batez besteko errenta (familia bereko kideen errenta pertsonalen batuketan) 41.920 eurokoa izan zen 2011n; hau da, 2009an erregistratutako batez besteko diru-sarrerak baino % 2,8 handiagoa. Hortaz, Bilboko batez besteko datua Bizkaikoen (41.476 euro) gainetik eta Euskal Autonomia Erkidegokoaren (42.192 euro) azpitik geratu zen urte horretan.

» Laneko errenta pertsonalak diru-sarrerara nagusien iturri izaten jarraitzen du.

» Batez besteko errenta pertsonala eta familiakoa (€), esparruaren arabera, 2009-2011

ESPARRUA	2009		2011		▲ ▼	
	Errenta pertsonala	Familiako errenta	Errenta pertsonala	Familiako errenta	Errenta pertsonala	Familiako errenta
EAE	19.631	42.729	19.715	42.192	0,4	-1,3
Bizkaia	19.241	42.191	19.187	41.476	-0,3	-1,7
Bilbo Handia	19.317	42.179	19.203	41.376	-0,6	-1,9
Bilbo	20.081	43.119	19.787	41.920	-1,5	-2,8

Iturria: Errenta pertsonalaren eta familiakoaren estatistika, Eustat.

» Batez besteko errenta pertsonala

	2009	2011	% 2011/09
Errenta pertsonala (€)	20.081	19.787	-1,5
Emakumeak	15.060	..	..
Gizonak	25.828	..	..
Laneko errenta pertsonala (€)	12.285	12.062	-1,8
Emakumeak	8.860	..	..
Gizonak	16.205	..	..
Errenta pertsonal erabilgarria (€)	16.951	16.520	-2,5
Emakumeak	12.939	..	..
Gizonak	21.544	..	..

...: Datu hau ez dago eskuragarri.

Iturria: Eustat.

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura	Errenta pertsonala eta familiakoa	1	2
Atzerritik etorritako biztanleak	Gizarte-babesa		
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila	Eskolatzeko-maila		
	Ikasten ari diren biztanleen hezkuntza-maila		

1	Biztanleria	Or.	12
2	Ekonomia eta enpresa		
3	Lan-Merkatua		
4	Merkataritza		
5	Turismoa		
6	Berrikuntza		
7	Kultura eta kirola		
8	Hirigintza eta etxebizitza		
9	Garraioa eta ingurumena		
	Aurkibidea		
	Estatistika eranskina		

Nolanahi ere, auzoz auzoko datuek erakusten dutenez, bilbotarren errenta maila oso desberdina da non bizi diren arabera, errenta pertsonalari zein familiakoari dagokionez.

Errenta pertsonalen zerrendaburua Abandoko auzoa izan zen 2009an, 35.939 euroekin; gero, Indautxu (32.561 euro), eta askoz atzerago, Castaños (27.763 euro). Bilbon, lau auzotik bakarria zegoen urte horretan hiribilduko errenta pertsonalaren batez besteko datuaren gainetik. Errenta pertsonal txikiak, berriz, auzo hauetakoak ziren: Otxarkoaga (10.840 euro), San Frantzisko (10.823 euro) eta Iturrigorri-Peñaskal (10.579 euro). Azken auzo honetan erregistratutako datua hiribilduko batez bestekoaren erdia da, gutxi gorabehera.

Familiako errenta handienak ere Abandoko (2009an, 77.929 euro), Indautxuko (70.627 euro) eta Castañoseko (57.627 euro) auzoetan daude. Txikiak, aldiz, Uretamendin (24.344 euro), Iturrigorri-Peñaskalen (23.166 euro) eta Otxarkoagan (22.821 euro). Guztira, hamabi izan ziren 2009. urtean hiribilduko batez bestekoaren gainetik familiako errenta izan zuten auzoak: 2006an baino bi gehiago.

» Errenta altuenak dituztenak Abandon eta Indautxun bizi dira

» Familiako batez besteko errenta	2009	2011	% 2011/09
Familiako errenta (€)	43.119	41.920	-2,8
Emakumeak	34.740	..	..
Gizonak	48.985	..	..
Familiako laneko errenta (€)	26.455	25.615	-3,2
Emakumeak	20.151	..	..
Gizonak	30.869	..	..
Familiako errenta erabilgarria (€)	36.383	34.984	-3,8
Emakumeak	29.600	..	..
Gizonak	41.132	..	..

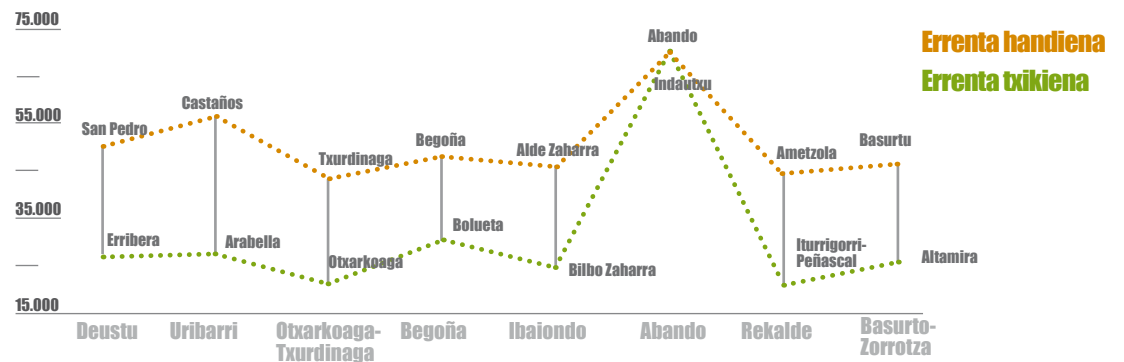
...: Datu hau ez dago eskuragarri.
Fuente: Eustat.

» Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo, 2011

Auzoa	Errenta pertsonala	Familiako errenta	Auzoa	Errenta pertsonala	Familiako errenta
Abando	32.572	70.283	Erribera	15.146	27.240
Altamira	12.629	25.801	Larraskitu	13.670	28.046
Ametzola	21.352	44.816	Masustegi-Mintegitueta	18.039	39.158
Arabella	14.161	27.465	Matiko	17.681	36.672
Arangoiti	13.634	29.630	Miribilla	24.322	45.647
Atxuri	14.724	29.240	Olabeaga	15.096	28.920
Basurtu	21.666	46.675	Otxarkoaga	10.271	21.291
Begoña	21.483	48.374	San Adrian	17.219	37.768
Bilbo Zaharra	12.982	25.594	San Frantzisko	10.866	24.660
Bolueta	14.264	30.722	San Inazio	18.316	37.966
Alde Zaharra	22.409	43.562	Deustuko San Pedro	22.841	50.242
Castaños	27.482	56.410	Santutxu	16.057	33.253
Loruri	22.546	48.467	Solokoetxe	17.348	37.554
Errekaldeberri	15.532	32.077	Txurdinaga	18.724	43.660
Ibarrekolanda	20.101	44.704	Uretamendi	11.008	22.544
Indautxu	32.461	69.785	Uribarri	15.642	32.306
Iralabari	18.123	37.930	Zabala	13.255	27.020
Iturralde	17.587	37.019	Zorrotxa	14.791	31.777
Iturrigorri-Peñaskal	9.794	21.247	Zurbaran	18.524	39.910
Abusu	14.178	30.182			

Iturria: Eustat. Errenta pertsonalaren eta familiakoaren gaineko estatistika.

» Gehieneko eta gutxieneko familiako errenta auzoaren arabera, barrutiz barruti. 2011

Iturria: Eustat. Errenta pertsonalaren eta familiakoaren gaineko estatistika.

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura	Errenta pertsonala eta familiakoa	1	2
Atzeritik etorritako biztanleak	Gizarte-babesa		
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila	Eskolatzeko-maila		
	Ikasten ari diren biztanleen hezkuntza-maila		

1	Biztanleria	Or.
2	Ekonomia eta enpresa	13
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	
	Estatistika eranskina	

GIZARTE-BABESA

Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunen Inkesta (2012)

Eustatek pobrezia EAEan izan duen bilakaera aztertzen du Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunen Inkestan (2012). Azterlan horren ondorioen artean, bereziki nabarmentzekoa da 2008tik 2012ra doan epealdian hainbat familiak jasan behar izan dituzten estualdiak, pobrezia eta baliabide-eskasiari lotuta. Krisialdi ekonomikoak gogor jo du arlo sozialean, hainbat etxetan ohiko gastuei eta bestelako betebeharrak aurre egiteko dituzten zailtasunek erakusten dutenez. Ildo beretik, diru-sarreraren gabeziari lotuta, pobrezia arriskuan edo baliabide-eskasia egoeretan sartzeko dauden kasuek gora egin dute nabarmen.

Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunen Inkestaren emaitzen arabera, Bilbon dagoen pobrezia erreala % 9,5ekoa da; 2008kotik (% 7,6) ia bi puntu egin du gora, beraz. Gainera, Euskadin pobrezia erreala jota dauden pertsona guztien % 27,6 Bilbon bizi direla kontuan hartzen badugu, are garrantzi handiagoa du Bilboko datuak Euskadiko pobrezia mapari dagokionez.

» Pobrezia errearen tasa eremu eremu	2008	2012
EAE	4,2	5,3
Bizkaia	5,2	6,1
Bilbo	7,6	9,5

Iturria: PGDI 2012. Eusko Jaurlaritza.

Pobrezia erreala Bilbon nola areagotu den ikusteko bi fenomenori erreparatu diezaiokegu: Bata, metatze-pobrezia egonkortzea, % 2,3an (metatze-pobrezia honekin du zerikusia: etxe bateko kideak gai ez izatea kontsumo-ondasun iraunkorrek eskuratzeko, gutxieneko maila egoki batean epe luzean mantentzeko beharrezko direnak). Bestea, mantentze-pobrezia igoera, % 10,1etik % 10,6ra. Mantentze-pobrezia epe motzean oinarritako premiak betetzeko gai ez izatea eragiten duen baliabide ekonomikoaren gabeziarekin du zerikusia; jana, etxebizitza, eta jantzi-oinetakoak bermatuta ez izatearekin, hain zuzen.

» Mantentze- eta metatze-pobrezia tasa eremu eremu	Mantentze-pobrezia		Metatze-pobrezia	
	2008	2012	2008	2012
EAE	5,7	7,3	1,5	1,4
Bizkaia	6,7	7,9	2,1	1,8
Bilbo	10,1	10,6	2,3	2,3

Iturria: PGDI 2012. Eusko Jaurlaritza

Gizarte-babesa Bilbon

» 15.391 familiak jaso du diru-sarrerak bermatzeko errenta, eta gizarte-larrialdietarako 4.263 laguntza banatu dira

Herri administrazioek, euren eskumenpean eta legeek eurentzat ezarritako eragin-eremuan, erabilgarri daukaten errenta mailarengatik egoera kaskarrean eta gizartetik baztertzeko arriskuan daudenak laguntzera zuzendutako jarduerak bideratzen dituzte.

Bilboko Udalak ahalegin berezia egiten du egoera horiek saihesteko dituzten gizarte politikak bultzatzeko. Horretarako Gizarte Ekintza sailari egokitutako aurrekontua 41.294.606 eurokoa izan da; hau da, udalak duen aurrekontu osoaren % 9.

Bilboko Udalaren Gizarte Ekintza sailaren datuen arabera, 2012. urte bukaeran Diru-sarrerak bermatzeko errentako 15.391 prestazio eman ziren. 2011. urtearekin alderatuta % 4 gutxiago izan baziren ere, guztira 25.000 pertsonari egin diote mesede laguntza horiek.

Gizarte-larrialdietarako laguntzei dagokienez, 2012an 5.451 eskaera izapidetu dira, eta horiei erantzuteko 4.263 diru-laguntza banatu dira (2011n baino % 20,8 gehiago): guztira, 3,8 milioi euro ordaindu dira.

Gizarte-larrialdietarako laguntza gehienak San Frantzisko-Abusuko barrutira (625, guztira) joan dira, bai eta Otxarkoaga-Txurdinagara (572), Santutxu-Boluetara (539) eta Errekalde-Peñaskalera (464) ere, hurrenkera horretan.

Aipagarria da, batez ere, San Frantzisko-Abusun, Alde Zaharrean eta Abandon Gizarte-larrialdietarako laguntza eskaerak zenbateraino igo diren, ehunekoei begira: % 38,3, % 29,5 eta % 29,0, hurrenez hurren. Otxarkoaga-Txurdinagan, berriz, % 5 baino ez da igo eskaeren ehunekoa euren biztanleen artean.

» Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzak, oinarritako gizarte zerbitzuen arabera

	2011	2012	% 2012/11
Ordaindutako laguntzak, guztira (kop.)	3.528	4.263	20,8
Deustu-San Inazio	351	403	14,8
Uribarri-Zurbaran	292	375	28,4
Otxarkoaga-Txurdinaga	544	572	5,1
Santutxu-Bolueta	469	539	14,9
Alde Zaharra	268	347	29,5
San Frantzisko-Abusu	452	625	38,3
Irala-San Adrian	282	320	13,5
Errekalde-Peñaskal	369	464	25,7
Abando	176	227	29,0
Zorrotza	144	180	25,0
Basurtu-Altamira	181	211	16,6

Iturria: Bilboko Udala.

Etxebizitarako prestazio osagarriek 18,1 milioi euro baino gehiago banatu zituzten 2012. urtean. Onartutako diru-laguntza kopurua % 17,9 handitu da 2011ko datuarekin alderatuta, eta horiek guztiekin banatutako zenbatekoa, % 3,4, urtetik urtera.

Beste hainbat ekintza garatu dira sail honetan 2012an: Gizarterako laguntzetarako 1.402 espediente tramitatu dira, 3.135 Etxez etxeko laguntza zerbitzu eskaini dira, eta 329 etxerik gabekori arreta egin zaio.

Urte horretan, gainera, Udal Etxebizitzen zerbitzuak 631 alokairu kontratu prestatu ditu. Hortaz, urte amaieran, 3.994 etxebizitza zegoen udalaren sail horretan, guztira 9.200 lagunentzat bizileku direnak. Etxebizitza guztien % 95 alokairu erregimenean daude (3.780), eta % 2 (96 etxebizitza) ezgaitasunen bat daukaten pertsonentzako etxe egokituak dira. Horrez gain, Udal Etxebizitzen zerbitzuak 1.127 lokal ditu eskuragarri, eta horietatik % 59 daude alokatuta (662).

Biztanleria

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura	Errenta pertsonala eta familiakoa	1	2
Atzeritik etorritako biztanleak	Gizarte-babesa		
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila	Eskolatzeko-maila		
	Ikasten ari diren biztanleen hezkuntza-maila		

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	14

ESKOLATZE-MAILA

» Ikasten ari ez diren biztanleen ia % 18k unibertsitate ikasketak ditu

Bilbon 2010ean bizi zirenen % 17,9k unibertsitateko titulua zeukan; hau da, 51.000 pertsonak; 2001eko datuarekin alderatuta, % 3,2 gehiagok, beraz. Hezkuntza-maila horretan daudenei erdi edo goi mailako ikasketak dituztenak gehituz gero, guztira 74.767 pertsona izango lirateke (ikasten ari ez den biztanleriaren % 26,3).

Bigarren mailako ikasketak eta lanbide heziketakoak egin dutenak unean ikasten ari ez den biztanleriaren % 20,5 eta % 12,8 dira, hurrenez hurren. Lehen mailako ikasketak besterik ez dituztenak asko dira, oraindik ere (2010ean, guztirakoaren % 35,6), nahiz eta azken hamar urteotan kopuru horrek nabarmen behera egin duen (2001eko datua % 44,8koa baitzen). Eskolagabeak edo ikasketarik ez duten biztanleak (ikasten ari ez direnen artean, betiere) gutxi dira, % 5 eskas. Urtetik urtera jaisten ari den ehunekoa da, gainera.

» Lehen mailako ikasketak dituzten biztanleen ehunekoa nabarmen jaitsi da azken hamar urteetan

» Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikasketak

	2006	2010	% 2010/06
Ikasten ari ez direnak, guztira	279.393	284.210	1,7
Eskolagabeak eta Ikasketarik ez dutenak	14.973	13.524	-9,7
Lehen mailakoak	105.111	101.042	-3,9
Lanbide Heziketako ikasketak	35.482	36.490	2,8
Bigarren mailakoak	54.055	58.387	8,0
Erdi-go mailakoak	22.777	24.011	5,4
Goi mailakoak	46.995	50.756	8,0

Iturria: Eustat.

Demografia: Biztanleriaren bilakaera eta egitura	Errenta pertsonala eta familiakoa	1	2
Atzeritik etorritako biztanleak	Gizarte-babesa		
Biztanleria: Errenta, gizarte-babesa eta eskolatzeko eta hezkuntza-maila	Eskolatzeko-maila		
	Ikasten ari diren biztanleen hezkuntza-maila		

1	Biztanleria	Or.
2	Ekonomia eta enpresa	15
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	
	Estatistika eranskina	

IKASTEN ARI DIREN BIZTANLEEN HEZKUNTZA-MAILA

Bilbon hainbat ikasketa zentro dago, publikoak zein pribatuak, EAEn eskaintzen diren hizkuntza-ereduetako prestakuntza aukera anitz ematen dutenak. Gainera, hiribildukoak ez ezik, beste lurralde batzuetako ikasle asko ere erakartzen dituzte.

Araubide orokorreko irakaskuntza ez unibertsitarioa

» Bilbon 54.569 ikasle dago Araubide orokorreko irakaskuntza ez unibertsitarioetan

Eusko Jaurlaritzaren datuen arabera, Bizkaiko Araubide orokorreko irakaskuntza ez unibertsitarioaren % 28,2 eta EAE osokoaren % 14,2 Bilbon eskaintzen da. 2012-2013 ikasturtean 54.569 ikasle egon dira erregimen horretan izena emanda; horietako % 55,7 sare pribatuan eta gainerako % 44,3 publikoan.

Hizkuntza-ereduei dagokienez, Bilbon ikasle gehien hartzen dituen D eredia da (% 40,6), eta ondoren, A (% 29,8) eta B (% 28,4). Sare publikoan, % 59,7k egiten dute D ereduaren aldeko hautua; sare pribatuan, aldiz, % 25,4k. Sare publikoan ikasleen % 5 baino ez dago B erudian izena emanda, nahiz eta sare pribatuan % 47,1era heltzen diren. Azkenik, A ereduari atxikitakoak guztirako ikasleen % 35 dira sare publikoan eta % 25,3 pribatuan. X erudian ikasten ari direnak, berriz, 669 ikasle dira Bilbon; denak ere, sare pribatuan daude.

» Erregimen orokorreko ikasleen banaketa mailaren eta lurraldearen arabera, 2012-13

	HAUR HEZK.	LEHEN HEZK.	DBH	HHE (*)	BATX.	LN	HB	GUZTIRA
Bilbo	12.299	16.283	10.732	3631	5.217	6.219	188	54.569
Bizkaia	47.793	62.495	37.381	14.479	15.231	15.784	579	193.742
EAE	95.880	122.184	74.046	27.740	29.787	32.684	1.156	383.477

(*) Araututako eta arautu gabeko HHE.

(**) Haur Hezkuntzako eta Lehen mailako Berariatzko Hezkuntza Berezia, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Zereginen Ikaskuntza.

Iturria: Eusko Jaurlaritza.

Araubide bereziko irakaskuntza

LOGSEren II. Tituluak, irakaskuntza mota hori arautzen duenak, hiru sail handitan banatzen du: arte irakaskuntzak (musika, dantza eta arte plastikoak eta diseinua), hizkuntza irakaskuntzak eta kirol irakaskuntzak; azken horiek dira berrienak, hain zuzen ere. 2011-2012ko ikasturteko datuen arabera, araubide bereziko irakaskuntza 136 zentrok eskaintzen dute EAEn; guztira, 86.732 matrikula egin ziren ikastegi horietan.

» Araubide orokorreko irakaskuntza ez unibertsitarioko zentroak Bilbon, 2011-2012 ikasturtea

	2011-2012
Haur hezkuntza (1. zikloa)	85
Haur hezkuntza (2. zikloa)	66
Lehen hezkuntza	63
Derrigorrezko bigarren hezkuntza	46
Batxilergoa	35
Lanbide Heziketa (Erdi edo goi maila)	42
Hezkuntza Berezia	14
Helduen Hezkuntza (HHE)	9
Lanbide Hastapena	10
Araubide berezikoak	..
Musika Ikastegiak (Oinarrizko maila eta erdi maila)	12
Musika Eskolak	6
Hizkuntza Eskolak	1
Dantza Ikastegiak (Oinarrizko maila)	0
Arte plastikoko eta diseinuko zentroak (Goi maila)	3
Kirol irakaskuntzako zentroak (Erdi maila)	1

Iturria: Bilboko Udala. Hezkuntza saila.

Unibertsitateko irakaskuntza

EAEko unibertsitate irakaskuntza hiru unibertsitateetan eskaintzen da: Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatean (publikoa), eta Deustuko Unibertsitatean eta Mondragon Unibertsitatean (biak ala biak zentro pribatuak dira). Bertoko unibertsitate ikasketen artean, beraz, irakaskuntza teknikoak, zientzia esperimentalak, osasun zientziak, giza zientziak, eta gizarte zientziak eta juridikoak sartzen dira. Eustaten Hezkuntzari buruzko estatistika lanaren arabera, 2010-11 ikasturtean, unibertsitateek 59.132 ikasle izan dituzte, aurreko urtean baino % 5,8 gutxiago. Ikasle horien erdiek baino gehiagok Bizkaian ikasten dute; guztira, 32.431k (14.996 gizonak eta 17.435 emakumeak).

Bilbon, UPV-EHUkoen eta Deustuko Unibertsitatekoen artean, 20.000 baino gehiago dira, guztira: UPV-EHUK 11.505 ikasle izan ditu, eta Deustuko Unibertsitateak, 9.983.

» Bilboko unibertsitateko ikasleak, 2011-12 ikasturtea

UPV/EHU	2011-12
Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fak.	3.209
Industria Ingeniaritza Teknikoko Unib. Eskola	2.700
Industria Ingeniaritza eta Telekom. GET	3.288
Irakasleen Unib. Eskola*	0(*)
Enpresa Ikasketen Unib. Eskola	1.521
Deustuko Unibertsitatea**	787
Zuzenbide Fakultatea	9.983
Ingeniaritza Fakultatea	1.124
Gizarte eta Giza Zientzien Fakultatea	899
Psikologia eta Hezkuntza Fakultatea	1571
Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea	1.938
Beste fakultate batzuk	1.882
Graduondoko ikasketak	169

* Leioan eskaintzen da orain.

** Deustuko Unibertsitateko campus guztietako ikasleak.

Iturria: UPV-EHU eta Deustuko Unib.

	Familiako besteko errenta
Biztanleria, sexuaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanleria, adinaren arabera	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian mugimendu naturalak	
Población por distritos	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	
Batez besteko errenta pertsonala	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetako

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	16

» **Biztanleria, sexuaren arabera**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Biztanleria	353.854	353.913	354.168	354.918	353.938	354.180	355.731	354.071	353.256	352.402
Emakumeak	186.187	--	--	186.885	186.745	186.727	187.257	186.571	186.080	185.770
Gizonak	167.667	--	--	168.033	167.193	167.453	168.474	167.500	167.176	166.632

Iturria: Udal errolda.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Población por distritos	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetak
Batez besteko errenta pertsonala	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 17
	Estatistika eranskina	

» **Biztanleria, adinaren arabera**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Biztanleria	353.854	353.913	354.168	354.918	353.938	354.180	355.731	354.071	353.256	352.402
0-14 urte bitartekoak	38.673	--	--	39.808	40.354	41.092	41.824	42.215	42.592	42.834
15-29 urte bitartekoak	66.440	--	--	60.488	58.244	56.416	55.158	53.087	51.286	49.764
30-44 urte bitartekoak	86.824	--	--	86.886	86.098	85.473	85.268	83.497	82.345	81.089
45-64 urte bitartekoak	86.677	--	--	91.999	93.414	95.086	96.697	97.812	98.725	99.816
65-84 urte bitartekoak	67.069	--	--	66.991	66.584	66.414	66.565	66.759	66.986	66.871
≥ 85 urte	8.171	--	--	8.746	9.244	9.699	10.219	10.701	11.322	12.028
Guztirakoaren gaineko 0 eta 14 urte bitartekoen %	--	--	--	11,2	11,4	11,6	11,8	11,9	12,1	12,2
Guztirakoaren gaineko 85 urte edo gehiagokoen %	--	--	--	2,5	2,6	2,7	2,9	3,0	3,2	3,4
Mendekotasun-adierazlea*	--	--	--	48,3	48,9	49,5	50,0	51,1	52,0	52,8

* Mendekotasun-adierazlea: Lan egiteko adinean daudenekin alderatuta (15-64 urte bitartekoak), biztanle inaktiboekin (15etik beherakoak eta 64tik gorakoak) pisua neurtzen duen adierazlea.

Iturria: Udal errolda.

	Familiako besteko errenta
Biztanleria, sexuaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanleria, adinaren arabera	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian mugimendu naturalak	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian barrutien arabera	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetako
Biztanleria atzerritarrek	
Batez besteko errenta pertsonala	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	18

» **Biztanleriaren mugimendu naturalak**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hazkunde begetatiboa	-788	-695	-565	-375	-627	-670	-805
Jaiotzak	2.864	2.926	3.079	3.244	2.979	2.929	2.883
Heriotzak	3.652	3.621	3.644	3.619	3.606	3.599	3.688
Jaiotza-tasa gordina (bizt. ‰)	8,1	8,3	8,7	9,1	8,4	8,3	8,2
Heriotza-tasa gordina (bizt. ‰)	10,3	10,2	10,3	10,2	10,2	10,2	10,5

Iturria: Udal errolda.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	
Batez besteko errenta pertsonala	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetako

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	19

» Biztanleria barrutien arabera

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Biztanle kop.	353.854	353.913	354.168	354.918	353.938	354.180	355.731	354.071	353.256	352.402
Abando	52.218	51.794	51.696	51.875	51.624	51.538	51.718	51.687	52.002	51.852
Basurtu-Zorrotza	34.059	34.171	34.075	33.780	33.666	33.490	33.658	33.403	32.975	32.841
Begoña	44.574	44.320	43.715	43.598	43.390	43.296	43.030	42.661	42.450	42.295
Deustu	53.285	52.783	52.277	52.218	51.989	51.730	51.656	50.939	50.616	50.189
Errekalde	46.511	47.297	47.583	47.598	47.476	47.363	47.787	47.486	47.500	47.773
Ibaiondo	52.578	53.285	55.182	57.340	58.064	59.403	61.029	61.501	61.950	62.183
Otxarkoaga-Txurdinaga	29.770	30.010	29.690	29.140	28.871	28.818	28.518	28.240	28.055	27.735
Uribarri	40.859	40.253	39.950	39.369	38.858	38.542	38.335	38.154	37.708	37.534

Iturria: Udal errolda.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetak
Batez besteko errenta pertsonala	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	20

» Biztanleria atzerritarrek

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Biztanle atzerritarrek	19.825	22.123	25.263	28.372	28.865	29.863	30.191
Emakumeak	--	11.230	12.700	14.037	14.383	14.809	14.963
Gizonak	--	10.893	12.563	14.335	14.482	15.054	15.228
0-15 urte bitartekoak	--	3.246	3.723	3.844	3.888	3.994	4.282
16-24 urte bitartekoak	--	3.533	4.039	4.563	4.425	4.380	4.006
25-44 urte bitartekoak	--	12.280	13.923	15.881	16.305	16.878	17.072
45-64 urte bitartekoak	--	2.727	3.192	3.658	3.815	4.138	4.359
≥ 65 urte	--	337	386	431	432	473	472
Europa	--	3.740	4.396	4.943	4.910	5.090	5.227
Afrika	--	3.746	4.513	5.702	6.215	6.715	7.018
Amerika	--	13.363	14.897	15.958	15.734	15.663	15.238
Asia	--	1.263	1.443	1.756	1.991	2.376	2.687
Ozeania	--	8	12	11	13	16	16
Herrigabeak		3	2	2	2	3	3
Bolivia	2.354	3.611	4.666	4.879	4.727	4.654	4.500
Kolonbia	3.827	3.755	3.683	3.730	3.546	3.333	3.060
Maroko	1.204	1.221	1.594	2.058	2.177	2.399	2.572
Errumania	1.201	1.476	1.962	2.248	2.280	2.358	2.434
Gainerako herrialdeak	11.239	12.060	13.358	15.457	16.135	17.119	17.625
atzerritarren %, biztanle guztiekiko	5,6	6,3	7,1	8,0	8,2	8,5	8,6

Iturria: Udal errolda.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	
Batez besteko errenta pertsonala	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetako

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	21

» **Renta personal media**

	2001	2003	2006	2009	2011
Errenta pertsonala (€)	12.881	13.922	18.196	20.081	19.787
Emakumeak	8.531	9.467	13.195	15.060	..
Gizonak	17.849	18.988	23.931	25.828	..
Laneko errenta pertsonala (€)	8.115	8.813	10.749	12.285	12.062
Emakumeak	5.139	5.679	7.300	8.860	..
Gizonak	11.514	12.376	14.704	16.205	..
Errenta pertsonal erabilgarria (€)	10.837	11.798	15.099	16.951	16.520
Emakumeak	7.344	8.208	11.152	12.939	..
Gizonak	14.826	15.879	19.624	21.544	..

.. : Datu hau ez dago eskuragarri.
 Iturria: Eustat.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	
Batez besteko errenta pertsonala	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetako

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	22

» Familiako batez besteko errenta	2001	2003	2006	2009	2011
Familiako errenta (€)	29.730	32.463	39.679	43.119	41.920
Emakumeak	23.144	25.684	31.782	34.740	..
Gizonak	33.383	36.315	44.632	48.985	..
Familiako laneko errenta (€)	18.802	20.634	23.521	26.455	25.615
Emakumeak	13.724	15.275	17.422	20.151	..
Gizonak	21.618	23.679	27.345	30.869	..
Familiako errenta erabilgarria (€)	24.999	27.494	32.908	36.383	34.984
Emakumeak	19.724	22.049	26.583	29.600	..
Gizonak	27.924	30.588	36.875	41.132	..

.. : Datu hau ez dago eskuragarri.
 Iturria: Eustat.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzeritarrak	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetak
Batez besteko errenta pertsonala	

1	Biztanleria	Or.
2	Ekonomia eta enpresa	23
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	
	Estatistika eranskina	

» Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo

Auzoa	2009		2011		Auzoa	2009		2011	
	Errenta pertsonala	Familiako errenta	Errenta pertsonala	Familiako errenta		Errenta pertsonala	Familiako errenta	Errenta pertsonala	Familiako errenta
Abando	35.939	77.929	32.572	70.283	Erribera	14.682	26.234	15.146	27.240
Altamira	13.172	27.157	12.629	25.801	Larraskitu	13.953	28.869	13.670	28.046
Ametzola	21.861	46.097	21.352	44.816	Masustegi-Mintegixueta	18.151	39.623	18.039	39.158
Arabella	14.477	28.280	14.161	27.465	Matiko	17.610	36.931	17.681	36.672
Arangoiti	13.916	30.664	13.634	29.630	Miribilla	23.691	43.811	24.322	45.647
Atxuri	14.748	29.914	14.724	29.240	Olabeaga	15.195	28.804	15.096	28.920
Basurtu	21.793	47.466	21.666	46.675	Otxarkoaga	10.840	22.821	10.271	21.291
Begoña	21.464	49.550	21.483	48.374	San Adrian	17.393	38.272	17.219	37.768
Bilbo Zaharra	12.300	25.117	12.982	25.594	San Frantzisko	10.823	25.978	10.866	24.660
Bolueta	14.453	31.755	14.264	30.722	San Inazio	17.859	37.223	18.316	37.966
Alde Zaharra	22.805	44.711	22.409	43.562	Deustuko San Pedro	22.783	50.630	22.841	50.242
Castaños	27.763	57.627	27.482	56.410	Santutxu	16.255	34.031	16.057	33.253
Loruri	21.539	47.182	22.546	48.467	Solokoetxe	17.340	37.693	17.348	37.554
Errekaldeberri	15.688	33.174	15.532	32.077	Txurdinaga	18.538	43.663	18.724	43.660
Ibarrekolanda	19.871	44.922	20.101	44.704	Uretamendi	11.732	24.344	11.008	22.544
Indautxu	32.561	70.627	32.461	69.785	Uribarri	15.670	33.024	15.642	32.306
Iralabari	18.763	40.006	18.123	37.930	Zabala	13.743	28.845	13.255	27.020
Iturralde	17.529	37.562	17.587	37.019	Zorrotza	14.627	32.275	14.791	31.777
Iturrigorri-Peñascal	10.579	23.166	9.794	21.247	Zurbaran	18.727	40.925	18.524	39.910
Abusu	14.419	31.007	14.178	30.182					

Iturria: Eustat. Errenta pertsonalaren eta familiakoaren gaineko estatistika.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzeritarrak	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetak
Batez besteko errenta pertsonala	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	24

» **Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera**

	2008	2009	2010	2011	2012 (*)
Guztira (kop.)	22.930	26.882	24.206	27.915	15.391 DBE 25.000 pertsonak
Deustu-San Inazio	2.060	2.570	2.346	2.770	..
Uribarri-Zurbaran	2.340	2.661	2.286	2.695	..
Otxarkoaga-Txurdinaga	2.830	3.439	2.710	3.535	..
Santutxu-Bolueta	2.387	2.966	2.848	3.341	..
Alde Zaharra	2.084	2.465	2.212	2.456	..
San Frantzisko-Abusu	4.026	4.406	3.920	4.285	..
Irala-San Adrian	2.272	2.551	2.405	2.732	..
Errekalde-Peñaskal	1.652	1.969	1.887	2.248	..
Abando	1.389	1.647	1.513	1.622	..
Zorrotza	1.176	1.242	1.067	1.227	..
Basurtu-Altamira	714	966	1.012	1.004	..

La Renta de Garantía de Ingresos pasa a gestionarse desde Lanbide (Gobierno Vasco). No se dispone de más información
Iturria: Bilboko Udala.

Biztanleria, sexuaren arabera	Familiako besteko errenta
Biztanleria, adinaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanlerian mugimendu naturalak	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	
Batez besteko errenta pertsonala	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	25

» **Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzak, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera**

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ordaindutako laguntzak, guztira (kop.)	6.484	7.541	7.044	7.421	9.561	3.984	3.528	4.263
Deustu-San Inazio	555	664	674	702	939	403	351	403
Uribarri-Zurbaran	629	721	625	753	923	355	292	375
Otxarkoaga-Txurdinaga	692	772	810	771	952	538	544	572
Santutxu-Bolueta	641	726	736	790	1.070	552	469	539
Alde Zaharra	580	696	566	665	851	316	268	347
San Frantzisko-Abusu	1.078	1.219	1.073	1.170	1.486	476	452	625
Irala-San Adrian	627	670	709	701	922	332	282	320
Errekalde-Peñaskal	524	654	544	617	862	392	369	464
Abando	519	625	601	534	670	247	176	227
Zorrotza	301	388	354	317	382	156	144	180
Basurtu-Altamira	338	406	352	401	501	217	181	211

Iturria: Bilboko Udala.

	Familiako besteko errenta
Biztanleria, sexuaren arabera	Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo
Biztanleria, adinaren arabera	Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanlerian mugimendu naturalak	
Biztanlerian barrutien arabera	Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntzal, oinarrizko gizarte zerbitzuen arabera
Biztanleria atzerritarrek	
Batez besteko errenta pertsonala	Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikasketak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	26

» **Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikasketak**

	2001	2006	2010
Ikasten ari ez direnak, guztira	278.061	279.393	284.210
Eskolagabeak eta Ikasketarik ez dutenak	16.488	14.973	13.524
Lehen mailakoak	124.596	105.111	101.042
Lanbide Heziketako ikasketak	31.955	35.482	36.490
Bigarren mailakoak	43.201	54.055	58.387
Erdi-go mailakoak	20.938	22.777	24.011
Goi mailakoak	40.883	46.995	50.756

Iturria: Eustat.

Ekonomia eta enpresa

2

Sarrera

Testuinguru ekonomikoa

Ekonomia- eta enpresa-jarduerak

Soldatapeko langileak dituzten enpresak

Autonomoen araubidearen afiliazioa

Merkataritza-sozietate berriak

2012

Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

- » Aurkibidea
- » Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 EKonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Kultura eta kirola
- 7 Berrikuntza
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Ekonomia eta enpresa

Sarrera
Testuinguru ekonomikoa
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen araubidearen afiliazioa
Merkataritza-sozietate berriak

2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	28

2012. urtean, hazkundearen atzeraldia orokortu izanak ia arlo ekonomiko guztietan izan du eragina. Munduko ekonomiaren hazkunde erritmoa moteldu egin da % 3,2ra arte, aurreko bi urteetako datuetatik askoz atzerago geratu arte. Hala ere, onartu beharra dago erritmo horrek 1981etik 2010era doan epealdiko joerari eutsi baino ez diola egin.

Hazkundera, berez, ageriagoa izan da garatze bidean dauden herrialdeetan ekonomia aurreratuetan baino; izan ere, eurogunea izan da azken horien artean hazkunde negatiboa izan duen bakarra.

Bertan nagusitu den ahultasunaren ildo beretik, euskal ekonomia ere % 1,2 jaitsi egin da epe berean, Espainian baino bi hamarren gutxiago.

Bilboko enpresa egitura ere uzkuertzen ari da, txarrera egiten ari den egoera ekonomiko orokorraren bide beretik. Enpresa sarearen datuei begira, 35.974 ekonomia-jarduerarekin itxi zuen 2012. urtea hiriburuak, aurrekoan baino % 2,3 gutxiago. Sektore kaltetuenean artean, industria da denetan okerren dagoena, % 10,8 atzera egin baitu. Eraikuntzak eta zerbitzuek ere % 4,4 eta % 3,2 galdu dute, hurrenez hurren.

Ekonomia eta enpresa

Sarrera		
Testuinguru ekonomikoa	Nazioarteko ekonomia	
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak	Espainiako ekonomia	1 2
Soldatapeko langileak dituzten enpresak	Euskal ekonomia	
Autonomoen araubidearen afiliazioa		
Merkataritza-sozietate berriak		

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 29
	Estatistika eranskina	

TESTUINGURU EKONOMIKOA NAZIOARTEKO EKONOMIA

» 2012an, atzeraldi ekonomikoa agerikoa izan da mundu mailan

Munduko ekonomiak % 3,2 egin du gora 2012an, aurreko ekitaldian baino zazpi hamarren gutxiago. 2010. urtearekin alderatuta, beharakada are nabarmenagoa da, baina kontuan izan behar da, baita ere, datu hori 1981etik 2010era doan epekoaren oso antzekoa dela.

Datuak datu, egoera oso bestelakoa da arlo ekonomiko batzuetan eta besteetan. Orokorrean, herrialde garatuek atzerantz jarraitu dute, 2012ko hasieran bezala. Garapen bidean dauden herrialdeek, aldiz, Txina eta India buru dituztela, % 5,1eko hazkunde globala lortu dute.

Txina nabarmendu behar da, batez ere, herrialde multzo horretan, bai munduko ekoizpen globalari egingdako ekarpenagatik, bai bere hazkunde-tasarengatik. 1999tik izan duen txikiena izanagatik, 2012an % 7,8ko hazkunde-tasa lortu du. Gorabidean eta garatze bidean dauden gainerako ekonomia handiak, India, Errusia eta Brasil, ezin izan dira Txinak lortutako hazkunde mailara heldu. Indiaren BPGaren hazkunde % 4,0koa izan da, 2011ko % 7,1etik behera egin ondoren. Errusian % 3,4 hazi da (2011n % 4,3) eta Brasilen % 0,9 (urte bat lehenago, % 2,7). Kasu guztietan, beraz, aurreranzko erritmoa apaldu egin da.

Estatu Batuetako ekonomia % 2,2 hazi da, aurreko urtean baino puntu erdi gora. Nahiz eta esportazioak gutxitu, Europako atzeraldiak eraginda, etxeetan egindako gastuak hobera egin du. Lan-merkatuari dagokionez, langabezia-tasa % 7 ingurukoa izan da.

2012. urtean zehar, Europar Batasuneko herrialdeek % 0,3ko aldakuntza negatiboa izan dute orotara, eta hazkunderako bidean hainbat oztopo izan dituzte, hala nola aurrekontuetan murrizketak egitearen aldeko politikak, zorrak zenbait herrialdetan izan duen bilakaera eta desoreka finantzarioak.

BPGaren uzkurtzeak ere lanpostuen suntsitzea areagotu du eta, bide beretik, langabezia-tasaren gorakada ekarri du. Nolanahi ere, langabezia ez da berdin igo herrialde guztietan. Mutur batean, Espainia eta Grezia daude, langabezia-tasa handienekin (% 26), eta bestean, Austria (% 4,5).

Europar Batasuneko politikak ekonomikoek merkatuak egonkortzeko balio izan dute, eta Estatu Batuetako jardura ekonomikoak hobetzen jarraitzen du. Gorabidean dauden ekonomia gehienek ere hazkunde-tasa sendoak mantendu dituzte. Hala ere, euroguneak izan dituen zailtasun ekonomiko eta finantzarioek eta politika arloko ziurgabetasunak ahulezia areagotu baina ez dute egin, mundu mailako susperraldi ekonomikoa eragotziz, 2012. urtearen amaieran.

» Europar Batasunean metatutako aldakuntzak negatiboak dira

» Munduko herrialdeen BPGa	2011	2012
BPGa	3,9	3,2
Ekonomia aurreratuak	1,6	1,2
Estatu Batuak	1,7	2,2
Euroaren eremuko herrialdeak	1,4	-0,6
Alemania	3,1	0,9
Frantzia	1,7	0,0
Italia	0,4	-2,4
Gorabidean eta garapen bidean dauden ekonomiak	6,2	5,1
Txina	9,2	7,8
India	7,1	4,0
Errusia	4,3	3,4
Brasil	2,7	0,9

Portzentajezko aldakuntza tasa.
Iturria: Nazioarteko Diru Funtza.

Ekonomia eta enpresa

Sarrera	
Testuinguru ekonomikoa	Nazioarteko ekonomia
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak	Espainiako ekonomia
Soldatapeko langileak dituzten enpresak	Euskal ekonomia
Autonomoen araubidearen afiliazioa	
Merkataritza-sozietate berriak	

2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 30
	Estatistika eranskina	

ESPAINIAKO EKONOMIA

» Espainiako BPGa % 1,4 murriztu da, eta enplegua, % 4,4

Espainiako ekonomiari dagokionez, 2012an BP-Gak % 1,4 egin du behera. Barne eskaria % 3,9 gutxitu da, eta enplegua, % 4,4. Hala ere, produktibitatea % 3,2 igo da; hein batean, soldaten kostuen % 3,4ko beherakadak lagunduta.

Azken adierazle horien eraginez, batik bat, inbertsio atzerritarra % 0,4 handitu da.

BPGaren datuei dagokionez, Espainiak atzeraldian murgilduta dauden hurbileko ekonomiengatik aldendu nahi du. Enpleguaren egoerari begira, berriz, euroguneko daturik okerrenak biltzen dituena da, Greziarekin batera. 2012. urte amaieran, % 26ko langabezia-tasa izan du Espainiak, Grezian daukatenaren hamarren bat edo beste beherago. Euroa erabiltzen duten gainerako herrialdeetan, aldiz, batez besteko langabezia-tasa % 11,7koa da.

Bestalde, inflazioak gorakada txikia izan du azken hiru hilabeteetan, BEZaren igoerak eraginda –irailetik aurrera indarrean sartu eta gero–, bai eta farmazia gastuen koordainketaren eta lehengaien prezioen igoeraren ondorioz ere.

Hainbat adierazletan datu negargarriak batu izanak ekarri du, hain zuzen ere, kontsumitzaileen artean zabaldu den etsipena. Horiez gain, kontsumoaren uzurtze (-% 2,5) horretan eragin zuzena izan dute, baita ere, errenta gordin erabilgarriaren jaitsierak, ondare higiezinaren balio galtzeak, lan-merkatuaren gainbehera etengabeak eta BEZaren igoerak, esan bezala.

Sektore publikoaren aldetik ere jaitsi da azken kontsumoa, alor publikoaren eskaria nabarmen murriztu dutelako; bereziki, urte amaieran. Aipagarria da, era berean, Espainiak dituen finantzazio premiak gutxitu egin direla 2011rekin alderatuta.

Kanpo eskariak zifra hobeak eman ditu orotara, inportazioetan ikusitako moteltzea esportazioetan baino nabarmenagoa izan baita. Nahiz eta euroguneko herrialdeen egoera oker samarra izan, Espainiako esportazio gehienak horietara bideratu dira; emaitza onak lortuz, gainera. Aldi berean, bertokoen lehiakortasuna areagotzea lortu da, prezioen aldetik, bai eta gorabidean dauden merkatuetara gehiago esportatzea ere.

» Espainiako BPGa	2011	2012
BPGa	0,4	-1,4
Eskaria		
Etxeetan egindako kontsumoa	-0,8	-2,5
Administrazio Publikoek egindako kontsumoa	-0,5	-3,7
Kapital-eraketa gordina	-5,5	-9,1
Esportazioak	7,6	3,1
Inportazioak	-0,9	-5,0
Eskaintza		
Lehen sektorea	8,2	2,2
Industria	2,7	-2,9
Eraikuntza	-5,9	-8,1
Zerbitzuak	1,4	-0,4

Portzentajezko aldakuntza tasa (bolumenaren arabera).
Iturria: EIN.

Ekonomia eta enpresa

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 31
	Estatistika eranskina	

Sarrera	
Testuinguru ekonomikoa	Nazioarteko ekonomia
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak	Espainiako ekonomia
Soldatapeko langileak dituzten enpresak	Euskal ekonomia
Autonomoen araubidearen afiliazioa	
Merkataritza-sozietate berriak	

EUSKAL EKONOMIA

» Euskal BPGa % 1,2 jaitsi da 2012an

Euskal Herriko ekonomiak % 1,2 egin du behera 2012. urtean. Datu horrek erakusten duenez, bertoko ekonomia ere ahul dago, eta gero eta zailtasun handiagoak ditu orokortu den beheraldi horretatik aldentzeko. Izan ere, 2012. urte amaierako datuen arabera, euskal BGPak hiruhilekotik hiruhilekorako tasa negatiboak izan ditu segidako azken bost hiruhilekoetan.

Barne eskariak suspertu ezinik jarraitzen du, eta horixe da, hain zuzen ere, hazkunde ekonomikoaren oztoporik handiena. 2012ko azken hiruhilekoan jaitsi egin da familien azken kontsumoa, askok eta askok, kontsumoari zuzenean eragiten dioten zergen igoera saihesteko, erosketak lehenago egitea erabaki duelako.

Sektore publikoak, bitartean, murrizketetan oinarritutako politikak ezarri ditu, defizitaren helburuak lortzeko asmoarekin. Eta barne inbertsioaren adierazleak ere beherantz jarraitu du, aurreko ekitaldietako bide beretik jarraituz.

Beste behin, beraz, kanpoko sektorearen ekarpena lagungarri gertatu da, nahiz eta urteko azken hiruhilekoan, bai inportazioek, bai esportazioek beherakada handia izan duten.

Eskaintzari dagokionez, lehen sektoreak eta finantza eta aseguruaren jarduerari lotutako zerbitzuen sailak bereziki bultzatu dute euskal ekonomia. Industriak ezin izan dio susperraldi txiki bati eutsi eta eraikuntzak hazkunde tasa negatiboak baino ez ditu lortu segidako hainbat ekitalditan.

Bizkaian, ekonomiaren jaitsiera euskal ekonomiaren bera izan da, -% 1,2koa, eta magnitude makroekonomiko nagusiek ere bilakaera paraleloa izan dute bi eremuetan.

Egoera ekonomiko orokorarekin bat eginez, 2012ko hamabi hilabeteetan zehar 28.100 lanpostu galdu dira bertan; zifra erlatibotan, % 2,5. Eraikuntzan (-% 11,8), industrian (-% 4,3) eta zerbitzuetan (-% 0,8) galdu dira gehienak. Lehen sektorean, aldiz, ia ez da aldatu lanpostuen kopurua.

» La demanda interna se mantiene en la senda de la contracción

» Euskal Autonomia Erkidegoko BPGa

	2011	2012
BPGa	0,5	-1,2
Eskaria		
Etxeetan egindako kontsumoa	0,3	-1,0
Administrazio Publikoek egindako kontsumoa	-0,1	-2,1
Kapital-eraketa gordina	-1,8	-5,4
Esportazioak	5,5	-5,2
Inportazioak	4,0	-6,4
Eskaintza		
Lehen sektorea	-1,9	5,9
Industria	2,0	-2,4
Eraikuntza	-5,9	-6,3
Zerbitzuak	0,8	-0,3

Portzentajezko aldakuntza tasa (bolumenaren arabera).
Iturria: Eustat.

Ekonomia eta enpresa

Sarrera	
Testuinguru ekonomiko	
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak	Jarduera sektorea
Soldatapeko langileak dituzten enpresak	Banaketa, barrutiz barruti
Autonomoen araubidearen afiliazioa	
Merkataritza-sozietate berriak	

2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 32
	Estatistika eranskina	

EKONOMIA- ETA ENPRESA-JARDUERAK

Bilbon 35.974 jarduera ekonomiko garatu dira 2012. urtean; horietatik, % 75,8 enpresa ekimenak izan dira, % 23,4 profesionalenak, eta % 0,8 artistikoak. Urte bukaeran, guztirako kopurua jaitsi egin da, 851 jardueratan (-% 2,3 urtetik urtera).

Jaitsiera hori enpresa jardueretan nabaritu da gehienbat, 1.061 gutxiago egon baitira (-% 3,7). Sail horretako jarduera kopurua, beraz, 27.274koa izan da urte amaieran.

Profesionalek garatutako jarduerak eta artearen arlokoak, berriz, gehiago izan dira epe berean. Lehenak aurreko urtean baino 192 gehiago izan dira; beraz, 8.422 orotara, 2012an (+% 2,3). Jarduera artistikoak % 6,9 igo dira; guztira, 278.

JARDUERA SEKTOREA

» Merkataritza, ostalaritza eta enpresentzako zerbitzuen arloetako jarduerak gutxitu egin dira

Hiribilduan bideratutako enpresa jarduera gehienak zerbitzuen alorrean garatu dira; guztirakoaren % 87,2. Eraikuntzaren sektorekoak % 7,7 izan dira, eta industriaren sailekoak % 5,1.

Aldi berean, hiru horien artean, zerbitzuak izan dira beherakada txikiena izan dutenak: -% 3,2. Eta gehien jaitsi dena industria izan da, -% 10,8, hain zuzen ere; hortaz, eraikuntza erdian garatu da, % 4,4rekin.

Zerbitzuen sektorearen barne, bereziki nabarmendu behar da higiezinaren arloko jardueren beherakada (113 jarduera gutxiago). Bide beretik, merkataritzaren sailak 480 baimen galdu ditu urtetik urtera, eta ostalaritzak, 109 jarduera.

» Ekonomia eta enpresa jarduerak

	2011	2012	% 2012/11
Jarduera ekonomikoak	36.825	35.974	-2,3
Enpresa jarduerak	28.335	27.274	-3,7
Industria	1.569	1.399	-10,8
Eraikuntza	2.185	2.088	-4,4
Zerbitzuak	24.581	23.787	-3,2
Merkataritza	9.181	8.701	-5,2
Ostalaritza	3.194	3.085	-3,4
Finantza-zerb. eta aseguruak	876	854	-2,5
Higiezinak	1.057	944	-10,7
Enpresentzako zerbitzuak	4.135	4.078	-1,4
Beste zerbitzu batzuk	6.138	6.125	-0,2
Jarduera profesionalak	8.230	8.422	2,3
Arte arloko jarduerak	260	278	6,9

Lizentzia kopurua. Azken hiruhilekoko urteko datuak. Lehen sektoreko jarduerari buruzko datuak kanpo utzi dira. Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

Ekonomia eta enpresa

Sarrera	
Testuinguru ekonomikoa	
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak	Jarduera sektorea
Soldatapeko langileak dituzten enpresak	Banaketa, barrutiz barruti
Autonomoen araubidearen afiliazioa	
Merkataritza-sozietate berriak	

2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 33
	Estatistika eranskina	

BANAKETA, BARRUTIZ BARRUTI

» Hiribilduko jarduera ekonomikoetarako emandako hamar lizentziatik lau Abandoko barrutirako eman dira

Abandoko barrutia Bilboko finantza gunea da, eta aldi berean, enpresa jarduera biziena duena. 2012. urtea 13.677 ekonomia-jarduerarekin amaitu du; horrek esan nahi du hiribilduko 10 enpresatitik 4 bertan daudela.

Barrutiko lizentzia guztien % 70 zerbitzuen alorrekoak dira: merkataritza, jatetxeak, finantza-zerbitzuak eta enpresentzako zerbitzuak, batez ere; eta % 27, finantza eta zuzenbide arloko jarduerari lotutako jarduera profesionalak, oro har.

Urtetik urtera lizentzia gehien galdu dituen barrutia ere Abandokoa izan da (417 lizentzia gutxiago). Alabaina, ehunekoei erreparatuz gero, enpresa galera handienak Errekalden, Basurtun eta Deustun gertatu dira, hurrenkera horretan.

Otxarkoaga-Txurdinagan 595 jarduera ekonomiko egon dira guztira, hau da, inon baino gutxiago. Hala ere, azken urtean, enpresa kopurua bertan baino ez da igo (zazpi lizentzia gehiago eman dira bertan).

Hiribilduko barruti guztietan, jarduera gehienak txikizkarien merkataritza-arlokoak eta ostalaritza arlokoak dira, Abandon izan ezik. Bertan, finantza-sektorea da nagusi (% 37). Norberarentzako zerbitzuak eskaintzen dituztenak ere asko dira barruti guztietan; bereziki Begoñan, non guztirakoaren ehuneko handiena osatzen duten (% 7,7).

Aurreko urteko datuekin alderatuta, jolas eta kultura arloko zerbitzuen lizentzia kopuruek gora egin dute, batez ere, Errekalden, Basurtun eta Begoñan (% 18 inguru). Aldiz, eraikuntza jarduerak zeharo gutxitu dira: Abandon (-% 42) eta Errekalden (-% 28), inon baino nabarmenago.

» Jarduera ekonomikoak barrutiaren arabera

	2011	2012	% 2012/11
Jarduera ekonomikoak	36.825	35.974	-2,3
Deustu	3.522	3.397	-3,5
Uribarri	1.746	1.698	-2,7
Otxarkoaga-Txurdinaga	588	595	1,2
Begoña	2.380	2.347	-1,4
Ibaiondo	3.997	3.996	0,0
Abando	14.094	13.677	-3,0
Errekalde	2.595	2.490	-4,0
Basurtu-Zorrotza	1.836	1.765	-3,9
Barrutiaren arabera zehaztu gabe	6.067	6.009	-1,0

Lizentzia kopurua. Urteko datuak; azken hiruhilekoa. Lehen sektoreko jarduerari buruzko datuak kanpo utzi dira. Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

Ekonomia eta enpresa

Sarrera
Testuinguru ekonomikoa
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen araubidearen afiliazioa
Merkataritza-sozietate berriak

2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 34
	Estatistika eranskina	

SOLDATAPEKO LANGILEAK DITUZTEN ENPRESAK

» 2012: Bilbon 20.702 enpresa daude Gizarte Segurantzaren izena emanda

2012. urte bukaeran 20.702 lagun zegoen izena emanda Gizarte Segurantzaren. Horrek esan nahi du enpresa berrien benetakoa hazkunde absolutua 4.766koa izan dela; beraz, % 30 igo dela 2011ko datuekin erkatuta.

Alabaina, datu positibo hori egoerari zor zaiola kontuan hartu behar da. Hain zuzen ere, etxeko langileen jarduerari lotutako araudi berriari, 2012ko urtarrilean indarrean sartu zena. Orduz geroztik etxerako langileak kontratatzea derrigorrezkoa denez gero, 2012an sortu diren enpresa berrietatik 5.169 arlo horretakoak dira.

Hiriko enpresen egiturari dagokionez, zerbitzuen alorrean dihardutenek askoz atzerago uzten dituzte gainerakoak: guztira 19.165 dira, enpresa sare osoaren % 93. Eraikuntzaren sektoreko enpresak milatik gora ziren 2011n. 2012an, berriz, 887 besterik ez dira zenbatu: % 12 gutxiago. Industriaren sektoreak ere enpresen % 9,2 galdu du urtetik urtera; 2012ko amaieran 632 enpresa geratzen ziren. Bestalde, lehen sektorean ez da aldaketa nabarmenik ikusi 2011tik aurrera. Gainera, sektorea osatzen dutenak 18 enpresa baino ez dira; hutsaren hurrengo, hiribilduko gainerako jarduera ekonomikoekin alderatuta.

Zerbitzuen sektoreko jarduera-arloei dagokienez, desagertu diren enpresa gehienek soldatapeko langileak zituzten. Arlo guztien artean, merkataritza da, enpresa kopuruaren aldetik, beste arlo guztien gaineratik dagoena, eta aldi berean, enpresa gehien galdu dituena (59 gutxiago); ez, ordea, urtetik urterako beherakada handiena izan duena. Enpresak galdu dituzten arloen artean, urtetik urterako datu txarrenak lortu dituztenak hauek dira: informazioa eta komunikazioak, finantza-zerbitzuak eta aseguruak, ostalaritza eta ostatu zerbitzuak eta garraioa.

Aipagarria da, baita ere, zerbitzu profesional, zientifiko eta teknikoaren jardueren jaitsiera, hiriaren ekonomiaren bultzatzaile den sektore aurreratu horretan 28 galdu baitira 2012. urtean.

2012an datu positiboak izan dituzten arloen artean, etxeko langileen eragina alde batera utzita, jolas eta kultura jarduerak (% 4,3) eta higiezinaren agentziak daude; azken honek gorakada txikia (% 0,9) izan du epe horretan.

» Soldatapeko langileak dituzten enpresak

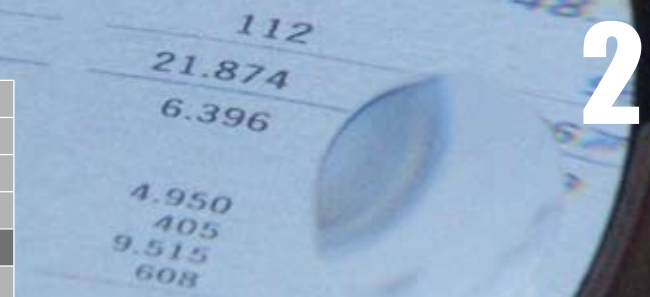
	2011	2012	% 2012/11
Enpresak	15.936	20.702	30,0
Lehen sektorea	18	18	0,0
Industria eta Energia	696	632	-9,2
Eraikuntza	1.008	887	-12,0
Zerbitzuak	14.214	19.165	34,8
Merkataritza	3.059	3.000	-1,9
Garraioa	587	572	-2,6
Ostalaritza eta ostatu zerbitzuak	1.296	1.258	-2,9
Informazioa eta komunikazioak	407	381	-6,4
Finantza-zerb. eta aseguruak	380	359	-5,5
Higiezinak	336	339	0,9
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	1.590	1.562	-1,8
Administrazio- eta laguntza-zerb.	657	647	-1,5
Administrazio publikoa	111	112	0,9
Hezkuntza	352	347	-1,4
Osasun eta gizarte zerbitzuak	927	915	-1,3
Jolas eta kultura jarduerak	234	244	4,3
Beste zerbitzu batzuk	4.278	9.429	120,4
Etxeko langileak	3.260	8.429	158,5

Gutxienez soldatapeko langile bat daukaten enpresa kopurua.

Urte bakoitzeko abenduko datuak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

Sarrera
Testuinguru ekonomiko
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen araubidearen afiliazioa
Merkataritza-sozietate berriak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	35

AUTONOMOEN ARAUBIDEAREN AFILIAZIOA

» 22.293 pertsona daude autonomoen araubidean afiliatuta, Bilbon jarduera ekonomikoak garatzeko

Aurreko urteetako joerari eutsita urtetik urtera 323 afiliatu galdu eta gero, 2012ko abenduan 22.293 pertsona zegoen autonomoen araubidean izena emanda, Bilbon jarduera ekonomiko bat garatzeko. Krisia hasi zenetik, guztira -% 10,6 egin du behera autonomoen afiliazioak.

Afiliatuen galera horrek eraikuntzan eta industrian jo du gogorren; hala adierazten dute, behinik behin, ehunekotan emandako datuek, bi sail horiei dagozkienak besteenak baino kaskarragoak izan baitira: -% 6,4 eta -% 5, hurrenez hurren. Zerbitzuetan aritu diren autonomoen kopuruak ere behera egin du -% 0,4. Hau da, gora egin duen bakarra lehen sektorea izan da.

Zerbitzuen alorreko galera nabarmenena, ehunekotan emanda, garraioarena izan da (-% 3), eta zenbaki absolututan, merkataritzarena (120 autonomo gutxiago).

Horietan ez ezik, beste arlo hauetan ere jaitsi dira autonomoen kopuruak: jolas eta kultura zerbitzuak, norberarentzako zerbitzuak, finantza-zerbitzu eta aseguruak eta ostalaritza eta ostatu zerbitzuak.

Ehunekotan, hezkuntzaren alorrean ikusi da afiliatuen gorakadaren daturik onena (+% 8,3), nahiz eta zenbaki absolututan osasun eta gizarte zerbitzuak izan diren gehien igo direnak (49 lagun gehiago). Horien ildo beretik, informazioa eta komunikazioen eta zerbitzu profesional, zientifiko eta teknikoaren arloek ere gora egin dute, afiliazioari dagokionez.

» Langile Autonomoen Araubide Berezian afiliatutako pertsonak

	2011	2012	% 2012/11
Langile autonomoak	22.616	22.293	-1,4
Lehen sektorea	52	54	3,8
Industria eta Energia	1.473	1.399	-5,0
Eraikuntza	2.792	2.614	-6,4
Zerbitzuak	18.299	18.226	-0,4
Merkataritza	6.443	6.323	-1,9
Garraioa	1.621	1.573	-3,0
Ostalaritza eta ostatu zerbitzuak	2.501	2.497	-0,2
Informazioa eta komunikazioak	529	540	2,1
Finantza-zerb. eta aseguruak	441	436	-1,1
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	2.270	2.311	1,8
Administrazio- eta laguntza-zerb.	630	631	0,2
Hezkuntza	494	535	8,3
Osasun eta gizarte zerbitzuak	965	1.014	5,1
Jolas eta kultura jarduerak	371	362	-2,4
Norberarentzako zerbitzuak	1.547	1.512	-2,3
Beste zerbitzu batzuk	487	492	1,0

Bilbon jarduera ekonomikoak garatzeko Gizarte Segurantzaren Autonomoen Araubidean izena emanda dauden pertsonak.

Urte bakoitzeko abenduko datuak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioa.

Ekonomia eta enpresa

Sarrera
Testuinguru ekonomikoa
Ekonomia- eta enpresa-jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen araubidearen afiliazioa
Merkataritza-sozietate berriak

2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	36

MERKATARITZA-SOZIETATE BERRIAK

» 2012. urtea dinamikoagoa izan da sozietate berrien eraketari begira

2012an, Bilboko udalerrriaren barne egoitza duten 830 merkataritza-sozietate berri eratu dira. Horien % 82 zerbitzuen sektorekoak dira, % 13,3 eraikuntzari lotutakoak eta % 4,1 industria jarduerari dagozkienak.

2012. urtea aurrekoa baino askoz dinamikoagoa izan da sozietateen eraketari begira, 89 sozietate berri sortu baitira; urtetik urtera, % 12 gehiago.

Industrian izan ezik, non 2011n baino % 8 sozietate gutxiago eratu diren, gainerako sektoreetan enpresa gehiago sortu da. Bereziki nabarmentzekoa da eraikuntzaren alorraren % 34ko gorakada. Lehen sektorean ere sozietate gehiago eratu dira, baina kopuru absolutua hain da txikia, non zifra orokorretan ia eraginik ez duen.

Zerbitzuen sektorean, orotara, 2011n baino 60 sozietate berri gehiago sortu dira; batez ere, beste zerbitzu batzuen sailean (% 36,5) eta merkataritzarenean (% 9,1). Kontrako bidetik jo duen sail bakarria finantza-zerbitzuena izan da (-% 8,7).

» Merkataritza-sozietate berriak	2011	2012	% 2012/11
Sozietate berriak	741	830	12,0
Lehen sektorea	1	5	400,0
Industria eta Energia	37	34	-8,1
Eraikuntza	82	110	34,1
Zerbitzuak	621	681	9,7
Merkataritza	175	191	9,1
Ostalaritza	53	59	11,3
Garraioak eta komunikazioak	31	38	22,6
Finantza-zerbitzuak	46	42	-8,7
Enpresentzako zerbitzuak eta higiezinak	242	250	3,3
Beste zerbitzu batzuk	74	101	36,5

Merkataritza-sozietate berrien kopurua
Iturria: Bilboko Merkataritza Ganbera eta Merkataritza Erregistroa.

estadistika eranskina

Ekonomia eta enpresa

Ekonomia eta enpresa jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomo gisa enplegatutakoak
Merkataritza-sozietate berriak
Bilboko enpresek erregistratutako kontratuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	37

» Ekonomia eta enpresa jarduerak

	2010	2011	2012
Jarduera ekonomikoak	38.365	36.825	35.974
Enpresa jarduerak	29.962	28.335	27.274
Industria	1.599	1.569	1.399
Eraikuntza	2.214	2.185	2.088
Zerbitzuak	26.149	24.581	23.787
Merkataritza	9.311	9.181	8.701
Ostalaritza	3.171	3.194	3.085
Finantza-zerb. eta aseguruak	899	876	854
Higiezinak	1.810	1.057	944
Enpresentzako zerbitzuak	4.114	4.135	4.078
Beste zerbitzu batzuk	6.844	6.138	6.125
Jarduera profesionalak	8.149	8.230	8.422
Arte arloko jarduerak	254	260	278

Lizentzia kopurua. Azken hiruhilekoko urteko datuak. Lehen sektoreko jarduerari buruzko datuak kanpo utzi dira.
Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

estadistika eranskina

Ekonomia eta enpresa

Ekonomia eta enpresa jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomo gisa enplegatutakoak
Merkataritza-sozietate berriak
Bilboko enpresek erregistratutako kontratuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	38

» Soldatapeko langileak dituzten enpresak

	2010	2011	2012
Enpresak	15.967	15.936	20.702
Lehen sektorea	22	18	18
Industria eta Energia	753	696	632
Eraikuntza	1.114	1.008	887
Zerbitzuak	14.078	14.214	19.165
Merkataritza	3.114	3.059	3.000
Garraioa	606	587	572
Ostalaritza eta ostatu zerbitzuak	1.263	1.296	1.258
Informazioa eta komunikazioak	408	407	381
Finantza-zerb. eta aseguruak	384	380	359
Higiezinak	331	336	339
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	1.596	1.590	1.562
Administrazio- eta laguntza-zerb.	672	657	647
Administrazio publikoa	107	111	112
Hezkuntza	350	352	347
Osasun eta gizarte zerbitzuak	896	927	915
Osasun eta gizarte zerbitzuak	237	234	244
Beste zerbitzu batzuk	4.114	4.278	9.429

Gutxienez soldatapeko langile bat daukaten enpresa kopurua.

Urte bakoitzeko abenduko datuak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzza Ministerioa.

Ekonomia eta enpresa jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomo gisa enplegatutakoak
Merkataritza-sozietate berriak
Bilboko enpresek erregistratutako kontratuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	39

» **Autonomo gisa enplegatutakoak**

	2010	2011	2012
Langile autonomoak	23.047	22.616	22.293
Lehen sektorea	55	52	54
Industria eta Energia	1.568	1.473	1.399
Eraikuntza	3.000	2.792	2.614
Zerbitzuak	18.424	18.299	18.226
Merkataritza	6.484	6.443	6.323
Garraioa	1.657	1.621	1.573
Ostalaritza eta ostatu zerbitzuak	2.537	2.501	2.497
Informazioa eta komunikazioak	506	529	540
Finantza-zerb. eta aseguruak	428	441	436
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	2.226	2.270	2.311
Administrazio- eta laguntza-zerb.	664	630	631
Hezkuntza	499	494	535
Osasun eta gizarte zerbitzuak	950	965	1.014
Jolas eta kultura jarduerak	387	371	362
Norberarentzako zerbitzuak	1.600	1.547	1.512
Beste zerbitzu batzuk	486	487	492

Bilbon jarduera ekonomikoak garatzeko Gizarte Segurantzaren Autonomoen Araubidean izena emanda dauden pertsonak.

Urte bakoitzeko abenduko datuak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioa.

estadistika eranskina

Ekonomia eta enpresa

Ekonomia eta enpresa jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomo gisa enplegatutakoak
Merkataritza-sozietate berriak
Bilboko enpresek erregistratutako kontratuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	40

» Merkataritza-sozietate berriak

	2010	2011	2012
Sozietate berriak	744	741	830
Lehen sektorea	1	1	5
Industria eta Energia	42	37	34
Eraikuntza	60	82	110
Zerbitzuak	641	621	681
Merkataritza	159	175	191
Ostalaritza	74	53	59
Garraioak eta komunikazioak	14	31	38
Finantza-zerbitzuak	60	46	42
Enpresentzako zerbitzuak eta higiezinak	251	242	250
Beste zerbitzu batzuk	83	74	101

Merkataritza-sozietate berrien kopurua

Iturria: Bilboko Merkataritza Ganbera eta Merkataritza Erregistroa.

estadistika eranskina

Ekonomia eta enpresa

Ekonomia eta enpresa jarduerak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomo gisa enplegatutakoak
Merkataritza-sozietate berriak
Bilboko enpresek erregistratutako kontratuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	41

» Bilboko enpresek erregistratutako kontratuak

	2008	2009	2010	2011	2012
Erregistratutako kontratuak (kop.)	188.982	153.022	161.435	167.751	161.774
Emakumezkoak	109.782	89.723	87.723	88.421	89.488
Gizonezkoak	79.200	63.299	73.712	79.330	72.286
Finkoak eta finko bihurtutakoak	15.343	11.585	10.198	10.198	15.259
Aldi baterakoak	173.639	141.437	151.237	151.237	146.515
Lehen sektorea	617	342	311	277	214
Industria	4.511	4.470	3.970	3.665	3.279
Eraikuntza	9.398	8.762	8.620	7.653	6.033
Zerbitzuak	174.456	139.448	148.534	156.156	152.248

Iturria: SEPE.

Lan merkatua

Testuingurua
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia
Afiliatutako biztanleak
Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako langabezia

3

2012 Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

- » Aurkibidea
- » Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Testuingurua

Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia

Afiliatutako biztanleak

Erregistratutako kontratuak

Erregistratutako langabezia

TESTUINGURUA

2012. urtea bereziki latza izan da Euskal Autonomia Erkidegoaren ekonomiarentzat. Egoera okertzen joan da, gainera, urteak aurrera egin ahala. Orotara, euskal BPGda % 1,2 jaitsi da, Eustatek hiru hilean behin argitaratzen dituen kontuen arabera.

Ekonomiak okerrera egiten jarraitu du, beraz, barne eskariaren ahultasunagatik –ezarritako murrizketa politika zorrotzek kalte handia egin diote– eta Europaren ekonomiaren moteltzeagatik, gure kanpo merkataritza sektoreari eragin baitio.

2012an lanaldi osoko ia 28.100 lanpostu suntsitu dira (% 2,5) EAEn, bertoko ekonomia bizitasuna galtzen ari baita ekitaldi osoan zehar. Lanaren arloan egindako doikuntzak uste baino sakonagoak izan dira, eta horregatik are ageriagoa da ekoizpenaren arloarekiko aldea. Hau da, ekoizpena pizteko hartutako neurriek izan dute nolabaiteko eragin positiboa; ez, ordea, lan-merkatuaren hondamena gelditzeko ahaleginek.

Jarduera-arloari erreparatuz gero, nabarmena da eraikuntzaren sektorean suntsitutako lanpostu kopurua (-% 11,8). Gainera, ez dago inolako hobetze zantzurik alor horretan. Industriak ere ez du bere unerik onena bizi, enplegua % 4,3 jaitsi baita sektore horretan. Lanpostu galera zerbitzuen alorrera ere zabaldu da, nahiz eta orain arte krisiari aurre egitean hobekien moldatu dena izan den. Barne eskariaren ahultasunak, ordea, % 0,8 atzera egitea eragin dio sektoreari urte horretan. Lehen sektoreak, azkenik, ez du nabarmendu beharreko gorabeherarik izan lanpostuen kopuruan.

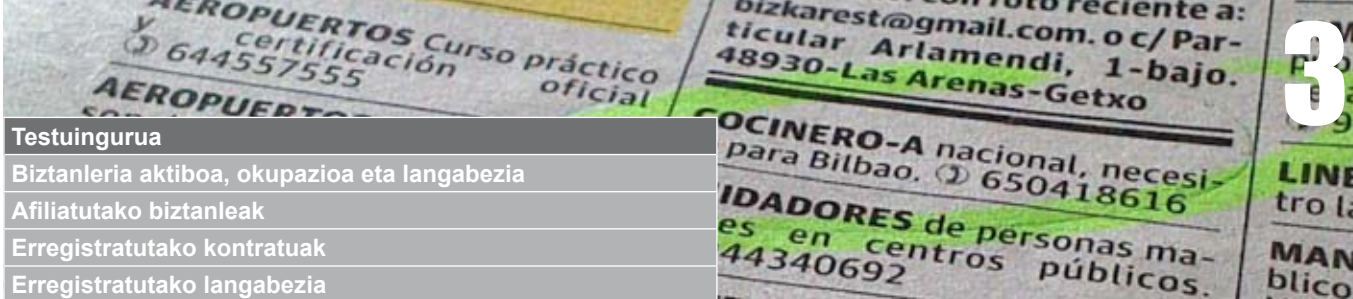
Hona hemen oso kontuan hartu beharreko beste datu bat: Eusko Jaurlaritzak Enplegu-erregulazioko 1.291 espediente onartu zituen iaz Bizkaian, guztira 15.954 langileri eragiten ziotenak. Aurreko urtean halako espediente batek kaltetutako langileak 8.729 izan zirenez, urte batetik bestera % 83 igo da adierazle hori. Aurrera eraman diren espedienteen artean, gehienak Bilbo Handian aurkeztu dira: 934. Guztira, 10.767 langile kaltetu dituzte, eta kaleratutakoak 1.168 izan dira.

Bertoko ekonomiaz ari garela, begi bistakoa da lan-merkatuaren eta ingurunearen jarduera ekonomikoan gertatutako aldaketen artean zuzeneko lotura dagoela. Aldaketa horiek okupazioari, langabezia-mailari eta biztanleria aktiboaren osaketari ere eragiten diete.

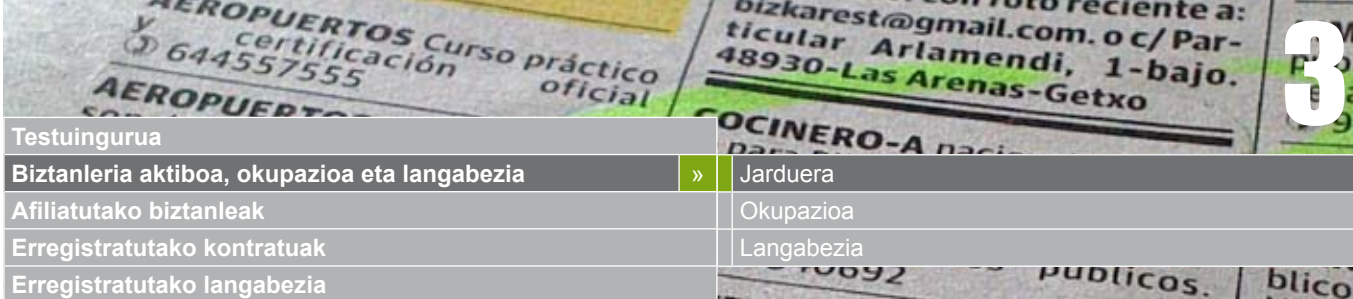
EINk 2012an egindako Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (EPA) emaitzek erakusten dute aurreko urteetako joera hautsi eta biztanleria aktiboa gutxitu egin dela. Okupazioa ere jaitsi egin da, eta langabezia igo, aurreko ekitaldiarekin konparatuta.

Okupatuen datua Gizarte Segurantzaren afiliatuta daudenen kopurutik abiatuta osatzen da, udalerriko enpresetan alta emanda dauden pertsonak zein langile autonomoak kontuan hartuta. Bide beretik lortzen da jarduera-arlo bakoitzeko okupatuen kopuruen gorabeherari buruzko informazioa. Datu horiek aztertzearen ondorio nagusia, hauxe: Gizarte Segurantzaren afiliatutako Bilboko biztanleen kopurua inoiz baino gehiago jaitsi da 2012an, krisia hasi zenetik. Jaitsiera nabarmenenak industrian eta eraikuntzan gertatu dira.

Bestalde, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak ere erregistratzen du Bilbon bizilekua dutenei egindako kontratuen inguruko informazioa, hainbat aldagai aintzat hartuta: sexua, adina, sektorea eta behin-behinekotasuna. Informazio horrek joera negatiboa nagusitu dela erakusten du, aurreko ekitaldiekin alderatuz. Azkenik, erregistratutako langabeziaren datuak Lanbiden ofizialki izena emanda daudenen kopurua ematen du. Urte honetan ere, datu horrek gora besterik ez du egin.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 43
	Estatistika eranskina	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkaturia	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 44
	Estatistika eranskina	

Testuingurua	Jarduera
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia	Jarduera
Afiliatutako biztanleak	Okupazioa
Erregistratutako kontratuak	Langabezia
Erregistratutako langabezia	

BIZTANLERIA AKTIBOA, OKUPAZIOA ETA LANGABEZIA

JARDUERA

» Biztanleria aktiboa % 4,4 jaitsi da

EINren Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, Bilboko biztanleria aktiboaren datua (okupatutakoak gehi langabe-tuak) 165,7 milioi pertsonakoa da. Ia alderik ez dago, gainera, emakumeen eta gizonen artean: % 50,4 eta % 49,6, hurrenez hurren.

Jarduera-tasaren datuak aztertzean, berriz, askoz nabariagoa da batzuen eta besteen arteko aldea, gizonak gehiago baitira. 2011. urtean, hain justu ere, 16 urte edo gehiagoko gizonen % 63,2 okupatuta egon da edo lan bila aritu da; egoera berean egon diren emakumeak, aldiz, % 50,7 izan dira.

Aurreko urteko batez bestekoarekin alderatuta, 2012an lan egiteko moduan zeuden biztanleak % 4,4 gutxitu dira (termino absolututan, 9.500 pertsona gutxiago). Datu horri dagokionez, bilakaera antzekoa izan dute emakumeek (-% 3,4) eta gizonek (-% 5,5).

Jaitsiera hori nondik datorren jakiteko erretiroa hartu dutenei eta euren herrialdeetarako itzulerako bidea hartu duten etorkinei erreparatu behar diegu, baita krisi ekonomikoaren eraginez lan-bilaketan amore ematen ari direnen kopuruari ere. Amore ematen duten horiek gazteak dira gehienak, lanpostu bat lortzea gero eta zailagoa dela ikusita, ikasketak luzatzea edo beste herrialde batera lan bila joatea erabakitzen baitute.

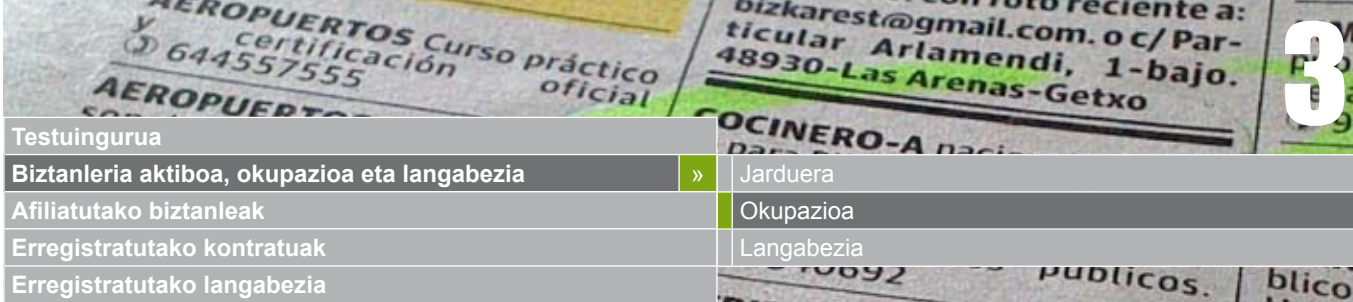
Bestalde, batez besteko jarduera-tasa (% 56,4) portzentajezko bi puntu jaitsi da 16 urteko edo gehiagoko biztanleen artean: 2,3 puntu gizonetzkoetan eta 1,8 emakumezkoetan.

Beharakada horrekin, Bilboko jarduera-tasa (% 56,4) Euskadiko batez bestekotik (% 57,3) gertuago dago orain; oraindik ere, Estatuakoaren datura (% 60) iristen ez dela.

» 16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa

	2011	2012	% 2012/11
Biztanleria aktiboa (milakoetan)	175,2	165,7	-4,4
Emakumeak	85,9	82,2	-3,4
Gizonak	89,3	83,5	-5,5
Biztanleria okupatua	152,0	138,5	-7,1
Biztanleria langabetua	23,1	27,2	11,1
Jarduera-tasa (%)	58,4	56,4	-2,0*
Emakumeak	52,5	50,7	-1,8*
Gizonak	65,5	63,2	-2,3*

* Aldea portzentajezko puntutan.
Iturria: EIN.

Testuingurua	Jarduera
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia	Okupazioa
Afiliatutako biztanleak	Langabezia
Erregistratutako kontratuak	
Erregistratutako langabezia	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 45
	Estatistika eranskina	

OKUPAZIOA

» Hamar pertsona aktibotik zortzik lana dute: 138.500 pertsona

Bilboko biztanle okupatuak 138,5 milioi izan dira 2012an: beraz, hamar pertsona aktibotik ia zortzik enplegu bat izan dute (% 83,6). Urteko batez besteko okupatuaren kopurua % 8,9 jaitsi da 2011. urtearekin alderatuta

(13,5 milioi pertsona gutxiago, termino absolututan), gaur egungo krisiak eragindako egoerarekin bat eginik. Enplegu-tasak, aldi berean, portzentajezko 1,8 puntu egin du behera, eta 2012ko batez bestekoa % 47,1ekoa izan da.

Emakumeei dagokienez, 2012an, nahiz eta aurreko urtearekin konparatuz okupatuak % 5,1 gutxiago izan diren, argi dago gero eta euretako gehiagok egiten duela lan-merkaturako bidea. Horrela, guztirako okupazioaren erdia osatzen dute (% 50,6). Gizonen datuaren bilakaera, berriz, kontrako bidetik doa, okupatuak % 12,5 jaitsi baitira.

Emakumeen enplegu-tasa (% 43,3) mantendu egin da, gizonen tasaren azpitik jarraitzen duen arren (% 51,7). Sexuen arteko aldea nabarmen txikitu da 2011tik 2012ra, 12,3ko datutik portzentajezko 8,4 puntuan geratu baita.

Bilboko guztirako enplegu-tasa % 47,1ekoa izan da; horrek esan nahi du estatuko batez bestekoaren (% 45) gainetik dagoela, baina Euskal Autonomia Erkidegokoaren azpitik (% 48,8), hala ere.

Jardueraren araberako azterketak erakusten duenez, zerbitzuen sektorean sartzeko dira Bilbon bizilekua duten biztanle okupatu gehienak (% 82,6): guztira, 114.500 pertsona. Industrian okupatuta daudenak zerbitzuetan daudenak baino zazpi aldiz gutxiago dira (16.400 pertsona, guztien % 11,9), eta eraikuntzan dihardutenak, 7.100 pertsona eskas (% 5,1).

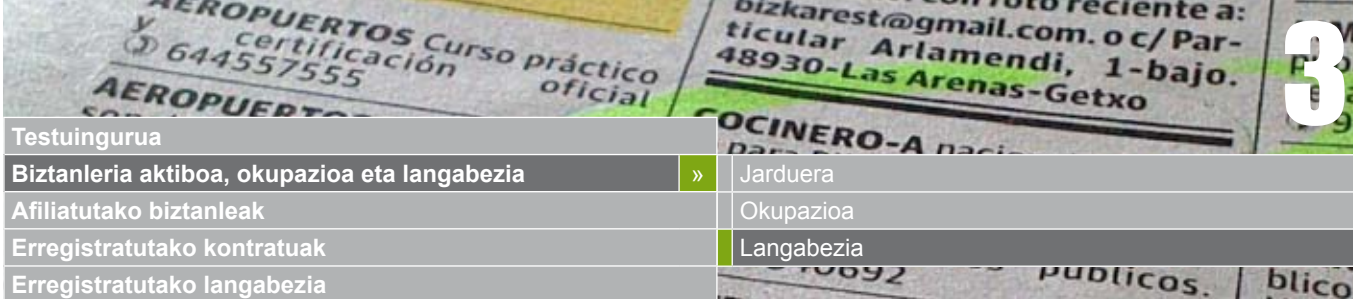
Gainera, ehunekoei begira, eraikuntzan galdu dira lanpostu gehien ekitaldi honetan (-% 16,5, 1.400 lagun gutxiago), eta horren atzetik, zerbitzuen sektorean (-% 9,5, 11.900 gutxiago). Industrian ere % 4,2 egin du behera okupatuaren kopuruak (800 gutxiago).

» Emakumezkoen enplegu-tasa gizonetzkoenaren datutik gero eta gertuago dago

» 16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa

	2011	2012	% 2012/11
Biztanleria aktiboa (milakoetan)	152,0	138,5	-8,9
Emakumeak	73,9	70,2	-5,1
Gizonak	78,1	68,4	-12,5
Industria	17,2	16,4	-4,2
Eraikuntza	8,5	7,1	-16,5
Zerbitzuak	126,4	114,5	-9,5
Enplegu-tasa (%)	48,9	47,1	-1,8*
Emakumeak	43,3	43,3	0,0
Gizonak	55,6	51,7	-3,9

* Aldea portzentajezko puntutan.
Iturria: EIN.

Testuingurua	
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia	Jarduera
Afiliatutako biztanleak	Okupazioa
Erregistratutako kontratuak	Langabezia
Erregistratutako langabezia	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 46
	Estatistika eranskina	

LANGABEZIA

» Langabezia-tasa % 16,4ra heldu da 2012an

Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, Bilbon 27.200 pertsona egon dira langabezian 2012. urtean. Lanik gabeko emakumezkoen (12.100) eta gizonezkoen (15.200) datuak ez dira aurreko urtean bezain berdinduta egon. Bestalde, langabezia izugarri handitu da (% 18) 2011ko urteko batez besteko datuarekiko.

Gorakada handiena gizonezkoen artean gertatu da, 2011ko datuarekiko % 35,5. Lanik gabeko emakumeen datua % 1,3 igo da epe berean.

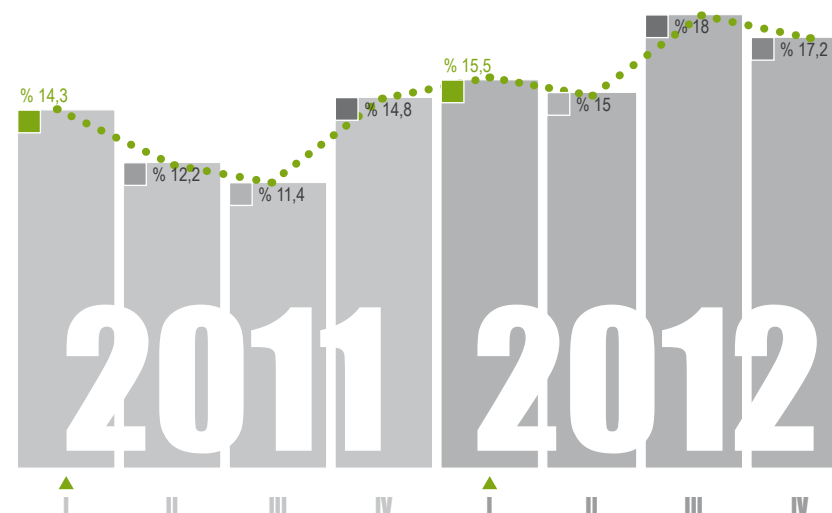
Bilboko udalerriko langabezia-tasa EAEn (% 16,4) baino goraxeago dago, baina, era berean, estatuko batez bestekotik askoz beherago, denbora-tarte berean azken datu hori % 25era iritsi baita.

» 16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa

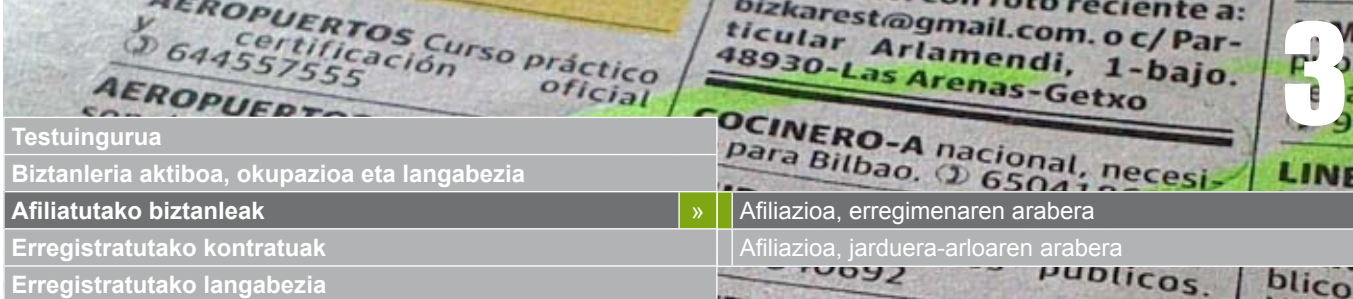
	2011	2012	% 2012/11
Biztanleria langabetua (milakoetan)	23,1	27,2	17,9
Emakumeak	11,9	12,1	1,3
Gizonak	11,2	15,2	35,5
Langabezia-tasa (%)	13,2	16,4	3,2*
Emakumeak	13,9	14,7	0,8
Gizonak	12,5	18,2	5,7

* Aldea portzentajezko puntutan.
Iturria: EIN.

» Langabezia-tasaren bilakaera (%)

Iturria: Biztanleria aktiboaren inkesta (BAI). EIN.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 47
	Estatistika eranskina	

Testuingurua	
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia	
Afiliatutako biztanleak	» Afiliazioa, erregimenaren arabera
Erregistratutako kontratuak	Afiliazioa, jarduera-arloaren arabera
Erregistratutako langabezia	

AFILIATUTAKO BIZTANLEAK

AFILIAZIOA, ERREGIMENAREN ARABERA

» Gizarte Segurantzaren afiliatutako kopurua inoiz baino gehiago jaitsi da 2012an, krisia hasi zenetik

Gizarte Segurantzaren afiliazioak, eurak ere, lan-merkatuaren gaineko aldagaietan ikusten den beheraldiaren adierazgarri dira. 2012. urte bukaeran, Bilboko enpresek 167.362 afiliatu zituzten guztira, kotizazio-erregimen ezberdinetan.

Baldintza ekonomiko latzak zeharo zabaldu diren garaiotan, hala Bilboko enpresa-egitura nola horri lotutako enplegua doitze prozesuan daude oraindik. Bilboko afiliazioaren datuaren hondoratzea agerikoa da, urte bat lehenago Bilboko enpresetan ari zirenak 4.369 gehiago baitziren; hau da, urte batetik bestera, % 2,5 gutxiago. Krisia hasi denetik afiliatuen beherakada handiena da 2012an gertatutakoa.

Krisi ekonomikoaren eraginez, afiliazio-bolumena 15.000 pertsonatan murriztu da, gutxi gorabehera —metatutako zifratan—. Datu hori inoiz lotutako daturik altuenarekin konparatu da; 2007koarekin, alegia (urte horretan 181.994 afiliatu erregistratu zen).

Afiliatuen datuak kotizazio-erregimenaren arabera aztertuz gero, zera ondoriozta dezakegu: hamarretik zortzi Gizarte Segurantzaren Erregimen Orokorren lotuta daudela (abenduan, 137.937 lagun; guztirakoaren % 82,4). Bigaren kotizazio-talde kopurutsuena autonomoak dira: 22.293 pertsona (% 13,3). % 3,7 Etxeko langileen erregimen bereziari atxikita daude (6.131 pertsona), eta askoz gutxiago, % 0,6 besterik ez, Itsasoko langileen eta Nekazaritzako erregimen bereziei (1.001 lagun).

2011rekin alderatuta, erregimen orokorrean nabarmen jaitsi da afiliatuen kopurua: 6.570 pertsona gutxiago (-% 4,5). Autonomoen eta nekazaritzako langileen kopuruek ere behera egin dute, 323 (-% 1,4) eta 125 (-% 36,2), hurrenez hurren.

Guztiz kontrakoa gertatu da, berriz, Etxeko langileen erregimen bereziaren afiliazioarekin 2012an, erregistratutako kopurua zeharo handitu baita. Hain zuzen, etxeko zerbitzarien jarduerarekin lotutako afiliazioaren gaineko araudi berria urte horretan abian jarri izanaren ondorioa izan da. 2012ko urtariletik aurrera dago indarrean, eta urte osoan 2.616 afiliatu gehiago (% 74,3) erregistratu dira. Gorakada horren eraginez, afiliazioaren beheraldia nolabait gozatu da; batez ere, emakume etorkinen artean. Itsasoko erregimenean dihardutenei 36 kotizatzaile gehitu bazaizkie ere, datu hori beste erregimeneetako kopuruetatik oso urrun geratzen da.

2012. urte bukaeran enpresek guztira sortutako lanpostuen % 88,3 zerbitzuetan bildu da (147.833 pertsona). Hala ere, sektoreko afiliazioaren bilakaera negatiboa izan da, 2011n baino 1.900 afiliatu gutxiago izan dituelako (ehunekotan, % 1,3 gutxiago).

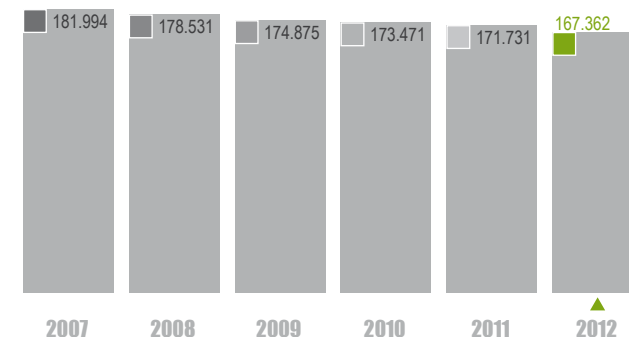
Industria eta energiaren eta Eraikuntzaren sektoreetan ikusi diren afiliazio-datuak ezer gutxi aldatu dira denbora-tarte horretan (9.581 eta 9.574 pertsona, hurrenez hurren), nahiz eta eraikuntzan gertatutako lanpostuen murrizketa besteetan baino gogorragoa izan den (eraikuntzan, -% 12,6; industrian, -% 8,7). Eraikuntza jardueren gutxitzearen atzean bi arrazoi nagusi daude; batetik, bankuek familiei kredituak eskuratzeko baldintzak zorroztu izana, eta bestetik, inbertsio publikoari jarri zaizkion mugak.

2009tik 2012ra 3.638 lanpostu (termino absolututan) desagertu dira Bilbon eraikuntzaren sektorean, eta epe berean, industrian 2.599 lanpostu garbi galdu dira.

» Erregimen Orokorrean afiliatutako kopurua nabarmen jaitsi da

» Eraikuntzan eta industrian lanpostu kopurua zeharo murriztu da

» Biztanleria afiliatuen bilakaera

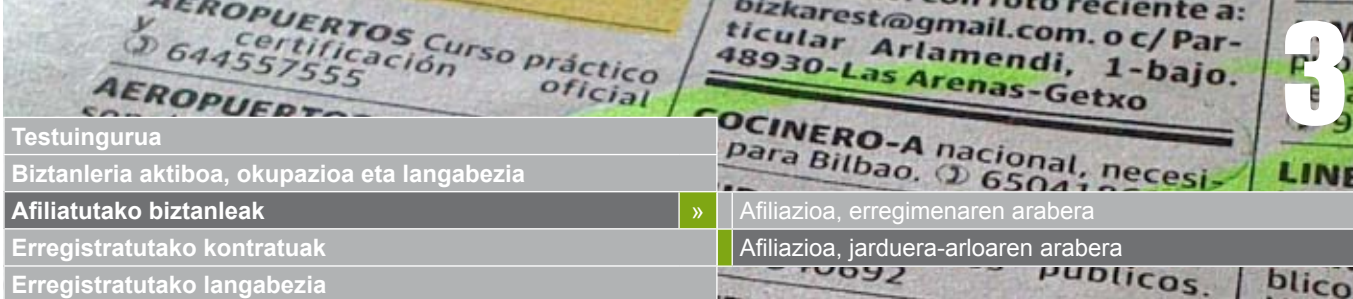

Abenduko datuak.
Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

» Biztanleria afiliatua, kotizazio-erregimenean eta jarduera-sektoreen arabera

	2011	2012	% 2012/11
Afiliatuta dauden biztanleak	171.731	167.362	-2,5
Erregimen orokorra	144.507	137.937	-4,5
Autonomoak	22.616	22.293	-1,4
Etxeko langileak	3.518	6.131	74,3
Nekazaritzako langileak	345	220	-36,2
Itsasoko langileak	745	781	4,8
Lehen sektorea	555	374	-32,6
Industria eta Energia	10.489	9.581	-8,7
Eraikuntza	10.951	9.574	-12,6
Zerbitzuak	149.736	147.833	-1,3

Abenduko datuak.
Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

Testuingurua	
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia	
Afiliatutako biztanleak	»
Erregistratutako kontratuak	Afiliazioa, erregimenaren arabera
Erregistratutako langabezia	Afiliazioa, jarduera-arloaren arabera

1 Biztanleria	
2 Ekonomia eta enpresa	
3 Lan-Merkatua	
4 Merkataritza	
5 Turismoa	
6 Berrikuntza	
7 Kultura eta kirola	
8 Hirigintza eta etxebizitza	
9 Garraioa eta ingurumena	
Aurkibidea	Or. 48
Estatistika eranskina	

AFILIAZIOA, JARDUERA-ARLOAREN ARABERA

» Merkataritza-jardueretan biltzen dira afiliatutako gehienak

Jarduera-arloen datuetan agerienez, Hiribilduan merkataritza-jarduerak indar handia daukate eta afiliatu kopuru handiena enplegatzen dute: 21.467 pertsona, guztirakoaren % 12,8).

Aipatzeko moduko afiliazio-datuak dituzten beste jarduera batzuk hauek dira: jarduera administratiboak eta laguntzako zerbitzuetakoak (% 9,8), hezkuntza (% 9,4), osasun-arloa (% 6,9), jarduera profesional, zientifiko eta teknikoak (% 6,8) eta administrazio publikoa (% 6,3).

2012an, manufactura industriako enpresetan afiliatutakoak 760 jaitzi dira (-% 11,2). Energia-hornidura zerbitzuetan lan egiten dutenen kopuruak ere behera egin du, % 5,6, eta ur-hornidura eta hondakinen kudeaketa jardueretan ari direnak, -% 2,8.

Eraikuntzaren sektoreari dagokionez, berez sektorekoak diren jardueretan nabariagoa izan da okerragotzea¹ (-% 13,4, 522 afiliatu gutxiago), laguntzako jarduera espezializatueta baino (iturgintza-instalazioak, elektrizitatea, bukalanak, etab.: -% 12,1).

Zerbitzuen eremuan, 2012an gora egin duten afiliazio-datu bakarrak etxeko langileenak (2.628 afiliatu gehiago, +% 63) eta higiezinaren jardueri dagozkienak dira (39 afiliatu gehiago, + % 3,5).

Beste jarduera batzuetan, berriz, afiliatuak gutxiagotu egin dira, goiko taulan ikus daitekeenez: informazio eta komunikazioen ingurukoak, finantza eta aseguruak, ostatu zerbitzuak eta administrazio- eta laguntza-zerbitzuak. Merkataritza-jardueretan, ildo beretik, % 4 afiliatu gutxiago egon dira; guztira, 900 langile gutxiago.

Bilbon bezala, beste euskal hiriburuetan ere beheranzko bilakaera izan dute Gizarte Segurantzaren afiliatutako datuek 2012an. Gasteizen jaitzi da gehien datu hori, -% 3,4; ez horrenbeste Donostian: -% 1,4. Bilbon erregistratutako beherakada, aldiz, % 2,5ekoa izan da.

» Afiliatu gehiago izan dituzten jarduera bakarrak higiezinaren arlokoak eta etxeko langileena izan dira

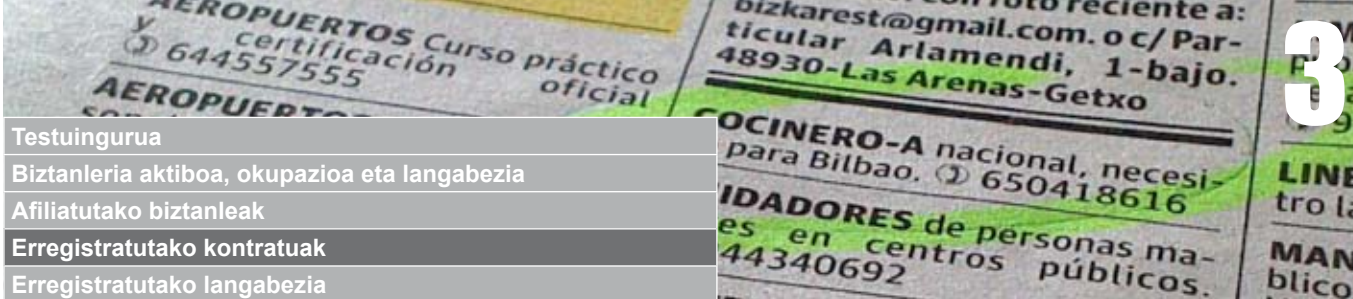
» Afiliazioa, jarduera-arloaren arabera	2011	2012	% 2012/11
Afiliatuta dauden biztanleak	171.731	167.362	-2,5
Lehen sektorea	555	374	-32,6
Industria eta Energia	10.489	9.581	-8,7
Industria	6.780	6.020	-11,2
Energia	1.571	1.483	-5,6
Hondakinak eta ura	2.138	2.078	-2,8
Eraikuntza	10.951	9.574	-12,6
Eraikuntza	3.907	3.385	-13,4
Eraikuntzari lotutakoak	7.044	6.189	-12,1
Zerbitzuak	149.736	147.833	-1,3
Merkataritza	22.372	21.476	-4,0
Administrazio- eta laguntza-zerb.	17.301	16.461	-4,9
Hezkuntza	16.052	15.669	-2,4
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	11.683	11.342	-2,9
Administrazio publikoa	10.592	10.577	-0,1
Osasun-arloa	11.689	11.589	-0,9
Gizarte zerbitzuak	7.675	7.549	-1,6
Finantza-zerb. eta aseguruak	9.591	9.046	-5,7
Garraioa eta biltegiatzea	9.537	9.331	-2,2
Ostalaritza	8.699	8.553	-1,7
Informazioa eta komunikazioak	7.916	7.158	-9,6
Etxeko langileak	4.156	6.784	63,2
Jolas eta kultura jarduerak	3.299	3.175	-3,8
Ostatu zerb.	1.270	1.206	-5,0
Higiezinak	1.127	1.166	3,5
Beste zerbitzu batzuk	6.777	6.751	-0,4

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

» Euskal hiriburuetakoko biztanle afiliatuak	2012	urtetik urterako Δ%
Bilbo	167.362	-2,5
Vitoria-Gasteiz	109.405	-3,4
Donostia-San Sebastián	105.103	-1,4

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

(1) Eraikinen eraikuntza eta ingeniaritza zibila.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkaturia	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 49
	Estatistika eranskina	

Testuingurua
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia
Afiliatutako biztanleak
Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako langabezia

Erregistratutako kontratuak

» Erregistratutako kontratuen kopuruak behera egin du; joera aldatu egin da, beraz

2012. urtean, Bilboko biztanleek 113.672 lan-kontratu sinatu dituzte guztira, aurreko urtean baino 3.132 gutxiago (-% 2,7).

Gizonezkoen kontratazioak behera egin du, % 9, emakumezkoena % 3 igo den arren. Hona hemen

2012ko sexuen arteko proportzioa: 1,23 kontratu sinatu zaie emakumeei, gizonei sinatutako kontratu bakoitzeko (62.837 eta 50.835 kontratu, hurrenez hurren).

Adina kontuan hartzen badugu, Bilboko biztanleei egindako kontratu guztien herena baino gehiago 25 eta 34 urte bitarteko gazteei egin zaie (40.661); hau da, % 36ri. Gainerako adin-tarteen artean ez dago alde handirik. 2011ko datuekin konparatuta, 35 urtetik gorakoen artean igo egin da erregistratutako kontratuen kopurua. Kontrakoa gertatu da, ordea, 16tik 24ra bitartekoaren artean, horien artean nabarmen egin baitu atzera kontratuen kopuruak; ehunekotan, -% 18.

Guztirako kontratuen % 14,5 atzerriko herrialdeetako pertsonei egin zaie.

Lanpostuen behin-behinekotasunari begira, nahiz eta egindako kontratu gehienak aldi baterakoak izan (% 89), 2012an zertxobait igo dira finkoak edo finko bihurtu direnak: 2011n, % 7 izan ziren; 2012an, % 11,5.

2012an izenpetutako hamar kontratutik bederatzi zerbitzuen sektorean egin dira, eremu horretan 2011n baino kontratu gutxiago egin badira ere (-% 0,6). Zerbitzuekin alderatuta, ordea, urte batetik bestera, askoz gehiago murriztu dira kontratuen kopuruak beste jarduerar-eremuetan: eraikuntzan, -% 23; lehen sektorean, -% 16, eta industria-jardueretan, -% 14.

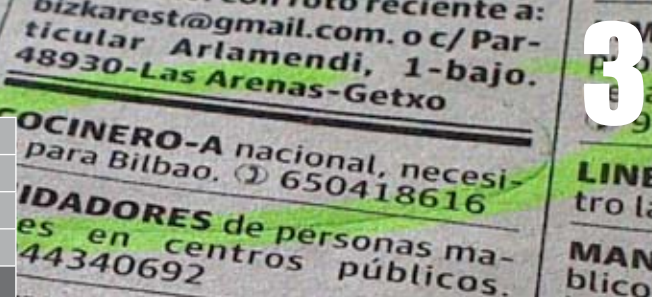
» Guztirako kontratuen herena baino gehixeago 25 eta 34 urte bitartekoak sinatu dituzte

» Erregistratutako kontratuak

	2011	2012	% 2012/11
Erregistratutako kontratuak (kop.)	116.804	113.672	-2,7
Emakumeak	61.140	62.837	2,8
Gizonak	55.664	50.835	-8,7
16-24 urte bitartekoak	25.875	21.236	-17,9
25-34 urte bitartekoak	42.617	40.661	-4,6
35-44 urte bitartekoak	26.808	27.628	3,1
≥ 45 urte	21.504	24.147	12,3
Finkoak eta finko bihurtutakoak	8.041	13.084	62,7
Aldi baterakoak	108.763	100.588	-7,5
Lehen sektorea	769	648	-15,7
Industria	5.908	5.102	-13,6
Eraikuntza	6.897	5.339	-22,6
Zerbitzuak	103.230	102.583	-0,6

Iturria: SEPE.

Testuingurua
Biztanleria aktiboa, okupazioa eta langabezia
Afiliatutako biztanleak
Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako langabezia

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 50
	Estatistika eranskina	

ERREGISTRATUTAKO LANGABEZIA

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren arabera, 2012an 30.841 langabetu zegoen: 15.510 emakume (guztirakoaren % 50,3) eta 15.323 gizon (% 49,7). Langabeziaren bilakaera txarragoa izan da gizonen artean (+% 15) emakumeen artean (+% 11) baino.

Adin-tarteen arabera, langabezia-tasa handiena 35 eta 44 urte bitartekoek daukate (guztirakoaren % 26,72). Tasa txikiagoak dituzte ondorengoek, hurrenkera honetan: 45etik 54ra bitartekoak (% 24,6), 25etik 34 urte bitartekoak (% 23,5) eta 55 urte edo gehiagokoak (% 17,4). 25 urtetik beherakoen datu erlatiboa % 7,7koa da. 2011ko datuekin erkatuta, gorakada handiena 45 eta 54 urte bitartekoen artean (% 16) gertatu da, eta beherakada nabarmenena, aldiz, 16 eta 24 urte bitartekoen artean (% 5,5).

Langabetuen zerrendan izena emanda daudenen % 65 aurretik zerbitzuen sektorean aritutakoak dira (19.926 pertsona). Gainerakoak hiru multzo parekotan banatzen dira: eraikuntza lan egiten dutenak, 3.008 pertsona; industrian zihardutenak, 3.871; eta aurretik lanik egin ez dutenak, 3.446.

Langabezia sektoreka nola igo den aztertuz gero, gehien zerbitzuetan hazi dela ikus dezakegu: +% 15; ondoren, eraikuntza, +% 13,7; industrian, +% 8,7; aurretik lan egin ez dutenen artean, % 5,6, eta lehen sektorean, +% 1,7 –denetan gutxien igo dena–.

Lan eskasiak prestakuntza maila altuena dutenei eragiten die batik bat: langabeziaren zerrendetan % 20,5 dira ikasketak profesionalak eginak dituztenak eta % 23,4 unibertsitate ikasketak dituztenak. Bitxia dirudien arren, langabezia-tasaren igoera txikiena izan dutenak trebakuntzarik gabekoak izan dira (% 9).

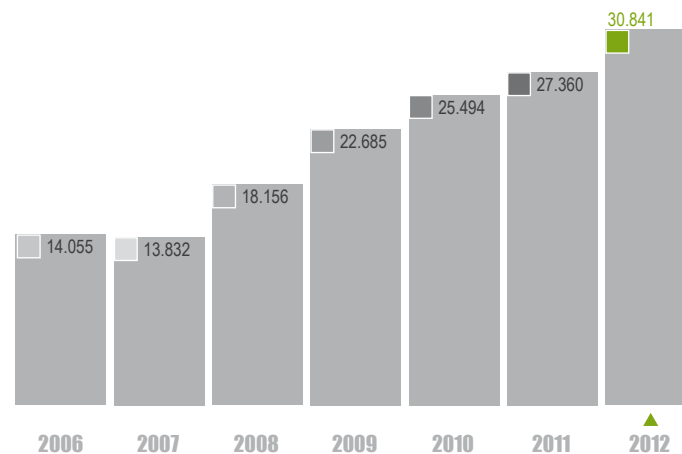
Bestalde, krisialdiaren eragin gero eta bortitzagoak zera ekarri du, langabezian 2 urte baino gehiago

daramaten kopurua % 48,2 handitzea. Horiek, gainera, langabezia zerrendan izena emanda daudenen % 28,4 dira guztira.

Langabezia-tasak Bilbon baino joera kaskarragoa erakutsi du beste euskal hiriburuetan. Hain zuzen, Gasteizen % 19 igo da, eta Donostian, % 15.

» Gazteen langabezia da gutxien igo dena

» Erregistratutako langabetuen datuen bilakaera

Abenduko datuak.
Iturria: Sepe.

» Erregistratutako biztanle langabetuak

	2011	2012	% 2012/11
Erregistratutako biztanle langabetuak	27.360	30.841	12,7
Emakumeak	14.007	15.510	10,7
Gizonak	13.353	15.323	14,8
16-24 urte bitartekoak	2.250	2.374	5,5
25-34 urte bitartekoak	6.378	7.261	13,8
35-44 urte bitartekoak	7.433	8.247	11,0
45-54 urte bitartekoak	6.545	7.588	15,9
≥ 55 urte	4.754	5.371	13,0
Lehen sektorea	580	590	1,7
Industria	2.646	3.871	8,7
Eraikuntza	3.562	3.008	13,7
Zerbitzuak	17.309	19.926	15,1
Aurretik ere lanik gabea	3.263	3.446	5,6
Derrigorrezko ikasketak eginda	17.293	18.849	9,0
Batxilergoa	3.096	3.495	12,9
Lanbide Heziketako ikasketak	3.576	4.308	20,5
Unibertsitate ikasketak	3.395	4.189	23,4
< 6 hilabete	10.738	10.680	-0,5
6 hilabetetik urtebetera	4.435	5.090	14,8
Urtebetetik 2 urtera	6.271	6.302	0,5
2 urte baino gehiago	5.916	8.769	48,2

Abenduko datuak.
Iturria: SEPE

» Euskal hiriburuetako biztanle langabetuak

	2012	urtetik urterako Δ%
Bilbo	30.841	12,7
Vitoria-Gasteiz	20.793	18,9
Donostia-San Sebastián	16.504	15,1

Iturria: Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoa.

estadistika eranskina

Lan merkaturia

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa
Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera
Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako biztanle langabetuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkaturia	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	51

» 16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa

	2010	2011	2012
Biztanleria aktiboa (milakoetan)	174,5	175,2	165,7
Emakumeak	82,9	85,9	82,2
Gizonak	91,6	89,3	83,5
Biztanleria okupatua	150,8	152,0	138,5
Biztanleria langabetua	23,6	23,1	27,2
Jarduera-tasa (%)	57,6	58,4	56,4
Emakumeak	51,7	52,5	50,7
Gizonak	64,2	65,5	63,2

* Aldea portzentajezko puntutan.
Iturria: EIN.

estadistika eranskina

Lan merkaturia

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa
Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera
Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako biztanle langabetuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkaturia	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	52

» 16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa

	2010	2011	2012
Biztanleria aktiboa (milakoetan)	150,8	152,0	138,5
Emakumeak	71,1	73,9	70,2
Gizonak	79,7	78,1	68,4
Industria	19,0	17,2	16,4
Eraikuntza	11,8	8,5	7,1
Zerbitzuak	120,0	126,4	114,5
Enplegu-tasa (%)	49,8	48,9	47,1
Emakumeak	44,4	43,3	43,3
Gizonak	55,9	55,6	51,7

* Aldea portzentajeazko puntutan.
Iturria: EIN.

estadistika eranskina

Lan merkaturia

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa
Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera
Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako biztanle langabetuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkaturia	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	53

» 16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa

	2010	2011	2012
Biztanleria langabetua (milakoetan)	23,6	23,1	27,2
Emakumeak	11,7	11,9	12,1
Gizonak	11,9	11,2	15,2
Langabezia-tasa (%)	13,5	13,2	16,4
Emakumeak	14,1	13,9	14,7
Gizonak	12,9	12,5	18,2

* Aldea portzentajezko puntutan.
Iturria: EIN.

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa
Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera
Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako biztanle langabetuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	54

» Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afiliatuta dauden biztanleak	170.827	172.082	175.717	178.676	181.994	177.987	174.875	173.471	171.731	167.362
Erregimen orokorra	143.700	144.770	146.938	150.467	153.675	149.782	147.105	145.958	144.507	137.937
Autonomak	24.220	24.612	24.620	24.602	24.931	24.247	23.433	23.047	22.616	22.293
Etxeko langileak	1.892	1.825	3.152	2.663	2.464	2.921	3.119	3.280	3.518	6.131
Nekazaritzakoak	340	279	359	351	317	307	369	351	345	220
Itsasoko langileak	675	596	648	593	607	730	849	835	745	781
Lehen sektorea	--	--	--	--	--	--	604	587	555	374
Industria eta Energia	--	--	--	--	--	--	12.180	11.220	10.489	9.581
Eraikuntza	--	--	--	--	--	--	13.212	12.202	10.951	9.574
Zerbitzuak	--	--	--	--	--	--	148.879	149.462	149.736	147.833

Abenduko datuak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa
Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera
Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako biztanle langabetuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	55

» **Afiliazioa, jarduera-arloen arabera**

	2010	2011	2012
Afiliatuta dauden biztanleak	173.471	171.731	167.362
Lehen sektorea	587	555	374
Industria eta Energia	11.220	10.489	9.581
Industria	7.471	6.780	6.020
Energia	1.565	1.571	1.483
Hondakinak eta ura	2.184	2.138	2.078
Eraikuntza	12.202	10.951	9.574
Eraikuntza	4.538	3.907	3.385
Eraikuntzari lotutakoak	7.664	7.044	6.189
Zerbitzuak	149.462	149.736	147.833
Merkataritza	22.956	22.372	21.476
Administrazio- eta laguntza-zerb.	18.061	17.301	16.461
Hezkuntza	15.509	16.052	15.669
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	11.847	11.683	11.342
Administrazio publikoa	10.892	10.592	10.577
Osasun-arloa	10.006	11.689	11.589
Gizarte zerbitzuak	7.746	7.675	7.549
Finantza-zerb. eta aseguruak	9.746	9.591	9.046
Garraioa eta biltegiatzea	9.618	9.537	9.331
Ostalaritza	8.571	8.699	8.553
Informazioa eta komunikazioak	8.416	7.916	7.158
Etxeko langileak	3.915	4.156	6.784
Jolas eta kultura jarduerak	3.088	3.299	3.175
Ostatu zerb.	1.262	1.270	1.206
Higiezinak	1.090	1.127	1.166
Beste zerbitzu batzuk	6.739	6.777	6.751

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioa.

estadistika eranskina

Lan

merkatua

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa
Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera
Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak

Erregistratutako biztanle langabetuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	56

» Erregistratutako kontratuak

	2010	2011	2012
Erregistratutako kontratuak (kop.)	115.994	116.804	113.672
Emakumeak	61.161	61.140	62.837
Gizonak	54.833	55.664	50.835
16-24 urte bitartekoak	28.056	25.875	21.236
25-34 urte bitartekoak	41.387	42.617	40.661
35-44 urte bitartekoak	25.558	26.808	27.628
≥ 45 urte	20.993	21.504	24.147
Finkoak eta finko bihurtutakoak	8.834	8.041	13.084
Aldi baterakoak	107.160	108.763	100.588
Lehen sektorea	827	769	648
Industria	5.556	5.908	5.102
Eraikuntza	7.878	6.897	5.339
Zerbitzuak	101.733	103.230	102.583

Iturria: SEPE.

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa
16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa
Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera
Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak
Erregistratutako biztanle langabetuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	57

» **Erregistratutako biztanle langabetuak**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erregistratutako biztanle langabetuak	14.016	13.481	15.688	14.055	13.832	18.156	22.685	25.494	27.360	30.841
Emakumeak	7.746	7.360	8.654	8.047	7.814	9.283	11.372	13.127	14.007	15.510
Gizonak	6.270	6.121	7.034	6.008	6.018	8.873	11.313	12.367	13.353	15.323
≤ 25 urte	1.374	1.183	1.299	986	901	1.457	1.947	2.099	2.250	2.374
25 a 44 urte bitartekoak	7.132	6.645	7.775	6.678	6.382	8.943	11.543	12.899	13.811	15.508
≥ 45 urte	5.510	5.653	6.614	6.391	6.545	7.756	9.195	10.496	11.299	12.959
Lehen sektorea	--	--	142	125	119	169	277	476	580	590
Industria	--	--	2.103	1.669	1.525	1.901	2.470	2.559	2.646	3.871
Eraikuntza	--	--	1.664	1.367	1.458	2.553	3.173	3.300	3.562	3.008
Zerbitzuak	--	--	10.373	9.634	9.641	12.137	14.931	16.314	17.309	19.926
Aurretik ere lanik gabea	--	--	1.406	1.260	1.089	1.396	1.834	2.845	3.263	3.446

Abenduko datuak.
 Iturria: SEPE

Merkataritza

Sarrera

Merkataritza jarduerak eta enpresak

Merkataritza jardueraren bilakaera

Soldatapeko enplegua

Etxeetan egindako kontsumoa

Sektorearen salmentak

4

2012 Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

- » Aurkibidea
- » Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza**
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	59

Sarrera		
Merkataritza jarduerak eta enpresak	1	2
Merkataritza jardueraren bilakaera		
Soldatapeko enplegua		
Etxeetan egindako kontsumoa		
Sektorearen salmentak		

Merkataritza

Bilboko Hiriburua betidanik izan da ezaguna merkataritzarako joera agertu izanagatik. Gaur egun ere, halakoxea izaten jarraitzen du, jarduera baimenen eta enpleguaren datuek erakusten dutenez. Izan ere, udalerrian egiten diren hiru jardueretatik bat merkataritzaren alorrekoa da. Sektorearen barne, txikizkariak 6.752 baimen dituzte; hau da, hirian ezarrita dauden jarduera guztien bostena, ia-ia. Enpleguari dagokionez, sektorean afiliatutakoak 21.746 dira; Hiribilduko guztirako enpleguaren % 13 inguru, beraz.

Datuok, gainera, krisiak tokiko ekonomia-jardueran izan duen eragina erakusten dute; batetik, kontsumoa nabarmen jaitsi delako, eta bestetik, jarduera komertzialek eta horiei lotutako lanpostuek ere behera egin dutelako. 2012. urtean, sare komertziala txikiagotu egin da, 463 jarduera galdu baitira, eta sektorearen enplegu-tasa % 4 jaitsi da; hots, 896 lanpostu gutxiago eman ditu merkataritzak.

Hainbat eta hainbat negoziok atek itxi behar izan ditu, familien aberastasuna murriztu delako, enpleguari buruzko aurreikuspenak kaskarrak direlako, alokairuak garesti daudelako eta erosketa-ohiturak –horiek ere– aldatu egin direlako, besteak beste. Txikizkariaren sektorean bereziki igarri dute salmentak jaitsi egin direla: 2012an, -% 3,0; horien artean, elikagaiez bestelakoak saltzen dituztenek gehienbat.

Egoera ahal den neurrian arintzeko, Bilboko Udalak zenbait ekimen jarri du martxan; tartean, “Arteshop: saltoki bat, artelan bat”, eta turista asko jasotzen dituzten tokiei “turismo askoko guneen” izendapena ematea. Lege-ekimen horren bitartez, eremu horietan kokatutako saltokien ordutegia malgutzeko aukera dago.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	60

Sarrera

Merkataritza jarduerak eta enpresak

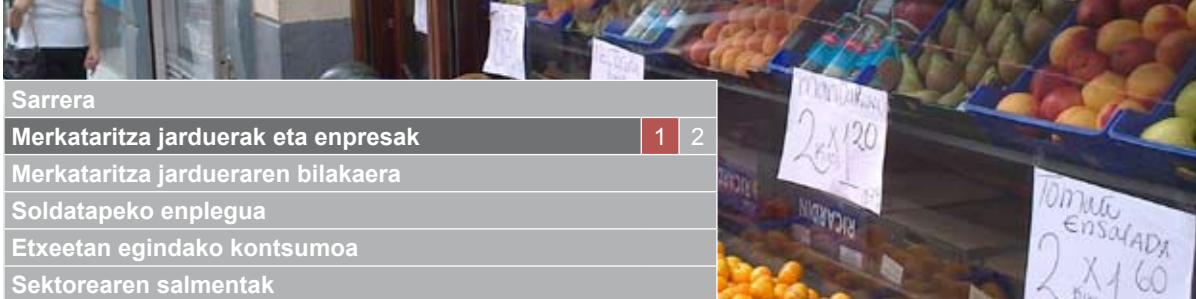
1 2

Merkataritza jardueraren bilakaera

Soldatapeko enplegua

Etxeetan egindako kontsumoa

Sektorearen salmentak

Merkataritza

MERKATARITZA JARDUERAK ETA ENPRESAK

Merkataritzaren sektoreko lizentzia aktiboen kopuruak Hiribilduan duen indarraren berri ematen digu: Hiribilduan, enpresa jarduerak garatzeko emanda dauden hiru lizentziatik bat merkataritza sektorekoa da (% 31,6); guztira, 8.632 jarduera komertzial. Horien guztien % 78,2 txikizkarien azpisektoreari dagokio (guztira, 6.752 lizentzia), eta gainerako % 21,8a, handizkarieneri.

Jarduera komertzialak % 5,9 jaitsi ziren 2012. urtean; hau da, 463 jarduera gutxiago izan ziren, txikizkarien eta handizkarien artean galdutakoen ondorioz; hurrenez hurren: -% 3,3 (234 baimen gutxiago) eta -% 10,9 (229 gutxiago).

» Jarduera komertzialak

	2011	2012	% 2012/11	Aktiboen saldoa
Jarduera komertzialak	9.095	8.632	-5,9	-463
Txikizkariak	6.986	6.752	-3,35	-234
Elikagaiak, edariak, tabakoa	2.039	2.049	0,49	10
Jantzi eta oinetakoak	1.447	1.359	-6,08	-88
Farmazia, edertasun eta drogeria prod.	469	468	-0,21	-1
Etzetresnak eta eraikuntza	1.095	983	-10,23	-112
Saltegi handiak, bazarrak	201	214	6,47	13
Altzariak, bulegoetarako gaiak	218	183	-16,06	-35
Liburuak, egunkariak	383	366	-4,44	-17
Bitxiak	181	184	1,66	3
Jostailuak, kirol gaiak	136	129	-5,15	-7
Medikuntzako tresnak, ortopedia	137	135	-1,46	-2
Loradendak eta antzekoak	87	84	-3,45	-3
Establezimenduetatik at egindako salmentak	225	226	0,44	1
Gainerakoak	368	372	1,09	4
Handizkariak	2.109	1.880	-10,86	-229
Nekazaritzako lehengaiak	324	307	-5,25	-17
Zuntzak eta ehungintzako gaiak	142	116	-18,31	-26
Farmazia prod. eta etxerako gaiak	106	102	-3,77	-4
Luzera kontsumitu daitezkeen prod.	359	297	-17,27	-62
Industria arteko merkataritza	529	450	-14,93	-79
Beste handizkari batzuk	261	246	-5,75	-15
Produktuen berreskuratzea	78	63	-19,23	-15
Bitartekari komertzialak	310	299	-3,55	-11

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

» Besteen aldean, nabarmena da elikagaiak, edariak eta tabakoa edota jantzi eta oinetakoak saltzen dituzten establezimenduen kopurua

Txikizkarien artean hiru establezimendu mota nagusi daude: elikagai, edari eta tabakoari lotutakoak (2.049), jantzi eta oinetako saltzaileenak (1.359) eta etzetresna eta eraikuntzakoak (983). Elikagaiak, edariak eta tabakoa saltzen duten denda kopurua handitu egin da 2012an (10 gehiago); ez, ordea, jantzi eta oinetakoena eta etxeko tresnak saltzen dituztenena (88 eta 112 jarduera gutxiago, hurrenez hurren).

Jardueren kopuruari begira, gorabehera aipagarriak daude. Gora egin dutenen artean, saltegi handiak eta bazarrak nabarmen ditzakegu (214; 13 gehiago), eta kontrako bidea hartu dutenen artean, honako hauek: altzariak eta bulegoetarako gaien establezimenduak, -% 16 (183; 35 gutxiago); jostailu eta kirol gaien saltokiak, -% 5 (129; 7 gutxiago), eta liburu eta egunkari saltzaileak, -% 4 (366; 17 gutxiago).

Azkenik, txikizkari espezializatuen merkataritza segmentuei dagokienez, beste jarduera hauen datuei ere erreparatu behar zaie: farmazia, edertasun eta drogeria produktuen sailean 468 saltoki egon dira, 2011n baino 1 gutxiago, eta bitxi-dendetarako eskatutako lizentzia kopurua ere igo egin da, eta guztira 184 establezimendu izan dira, 2011n baino 3 gehiago.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	61

Sarrera	
Merkataritza jarduerak eta enpresak	1 2
Merkataritza jardueraren bilakaera	
Soldatapeko enplegua	
Etxeetan egindako kontsumoa	
Sektorearen salmentak	

Merkataritza

» Industrien arteko merkataritzan dihardute lizentziadun handizkari gehienek

tzaren (307) eta bitartekari komertzialen (299) sailek. Hiru merkataritza-jarduera hauek bilakaera negatiboa izan dute 2012an, 79, 17 eta 11 lizentzia gutxiago izan baitituzte, hurrenez hurren. Orobat nabarmendu behar dira beste sail batzuetan izandako beherakadak, hala nola zuntzen eta ehungintzako gaien jardueretan (26 lizentzia gutxiago), luzera kontsumitu daitezkeen produktuenetan (62 lizentzia gutxiago) eta produktuen berreskuratzean dihardutenetan (15 lizentzia gutxiago).

Merkataritzaren sektoreari lotutako enpresa jardueren heren bat soldatapeko langileak dituzten enpresak dira.

Horrela, bada, 3.000 dira gutxienez soldatapeko langile bat duten enpresak; hau da, Gizarte Segurantzaren araubide orokorrean izena emanda dagoen langile bat gutxienez daukatenak. 2012. urtean sektorearen jarduerak izan duen ahultasun bera agertu du enpresen kopuruak.

Hain zuzen ere, 59 enpresa galdu dira: -% 1,99. Beherakada hori, gainera, aurreko urtekoa baino nabarmenagoa izan da (orduan, 55 enpresa galdu baitziren, -% 1,8). Hortaz, bai jarduera ekonomikoa, bai lan-merkatua ere kaskartuz doazen heinean, herritarrek gero eta itxaropen gutxiago dute egoerak onera egingo duela. Konfiantza maila hain kaltetua dagoen testuinguru honetan, Hiribilduaren merkataritza sektoreko enpresa-sarea txikiagotzen ari da.

Enpresa-sarearen ahultze hori berdin gertatu da txikizkarien zein handizkarien artean. 2012. urte amaieran, zehazki esateko, soldatapeko langileak zituzten txikizkariak aurreko urtean baino 35 enpresa gutxiago zituzten (-% 1,7); guztira, 1.981. 2011n ere 36 enpresa gutxiago zenbatu ziren, aurreko urtearekin alderatuta.

Bestalde, soldatapeko langile bat gutxienez daukaten handizkarien enpresak 790 izan dira 2012. urte bukaeran (23 enpresa gutxiago, -% 2,8).

Motordun ibilgailuen salmenta eta konponketaren azpisektoreko enpresak 229 izan ziren urte amaiera horretan; beraz, 2010eko zifrak bere horretan jarraitzen du, arlo horri dagokionez.

» Soldatapeko langileak dituzten enpresak	2011	2012	% 2012/11
Soldatapeko langileak dituzten enpresak	3.059	3.000	-1,93
Txikizkariak	2.016	1.981	-1,74
Handizkariak	813	790	-2,83
Ibilgailuen salmenta eta konponketa	230	229	-0,43

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

Handizkariak dagokionez, industrien arteko merkataritzak lizentzia gehien (450) biltzen ditu, eta horren atzetik, nekazaritzako lehengaien merkataritza

Bestalde, 2012. urte bukaeran, merkataritzaren sektorean ziharduten autonomoak 6.323 ziren Hiribilduan. Horiengan ere izan du eraginik sektorearen egoera traktetsak, urtean zehar 120 gutxiago egon dira eta (-% 1,9).

Joera, beraz, negatiboa da, bai txikizkarien artean, bai handizkarien artean. Zehazki esanda, 30 autonomo gutxiago (-% 0,7) ibili dira xehekako banaketa jardueretan, eta handizkako artean, berriz, 70 pertsona gutxiago zenbatu dira (-% 4,2).

Motordun ibilgailuen salmenta eta konponketa jardueretan % 4,1 pertsona gutxiago aritu da (20 gutxiago).

» Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza

	2011	2012	% 2012/11
Autonomoen Araub. Berez. afiliat.	6.443	6.323	-1,86
Txikizkariak	4.274	4.244	-0,70
Handizkariak	1.680	1.610	-4,17
Ibilgailuen salmenta eta konponketa	489	469	-4,09

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

Sarrera		
Merkataritza jarduerak eta enpresak	1	2
Merkataritza jardueraren bilakaera		
Soldatapeko enplegua		
Etxeetan egindako kontsumoa		
Sektorearen salmentak		

Merkataritza

MERKATARITZA JARDUEREN DINAMISMOA

» **2012n galdutako txikizkarien lizentzien kopuru garbia 234koa izan da. Handizkarien lizentzien datua ez da askoz hobeia izan (-229)**

Merkataritzaren sektorean aldaketa ugari izan da azkenaldian, hainbat faktorek bultzatuta. Batetik, egungo egoera ekonomikoa, ez duelako negozio berriak irekitzen batere laguntzen, eta askok itxi behar izan dutelako. Bestetik, sektorearen beraren ezaugarriak, hala nola establezimenduen jabeek erretiroa hartzea eta negozioa inoren esku ezin uztea. Gainera, sektoreko alor guztiek berezko aldaketak bizi dituzte, bakoitzak bere neurrian, eta horien arabera ere joerak aldatuz joaten dira.

Txikizkarien artean, 2012an 944 alta gehiago zenbatu ziren; hortaz, % 4,1 egin du gora ehuneko horrek 2011. urtearekin alderatuta. Handizkarietako dagokienez, alta kopurua 199koa izan da, eta horrek esan nahi du % 9,1 egin duela atzera aurreko urtearekin alderatuta. Alde berriak erreparatuta, nabarmentzeko moduko igoera ikusten da farmazia, edertasun eta drogeria produktuen saillean, saltegi handi eta bazarrei dagokienean eta elikagai, edari eta tabakoarenean.

» **Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia**

	2011	2012	% 2012/11
Txikizkarien jardueren altak	907	944	4,08
Elikagaiak, edariak, tabakoa	325	348	7,08
Jantzi eta oinetakoak	171	175	2,34
Farmazia, edertasun eta drogeria prod.	43	64	48,84
Etzetresnak eta eraikuntza	113	102	-9,73
Saltegi handiak, bazarrak	38	50	31,58
Altzariak, bulegoetarako gaiak	10	11	10,00
Liburuak, egunkariak...	39	29	-25,64
Bitxiak	24	24	0,00
Jostailuak, kirol gaiak	20	13	-35,00
Medikuntzako tresnak, ortopedia	16	12	-25,00
Loradendak eta antzekoak	9	9	0,00
Establezimenduetatik at egindako salmentak	47	50	6,38
Gainerakoak	52	57	9,62
Handizkarien jardueren altak (kop.)	219	199	-9,13
Handizkako merkataritza	173	151	-12,72
Nekazaritzako lehengaiak	34	35	2,94
Zuntzak eta ehungintzako gaiak	18	17	-5,56
Farmazia prod. eta etxerako gaiak	12	9	-25,00
Luzera kontsumitu daitezkeen prod.	30	30	0,00
Industria arteko merkataritza	43	25	-41,86
Beste handizkari batzuk	36	35	-2,78
Produktuen berreskuratzea	14	13	-7,14
Bitartekari komertzialak	32	35	9,38

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia, Ekonomia jardueren gaineko zerga.

Sarrera		
Merkataritza jarduerak eta enpresak	1	2
Merkataritza jardueraren bilakaera		
Soldatapeko enplegua		
Etxeetan egindako kontsumoa		
Sektorearen salmentak		

Merkataritza

SOLDATAPEKO ENPLEGUA

Merkataritzaren sektorea da langile gehien enplegatzen dituen Bilboko Hiribilduan. 2012. urte bukaeran, Hiribilduko enpresa komertzialetan lan egiteko Gizarte Segurantzaren afiliatuta zeudenak 21.476 ziren. Bilboko enplegu guztiaren % 12,8 da hori. Gorabehera handirik ez duen ehunekoa da, gainera, azken urteetan ezer gutxi aldatu baita.

2012an sektorean bizi izandako egoeraren eraginez, bertan enplegatuta zeudenen baldintzak ere zeharo okertu dira. Horren haritik, 896 soldatapeko langile gutxiago zenbatu dira (-% 4,0) 2012an. Datu esanguratsua da hori; batez ere, kontuan hartzen badugu aurreko urteko langileen beherakada askoz arinagoa izan zela.

Sektoreko enpleguaren % 67 txikizkarien azpisektoreak hartzen du (14.372 pertsona); % 26 handizkariak (5.604), eta % 7 motordun ibilgailuen salmenta eta konponketan dihardutenek (1.500). 2012an zehar, sektoreko jarduera-talde guztietan nabaritu da enpleguaren beherakada. Txikizkarien azpisektorean, adibidez, 487 langile gutxiago zenbatu ziren urtearen amaieran; handizkarienean, 290 gutxiago, eta motordun ibilgailuen salmenta eta konponketarenean, 119 gutxiago.

Hortaz, dudarik ez dago krisiak merkataritza alorreko enpleguan izan duen eragina azpisektore guztietara zabaldu dela. Hain zuzen, ehuneko jaitsiera handiena motordun ibilgailuen salmenta eta konponketaren azpisektorean gertatu da, eta horren atzetik, handizkarien eta txikizkarien azpisektoreetan, hurrenkera horretan.

Lan-harremian motari dagokionez, enpleguan oro har ikusitako beheranzko joera ez da sail guztietan berdina gertatu. Araubide Orokorrean eta Autonomoenean bietan jaitsi bada ere, lehenengoaren jaitsiera bigarrenarena baino askoz handiagoa izan da (-4,87 bata; -1,86 bestea). Horrek esan nahi du 776 eta 120 lanpostu gutxiago izan dituztela, hurrenez hurren.

Hortaz, enplegu galtze aipagarriena (zehazki, guztirakoaren % 86,6) soldatapekoen artean gertatu da. Eta ondorioa argi dago: autonomoak beheraldi ekonomikoari hobeto egokitzeko gai izan dira nolabait.

» Enplegatuak	2011	2012	% 2012/11
Enplegatuak	22.372	21.476	-4,01
Txikizkariak	14.859	14.372	-3,28
Handizkariak	5.894	5.604	-4,92
Ibilgailuen salmenta eta konponketa	1.619	1.500	-7,35
Soldatapeko langileak	15.929	15.153	-4,87
Langile autonomoak	6.443	6.323	-1,86

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	64

Sarrera		
Merkataritza jarduerak eta enpresak	1	2
Merkataritza jardueraren bilakaera		
Soldatapeko enplegua		
Etxeetan egindako kontsumoa		
Sektorearen salmentak		

Merkataritza

ETXEETAN EGINDAKO KONTSUMOA

Esandakoez gain, 2012. urtean, beste faktore batzuek ere izan dute zerikusirik merkataritzaren sektorearen bilakaeran; esaterako, familien kontsumo eskasak, egoera ekonomiko orokorra okertzearen ondorioz etorri dena, itxaropen ekonomiko eta enpleguaren gainbeherarekin eta familien aberastasunaren –finantzarioa eta ez-finantzarioa– galtzearekin batera.

Horrela, bada, Autonomia Erkidegorako egin diren aurreikuspen ofizialen arabera, % 1,0 jaitsiko omen da familien kontsumoa 2012an.

Familien eskari ahulak eragin zuzenekoia izan du merkataritzaren sektorean; hala erakusten du Bizkaiko salmenta nominalen % 3,7ko gutxitzeak. Aurreko urtean % 0,9 jaitsi zirela kontuan izanda, beherakada are nabarmenagoa da.

Bizkaiko familien kontsumoaren zati handi bat establezimendu komertzialetara zuzentzen da; gutxienez, % 36,2. Izan ere, kontsumoko gastuaren % 17,7 elikagai eta edari alkoholgabeetan egiten da; % 8,5 jantzi eta oinetakoetan; % 7,5 etxeko tresnerian eta % 2,5 edari alkoholduetan eta tabakoan. Horiez gain, kontuan hartu behar da medikuntza, kultura eta bestelakoetan egindako gastua, hori ere establezimendu komertzialetan egiten baita.

2012. urtean, aipatzekoa da etxebizitzara eta garraioen eta elikagai eta edari alkoholgabeen sailletara zuzendutako gastuak izan duen gorakada. Aldi berean, hori konpentsatzeko nolabait, asko gutxiago gastatu da hotel, kafetegi eta jatetxeetan, eta are gutxiago aisialdi eta kultura jardueretan.

» Kontsumo adierazleak	2011	2012
Etxeetan egindako kontsumoa (bolumena)	0,3	-1,0
Merkatari txikizkarien salmentaren adierazlea (aldakuntza)	-0,9	-3,7
Kontsumoaren prezioak (adierazlea)	3,1	2,4

Iturria: Eustat, EIN eta Euskadiko eta Nafarroako Aurrezki Kutxen Federazioa.

» Etxeetan egindako kontsumo gastuaren egitura	2012
Orokorra	100,0
Elikagaiak eta edari alkoholgabeak	17,7
Edari alkoholduak eta tabakoa	2,5
Jantzi eta oinetakoak	8,5
Etxebizitza	10,8
Etxeko tresneria	7,5
Medikuntza	2,7
Garraioa	13,8
Komunikazioak	3,8
Aisialdia eta kultura	8,3
Irakaskuntza	2,0
Hotelak, kafetegiak eta jatetxeak	13,1
Beste ondasun eta zerbitzu batzuk	9,4

Iturria: EIN.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	65

Sarrera		
Merkataritza jarduerak eta enpresak	1	2
Merkataritza jardueraren bilakaera		
Soldatapeko enplegua		
Etxeetan egindako kontsumoa		
Sektorearen salmentak		

Merkataritza

SEKTOREAREN SALMENTAK

Bilboko eskaintza komertziala, gune metropolitarrera ez ezik, lurralde historiko osora ere zabaltzen da, bertako eskaintzaren espezializazioak eta hiribilduaren kokapenak lagunduta. Bilbora datozen bisitariari egindako arreta ere sartzen da eskaintza komertzial horren barruan.

» Bilbon merkataritzaren sektorean dauden hiru lanpostutik bi txikizkariari dagozkie

Merkataritzaren sektorearen barne merkataritza txikizkariak zein handizkariak aintzat hartzen ditugu. Merkataritza txikizkariak salgaiak euren izenean eta beren kabuz erosten dituzte, gero zuzenean azken kontsumitzaileari saltzeko. Handizkariak erosten dutenek, aldiz, beste merkataritza-enpresa batzuei edo profesionalari salgaiak berriro saltzeko erosten dituzte. Sektore berean sartzen dira, baita ere, motordun ibilgailuen salmenta eta konponketa zerbitzuak ematen dituzten establezimenduak.

Bilboko Hiribilduan jarduera batzuek eta besteek zer-nolako garrantzia duten jakiteko, enplegatuen ehunekoei erreparatu besterik ez dago: txikizkariak sektore guztian enplegatutakoen % 67,1i ematen diote lana; handizkariak, berriz, % 25,4 enplegatzen dute. Eta, azkenik, % 7,4k motordun ibilgailuen salmenta eta konponketa enpresetan dihardute.

2012an izan duen egoeraren arabera bilakaerari erreparatuta, merkataritza sektorearen salmenta-adierazleak % 3,3 egin du behera Bizkaian. Txikizkariak (-% 3,0) zein handizkariak (-% 2,6) aldetik, bilakaera negatiboa izan da, beraz.

» Txikizkariaren salmentak % 3,0 jaitsi dira, elikagaiez bestelako produktuen beherakadaren eraginez, batez ere

Salmentak gutxiago jaitsi dira elikagaien sailean elikagaiez bestelakoenean baino. Orobat nabarmendu behar da, azpisektore horri dagokionez, saltegi handiek (2.500 metro koadroko edo hortik gorako salmenta-azalera duten establezimenduek) ere nozitu dutela salmenten beherakada. Formula komertzial horretan urteko salmentak % 1,6 jaitsi dira; kasu honetan ere, elikagaiez bestelakoetan gehienbat.

» Merkataritza sektorearen salmentak

	2011	2012	% 2012/11
Salmenta adierazlea	98,4	95,1	-3,3
Txikizkariak	98,8	95,5	-3,0
Elikagaiak	100,0	98,0	-2,0
Gainerako produktuak	97,4	92,7	-4,8
Saltegi handiak	97,2	95,6	-1,6
Elikagaiak	100,1	100,9	0,8
Gainerako produktuak	95,9	93,2	-2,4
Handizkariak	99,5	96,9	-2,6

Iturria: Eustat.

Jarduera komertzialak txikizkariak
Jarduera komertzialak handizkariak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza
Enplegatutako langileak
Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	66

» **Jarduera komertzialak txikizkariak**

	2010	2011	2012
Komertzialak txikizkariak	7.058	6.986	6.752
Elikagaiak, edariak, tabakoa	2.032	2.039	2.049
Jantzi eta oinetakoak	1.462	1.447	1.359
Farmazia, edertasun eta drogeria prod.	465	469	468
Etxetresnak eta eraikuntza	1.127	1.095	983
Saltegi handiak, bazarrak	193	201	214
Altzariak, bulegoetarako gaiak	231	218	183
Liburuak, egunkariak	402	383	366
Bitxiak	187	181	184
Jostailuak, kirol gaiak	140	136	129
Medikuntzako tresnak, ortopedia	128	137	135
Loradendak eta antzekoak	95	87	84
Establezimenduetatik at egindako salmentak	218	225	226
Gainerakoak	378	368	372

Lizentzia korpura. Azken hiruhileko urteko datuak.
Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

estadistika eranskina

Merkataritza

Jarduera komertzialak txikizkariak
Jarduera komertzialak handizkariak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza
Enplegatutako langileak
Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	67

» Jarduera komertzialak handizkariak

	2010	2011	2012
Komertzialak handizkariak	2.157	2.109	1.880
Nekazaritzako lehengaiak	336	324	307
Zuntzak eta ehungintzako gaiak	139	142	116
Farmazia prod. eta etxerako gaiak	118	106	102
Luzera kontsumitu daitezkeen prod.	376	359	297
Industria arteko merkataritza	559	529	450
Beste handizkari batzuk	254	261	246
Produktuen berreskuratzea	75	78	63
Bitartekari komertzialak	300	310	299

Lizentzia kopurua. Azken hiruhilekoko urteko datuak.
Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

estadistika eranskina

Merkataritza

Jarduera komertzialak txikizkariak
Jarduera komertzialak handizkariak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza
Enplegatutako langileak
Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	68

» Soldatapeko langileak dituzten enpresak

	2010	2011	2012
Soldatapeko langileak dituzten enpresak	3.114	3.059	3.000
Txikizkariak	2.052	2.016	1.981
Handizkariak	832	813	790
Ibilgailuen salmenta eta konponketa	230	230	229

Abenduko urte osoko datuak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzza Ministerioa.

Jarduera komertzialak txikizkariak
Jarduera komertzialak handizkariak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza
Enplegatutako langileak
Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	69

» **Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza**

	2010	2011	2012
Autonomoen Araubide Berezian afiliat.	6.484	6.443	6.323
Txikizkariak	4.307	4.274	4.244
Handizkariak	1.691	1.680	1.610
Ibilgailuen salmenta eta konponketa	486	489	469

Abenduko urte osoko datuak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzza Ministerioa.

estadistika eranskina

Merkataritza

Jarduera komertzialak txikizkariak
Jarduera komertzialak handizkariak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza
Enplegatutako langileak
Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	70

» Enplegatutako langileak

	2010	2011	2012
Enplegatuak	22.956	22.372	21.476
Txikizkariak	15.249	14.859	14.372
Handizkariak	6.079	5.894	5.604
Ibilgailuen salmenta eta konponketa	1.628	1.619	1.500
Soldatapeko langileak	16.472	15.929	15.153
Langile autonomoak	6.484	6.443	6.323

Abenduko urte osoko datuak.

Gizarte Segurantzan izena emanda dauden pertsonak.

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioa.

Jarduera komertzialak txikizkariak
Jarduera komertzialak handizkariak
Soldatapeko langileak dituzten enpresak
Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza
Enplegatutako langileak
Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	71

» Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

	2010	2011	2012
Txikizkarien jardueren altak	864	907	944
Elikagaiak, edariak, tabakoa	299	325	348
Jantzi eta oinetakoak	162	171	175
Farmazia, edertasun eta drogeria prod.	51	43	64
Etxetresnak eta eraikuntza	105	113	102
Saltegi handiak, bazarrak	47	38	50
Altzariak, bulegoetarako gaiak	17	10	11
Liburuak, egunkariak...	41	39	29
Bitxiak	21	24	24
Jostailuak, kirol gaiak	12	20	13
Medikuntzako tresnak, ortopedia	8	16	12
Loradendak eta antzekoak	13	9	9
Establezimenduetatik at egindako salmentak	46	47	50
Gainerakoak	42	52	57
Handizkarien jardueren altak (kop.)	173	219	199
Handizkako merkataritza	141	173	151
Nekazaritzako lehengaiak	39	34	35
Zuntzak eta ehungintzako gaiak	7	18	17
Farmazia prod. eta etxerako gaiak	13	12	9
Luzera kontsumitu daitezkeen prod.	24	30	30
Industria arteko merkataritza	28	43	25
Beste handizkari batzuk	30	36	35
Produktuen berreskuratzea	8	14	13
Bitartekari komertzialak	24	32	35

Lizentzia korpura. Azken hiru hilabeteetako datuak.

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia, Ekonomia jardueren gaineko zerga.

Turismoa

Turismo jarduera
Biltzar eta bileren turismoa

5

2012 Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

» Aurkibidea
» Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa**
- 6 Berrikuntza
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Turismoa

Turismo jarduera
Biltzar eta bileren turismoa

Bilboko turismo jarduera
» Etorritako bidaiarien kopurua eta egindako gauak
Itsas bidaldietako turismoa

1	Biztanleria
2	Ekonomia eta enpresa
3	Lan-Merkatua
4	Merkataritza
5	Turismoa
6	Berrikuntza
7	Kultura eta kirola
8	Hirigintza eta etxebizitza
9	Garraioa eta ingurumena
	Aurkibidea
	Estatistika eranskina

TURISMO JARDUERA

BILBOKO TURISMO JARDUERA

» Bilboko hotelen eskaintza 58 establezimenduk osatzen dute, 2011n baino batek gehiagok

Bilboko turismo jarduerak gora egin du berriro 2012an: ostatu-gauen datua, hotelen okupazio-maila, batez besteko egonaldia eta hirian egindako bilera kopurua, denak ere, igo egin dira. Eskaintza, oro har, handiagoa izan da hotel-establezimenduen eskutik, eta hori ez ezik, ostatu-arloko jardueretan afiliatutako pertsonen kopuruak ere gora egin du, nahiz

eta aurtengo egoera ekonomikoa ezin zailagoa izan den. Zifra horiek guztiak erakusten dutenez, Bilbok gailentzeko bidean jarraitzen du turismoaren merkatu lehiakorrean.

Datu orokorrei begira, 2012an 63 enpresak eskaini ditu ostatu zerbitzuak Bilbon, turismoari zuzendutako ostatu-arloko azpiegiturei dagokienez. Horietan 1.313 pertsonak egin du lan zuzenean, beraz, aurreko urtean baino % 3,9 lanpostu gehiago mantendu dituzte, atzeraldi ekonomikoaren garaiotan. Jarduera ekonomikoa garatzeko lizentziei begira, hona hemen baimenen banaketa, 2012. urte bukaeran: hotel eta motelak, 34; ostatu eta ostatu-etxeak, 45; ostatu zerbitzuak ematen dituztenak, 14.

Ondoko koadroan ageri denez, orokorrean, eskaintza ia ez da aldatu azken hiru urteetan. Ezberdintasun bakarrak irekitako ostatu edo hotel ezberdinetan ikusten dira.

Ostatu establezimenduen gainean Eustatek urtero egiten duen lan estatistikoaren arabera, Bilbon 58 establezimendu egon dira 2012an: 3 izar edo gehiagoko 22 hotel, eta izar bakarra edo 2 izar dituzten 36 hotel eta ostatu. Guztira, establezimendu horiek guztiak 3.810 gela eskaintzen dituzte, 7.185 pertsonentzako lekua. Horien % 80 kategoria handieneko segmentukoak dira (gutxienez, 3 izarrekoak). Ostatuaren neurriari begira, Hiribildukoek 124 leku dituzte, batez beste. Nolanahi ere, leku kopurua handiagoa da 3, 4 edota 5 izarretako hoteletan, 260 batez beste, eta izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeen kasuan, aldiz, 40 lekukoa.

Beheko koadroak Bilboko 3 izarretako hotelen eskaintza 2011ko datuarekiko handitu egin dela erakusten du. Orokorrean, establezimenduetako leku eta gela kopurua ere igo egin dira.

» Ostatu-arloko jarduerak (lizentziak)

	2011	2012	% 2012/11
Ostatu zerb. baimenak, guztira	98	99	1,0
Hotel eta motelak	34	34	0,0
Ostatu eta ostatu-etxeak	44	45	2,3
Jatetxe-ostatuak	12	14	16,7
Gainerakoak	8	6	-25,0

Laugarren hiruilekoko datuak.

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia (Ekonomia jardueren gaineko zerga).

» Hotel-establezimenduen eskaintza

	2011	2012	% 2012/11
Guztirako establezimenduak	57	58	1,8
3, 4 edo 5 izarreko hotelak	22	22	0,0
Izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeak	35	36	2,9
Plazak, guztira	7.118	7.185	0,9
3, 4 edo 5 izarreko hotelak	5.718	5.757	0,7
Izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeak	1.400	1.428	2,0
Gelak, guztira	3.808	3.810	0,1
3, 4 edo 5 izarreko hotelak	3.046	3.036	-0,3
Izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeak	763	774	1,4

Iturria: Eustat.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	74

ETORRITAKO BIDAIARIEN KOPURUA ETA EGINDAKO GAUAK

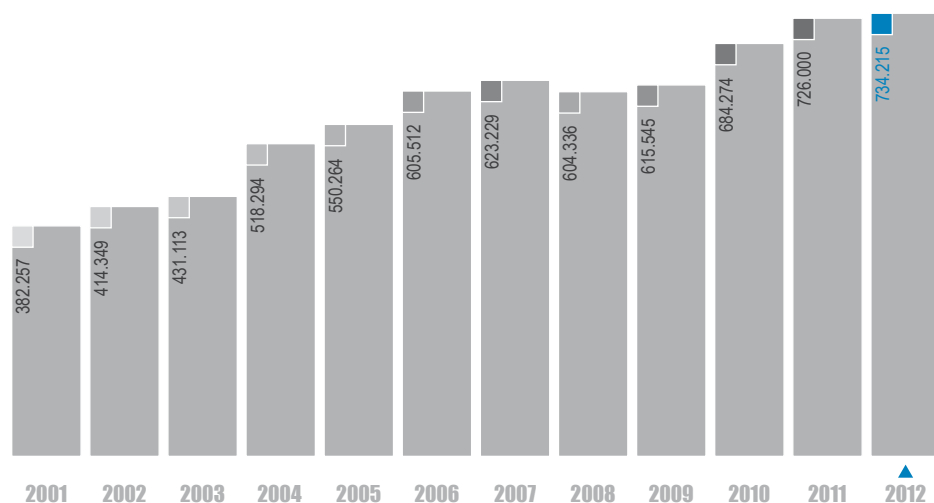
Etorritako bidaiariak

» Hotelen jardueraren datuek gora egin dute berriro, hala bidaiariak nola ostatu-gauak

Bilboko hotel-estabzimenduen jardueraren urteko balantzea oso ona izan da 2012an, 734.215 bidaiari hartu dituztelako, eta horiek, denetara, 1.417.659 gau egin dituztelako. Urtetik urtera % 1,1 eta % 2,3 handitu dira datu horiek, beraz.

2012ko bidaiari kopurua inoizko handiena izan da, gainera (2001eko 382.257 bidaiariaren guztirakoa bikoizten du, ia-ia). Agerikoa da, datu horri erreparatuta, Bizkaiko hiriburua helburu turistiko sendoa bilakatzen ari dela, eta gorako bidean jarraitzeko zantzuak erakusten dituela.

» Etorritako bidaiari kopuruen bilakaera

Iturria: Eustat.

Jatorria

» Estatuko beste eskualdeetatik etorritakoak ostatu hartu duten bidaiari guztien bi heren dira, ia-ia

Bilboko hoteletan geratu diren turisten jatorriari begira, aztertutako datuek zera adierazten dute, hamar bisitaritik sei (% 61,6) Estatuko biztanleak direla: 452.738, guztira. Denarekin ere, aipatu beharra dago segmentu horretako bisitari gutxiago (% 3,7) etorri dela 2012an, aurreko urtearekin konparatuta. Horien artean, gehienak Madrilgo Erkidegotik etorri dira, Estatutik etorritako guztien laurdena baino gehiago: (% 25,4) –urtetik urtera, hain zuzen ere, horiexek dira gehien bisitatzen gaituztenak–. Madrilgoen atzetik beste hauek izan dira bisitari kopurutsuenak: Kataluniakoak (% 15,5), Andaluziakoak (% 9,2), Gaztela eta Leongoak (% 4,8) eta Valentziako Erkidegokoak (% 4,4).

» Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera

	2011	2012	% 2012/11
Etorritako bidaiariak	726.000	734.215	1,1
Estatukoak	470.266	452.738	-3,7
Atzerrikoak	255.734	281.477	10,1

Iturria: Eustat.

Estatuko bisitariak murriztu badira ere, atzeritik etorritakoekin kontrakoa gertatu da eta azken urte honetan % 10,1 gehiago etorri dira; guztira, 281.477 bidaiari (2011n baino 25.743 gehiago). Jatorriaren arabera, gehienak Frantziakoak izan dira (guztien % 19,3). Askoz gutxiago etorri dira Erresuma Batutik (% 10,7), Alemaniatik (% 10,3) eta Italiatik (% 8,1).

» Bidaiari atzerritarren merkatu nagusiak (2012)

	Estatukoak		Atzerrikoak	
Madril	% 25,4		Frantzia	% 19,3
EAE	% 18,2		Erresuma Batua	% 10,7
Katalunia	% 15,5		Alemania	% 10,3
Andaluzia	% 9,2		Italia	% 8,1
Gaztela eta Leon	% 4,8		Iberoamerika	% 8,8
Valentziako E.	% 4,4		AEB-Kanada	% 7,8

Iturria: Eustat.

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 75
	Estatistika eranskina	

Turismo jarduera	»	Bilboko turismo jarduera		
Biltzar eta bileren turismoa		Etorritako bidaiarien kopurua eta egindako gauak	1	2
		Itsas bidaldietako turismoa		

Ostatu-gauak

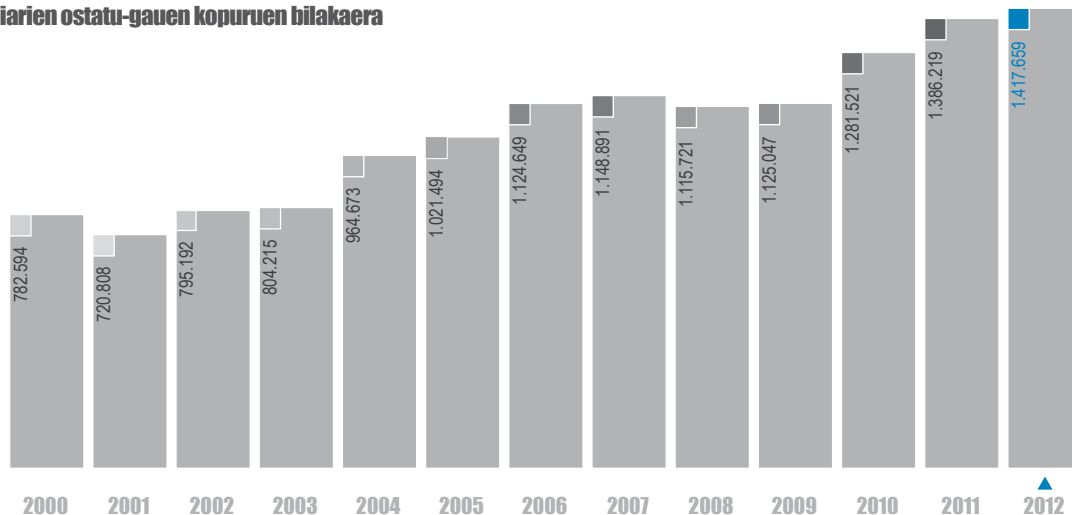
Bilbon 2012an eginiko ostatu-gauen kopurua ere inoizko nabarmenena izan da (1.417.659, guztira) Hiribilduko hotel-establezimenduentzat, aurreko urtean baino 31.440 gau gehiago zenbatu baitituzte (+% 2,3). Kasu honetan ere, 2012an estatuko bisitariek gau gehiago egin dituzte denetara, 862.978, eta atzeritarrek 554.681. Hala ere, hiribilduan egonaldia gehien luzatu dutenak atzeritik etorritako horiek izan dira: 2012an portzentajezko 7,9 puntu gehiago (estatukoek, -% 1,1).

Ikus daitekeenez, ostatu-gauen datuek etorritako bidaiarien kopuruek baino bilakaera hobea izan dute. Horrek esan nahi du bidaiarien egonaldiak gero eta luzeagoak direla, batez beste (2012an, 1,93 egun). 2 eguneko egonaldietako muga gainditzea oraindik ez da lortu, ordea. Okupazio mailak ere gora egin du, gutxi izan bada ere: 2011ko % 53,4tik 2012ko % 54ra.

Azkenik, establezimenduen kategoriari erreparatuta, zera ageri da: 2012an gaua egin duten bisitarien % 81ek 3, 4 edo 5 izarreko hotelak aukeratu dituela horretarako. Berez datu esanguratsua izateaz gain, azken urtean, gainera, igo egin da, 3 izar edo gutxiagoetean egindako ostatu-gauen kopurua atzean utzita (urtetik urtera, % 2,4 igo da lehenen kopurua, eta % 1,8 bigarrenena).

Bilboko hotel eta ostatuak emaitza bikainak lortzen ari direla agerikoa da, Hiribildura etorritako bidaiariak (% 50,4) eta horiek egindako gau kopurua (% 49,7) guztira hiru euskal hiriburuetan erregistratutakoen erdia izan baitira 2012. urtean. Gasteizko datuek ere onera egin dute, urtetik urtera % 0,9 bisitari gehiago hartu ditu-eta. Nolanahi ere, are gehiago hobetu da bisitarien egindako gauen portzentajea Arabako hiriburuan: +% 4,7. Donostian, ordea, balantzea kaskarragoa izan da epe berean, hala bisitarien kopurua nola ostatu-gauena % 0,9 jaitsi da-eta.

» Bidaiarien ostatu-gauen kopuruen bilakaera

Iturria: Eustat.

» Ostatu-gau guztien % 81 3 izar edo gehiagoko hoteletan egin dira

Batez besteko egonaldiak eta plazen araberako okupazio maila	2011	2012	% 2012/11
Batez besteko egonaldia	1,91	1,93	0,02pp
Okupazio maila (%)	53,4	54	0,6pp

Iturria: Eustat.

» Ostatu-gauak, bidaiarien jatorriaren arabera

	2011	2012	% 2012/11
Ostatu-gauak	1.386.219	1.417.659	2,3
Estatukoak	872.325	862.978	-1,1
Atzerrikoak	513.894	554.681	7,9
3, 4 edo 5 izarreko hotelak	1.122.578	1.149.213	2,4
Izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeak	263.641	268.446	1,8

Iturria: Eustat.

» Bidaiari eta ostatu-gau kopuruak hiriburu eta ostatu-gauak

	2011	2012	% 2012/11
Euskal hiriburu eta ostatu-gauak	1.448.940	1.455.080	0,4
Vitoria-Gasteiz	256.455	258.801	0,9
Donostia-San Sebastián	466.485	462.064	-0,9
Bilbo	726.000	734.215	1,1
Ostatu-gauak euskal hiriburuetan	2.801.323	2.848.433	1,7
Vitoria-Gasteiz	497.842	521.442	4,7
Donostia-San Sebastián	917.262	909.332	-0,9
Bilbo	1.386.219	1.417.659	2,3

Iturria: Eustat.

Turismo jarduera	»
Biltzar eta bileren turismoa	

Bilboko turismo jarduera
Etorritako bidaiarien kopurua eta egindako gauak
Itsas bidaldietako turismoa

1 Biztanleria	
2 Ekonomia eta enpresa	
3 Lan-Merkatua	
4 Merkataritza	
5 Turismoa	
6 Berrikuntza	
7 Kultura eta kirola	
8 Hirigintza eta etxebizitza	
9 Garraioa eta ingurumena	
Aurkibidea	Or.
Estatistika eranskina	76

ITSAS BIDALDIETAKO TURISMOA

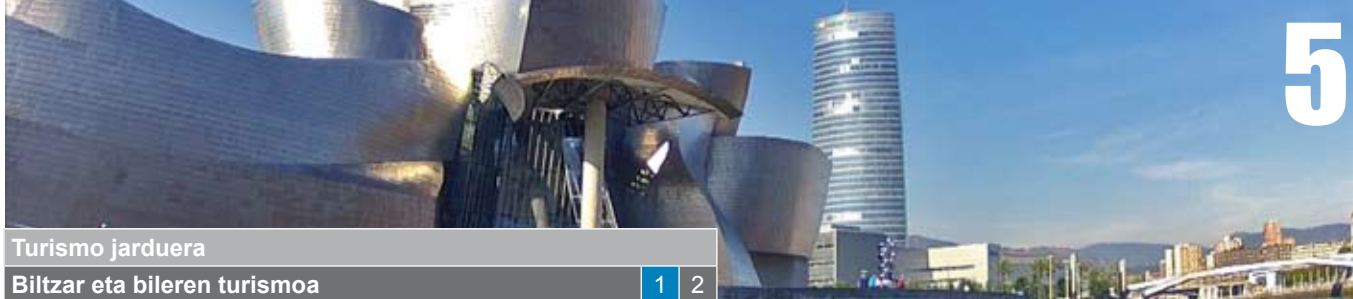
» Itsas bidaldietako jarduerak aurrera bidean jarraitzen du

2012. urtean eten egin da itsas bidaldiei lotutako turismoaren goraldia. 2009tik aurrera urtez urte hazi den sektorea izan da, itsas bidaldien eta horiek kontratatu dituzten bidaiarien kopuruei dagokienez. 2012an 50 itsas bidaldi egin dira. Horrek esan nahi du bidaia kopurua % 5,7 jaitsi dela urtetik urtera. Bidaiarien ehunekoaren beherakada are nabarmenagoa izan da: -% 14,7 (guztira, 65.953 bidaiari).

» Itsas bidaldietako jarduera

	2011	2012	% 2012/11
Itsas bidaldiak	53	50	-5,7
Bidaiariak	77.345	65.953	-14,7

Iturria: Bilboko Portua.

Turismo jarduera	
Biltzar eta bileren turismoa	1 2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 77
	Estatistika eranskina	

Biltzar eta bileren turismoa

» **Negoioetako turismoak bilakaera ezin hobea izan du azken urteetan**

2012. urtean, Bilboko hiriak ahalegin handiak egin ditu ekimen berezien kokaleku izateko eta negozioen turismorako aproposa den hiri baten irudia zabaltzen lagunduko duten biltzar eta bilerak

hartzeko. Horretarako, ohiko turismoa urteko sasoiaren mende egon ez dadin hainbat estrategia bideratu ditu eta eragin ekonomiko handiagoa duten bisitariak erakartzen saiatu da.

Bilbao Convention Bureau-ko datuen arabera, 2012an 1.105 bilera egin dira Bilbon, biltzarrak, batzarrak eta jardunaldiak barne. 38 bilera gehiago antolatzea lortu izanak garrantzia handia du; batez ere, kontuan hartuta egungo beheraldi ekonomikoak ez diela inolako mesederik egiten halako jardueri. Datu horrekin, gainera, krisia hasi zenetik urtebetean egindako gehieneko bilera kopurua gainditu ahal izan da 2012an.

Jardunaldiak % 7,7 igo dira urtetik urtera (64 gehiago) eta 2012an egindako bileren % 80,8 dira. Gorakada horri esker, biltzar eta batzarren beherakada konpentsatu ahal izan da. Okerragotze deigarriena biltzarretan ikusi da, formatu handiko bileretan, alegia (-% 18,1; 21 biltzar gutxiago), baina batzarrak ere eskastu dira, 5 gutxiago antolatu baitira.

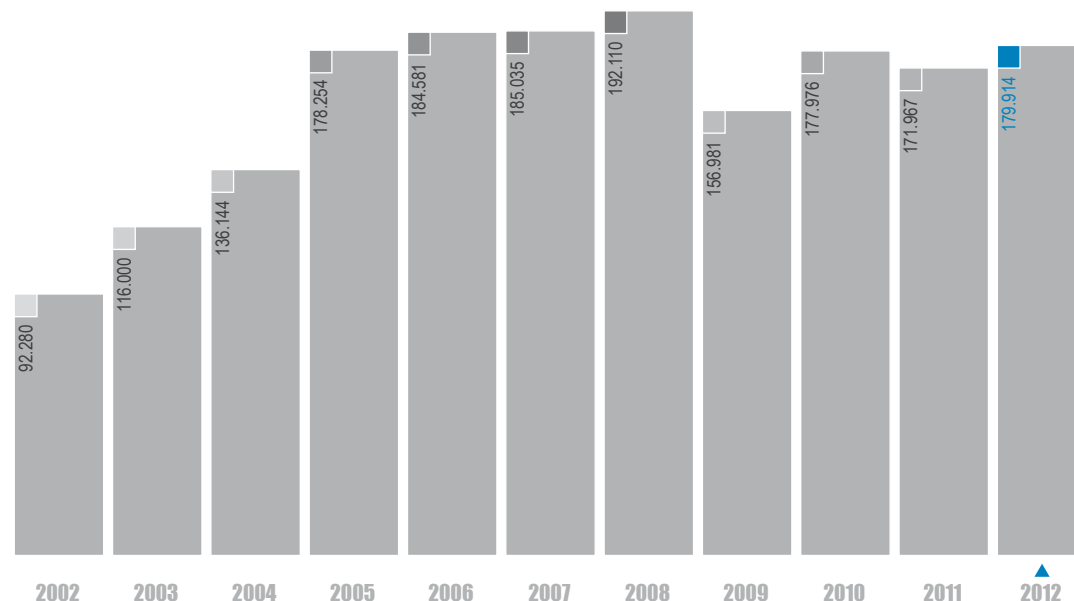
Bilbon biltzar, batzar eta jardunaldiak antolatzen dituzten sektoreak hauek dira: ekonomia eta merkataritzako jardueri lotutakoak (% 25,2), osasun- eta medikuntza-arlokoak (guztira % 17,6 2012an) eta teknologia edota industriarekin (% 14,3) zerikusia dutenak. Aipatutako horiek jarduera guztien bi heren hartzen dituzte. Gainerakoak, gizarte- eta kultura-arloko ekimenak (% 11,6) eta herri administrazioek (% 3,2) edo unibertsitateak (% 8,2) bultzatutakoak dira nagusiki.

Bestalde, Bilbon guztira egin diren bileretan 179.914 ordezkari eta parte-hartzaile bildu dira. Hortaz, 2011n baino 7.947 pertsona gehiago (% 4,6) batu dituzte 2012ko ekimenek, eta 2009an baino 23.000 gehiago, gutxi gorabehera. Bileretako batez besteko iraupena 1,71 egunekoa izan da; alde horretatik ez da aldaketarik egon azken urteetan.

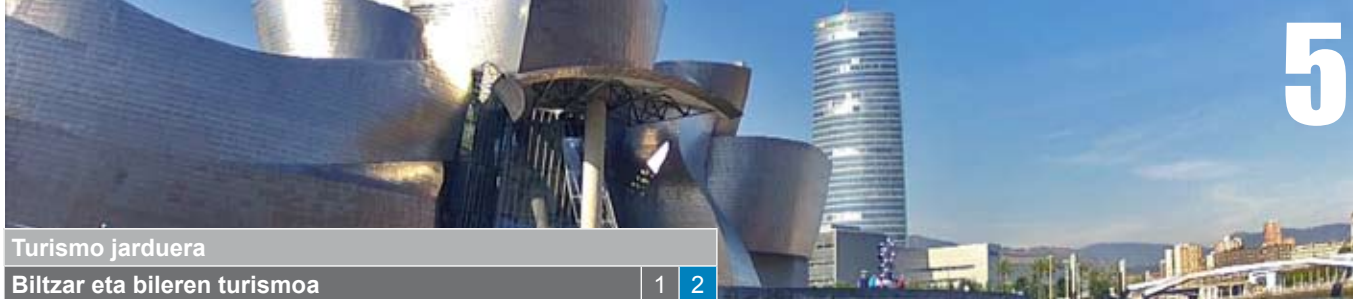
» Biltzarrak eta bilerak	2011	2012	% 2012/11
Bilerak	1.067	1.105	3,6
Biltzarrak	116	95	-18,1
Batzarrak	122	117	-4,1
Jardunaldiak	829	893	7,7
Berlaratutakoak	171.967	179.914	4,6
Batez besteko iraupena (egunak)	1,67	1,71	2,4

Iturria: Bilbao Convention Bureau.

» **Bilera eta ordezkari kopuruen bilakaera**

Iturria: Bilbao Convention Bureau.

Turismo jarduera	
Biltzar eta bileren turismoa	1 2

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	78

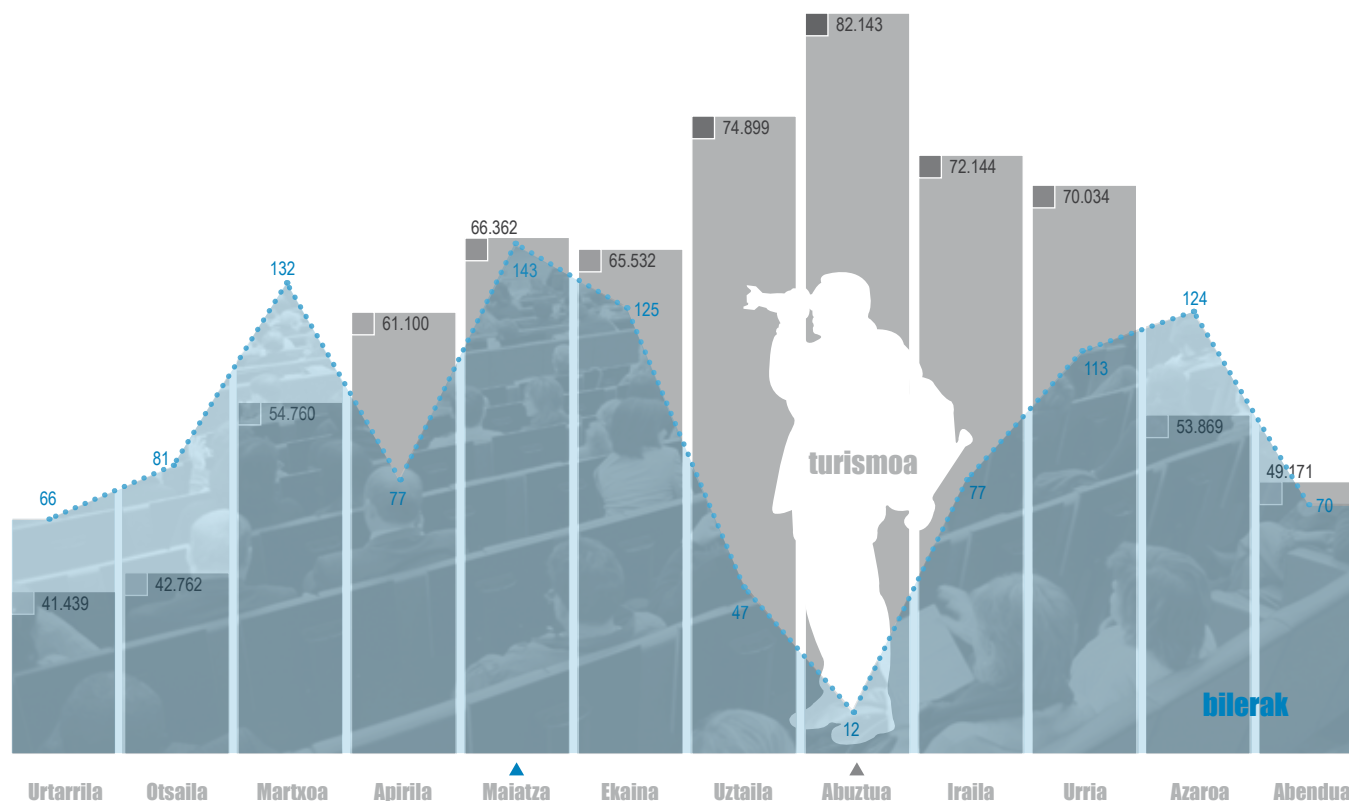
» Ordezkaritza sektoreko azoka eta ekimen garrantzitsuenetan

Orobat nabarmendu behar da sasoiak sasoi antolatutako ekimenen kopuruetan ikusten den alde handia. Bileretako turismoan ohikoak dira halako gorabeherak: hilez hileko datuetan argi ikusten da hori. Beheko grafikoan ageri denez, Bilbon 2012an egin diren bileren % 60 martxoan, maiatzean, ekainean, urrian eta azaroan egin dira. Zifra absolututan, 637 guztira. Uztailean eta abuztuan, aldiz, % 5,3 besterik ez.

Nolanahi ere, gorabehera handi horiek Bilbok hartzen duen turismo orokorrarekin konpentsatzen dira –urte osoan zehar gero eta homogeneoagoa dena, bide batez esanda–. Horrela, bilera gutxiago dagoen hilabeteetan, opor- edo aisialdi-helburuekin datozenak gehiago izan ohi dira, sasoi sasoi datuen grafikoak erakusten duen legez.

Aurreko ataletan azaldutakoari erreparatuz gero, Bilbok 2012. urtea balantze bikainarekin itxi duela zalantzarik ez dago, turismoari dagokionez. Hiriaren bilakera horretan zehar lagungarriak izan dira erakundeek egindako sustapen-lanak, baita urte osoan zehar azoka eta turismo lehiaketa garrantzitsuenetan parte hartu izana ere.

» Bileretako turismoaren eta turismo orokorraren datuak Bilbon, sasoi sasoi

Iturria: Bilbao Convention Bureau. Eustat.

Ostatu jarduerak (baimenak)
Hotel-establezimenduen eskaintza
Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera
Biltzarrak eta bilerak
Itsas bidaldietako jarduera

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	79

» **Ostatu jarduerak (baimenak)**

	2010	2011	2012
Ostatu zerb. baimenak, guztira	97	98	99
Hotel eta motelak	33	34	34
Ostatu eta ostatu-etxeak	45	44	45
Jatetxe-ostatuak	14	12	14
Gainerakoak	5	8	6

Laugarren hiruhilekoko datuak.

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia (Ekonomia jardueren gaineko zerga).

Ostatu jarduerak (baimenak)
Hotel-establezimenduen eskaintza
Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera
Biltzarrak eta bilerak
Itsas bidaldietako jarduera

1	Biztanleria
2	Ekonomia eta enpresa
3	Lan-Merkatua
4	Merkataritza
5	Turismoa
6	Berrikuntza
7	Kultura eta kirola
8	Hirigintza eta etxebizitza
9	Garraioa eta ingurumena
	Aurkibidea
	Estadistika eranskina

» Hotel-establezimenduen eskaintza	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Guztirako establezimenduak	43	44	47	50	51	53	53	55	57	58
3, 4 edo 5 izarreko hotelak	18	19	21	21	21	21	20	21	22	22
Izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeak	25	25	26	29	30	32	33	34	35	36
Plazak, guztira	4.929	5.390	5.585	6.151	6.200	6.404	6.703	7.074	7.118	7.185
3, 4 edo 5 izarreko hotelak	4.086	4.563	4.764	5.161	5.182	5.215	5.305	5.658	5.718	5.757
Izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeak	843	826	821	990	1.019	1.188	1.397	1.416	1.400	1.428
Gelak, guztira	2.764	3.022	3.096	3.357	3.369	3.474	3.570	3.780	3.808	3.810
3, 4 edo 5 izarreko hotelak	2.293	2.559	2.636	2.803	2.806	2.814	2.805	3.005	3.046	3.036
Izar 1 edo 2ko hotel eta ostatu-etxeak	471	462	460	554	563	659	765	775	763	774

Iturria: Eustat.

Ostatu jarduerak (baimenak)
Hotel-establezimenduen eskaintza
Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera
Biltzarrak eta bilerak
Itsas bidaldietako jarduera

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	81

» **Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Etorritako bidaiariak	431.113	518.294	550.264	605.512	623.229	604.336	615.545	684.274	726.000	734.215
Estatukoak	296.066	343.022	372.167	407.219	393.462	383.440	408.021	440.933	470.266	452.738
Atzerrikoak	135.047	175.272	178.097	198.293	229.767	220.896	207.524	243.341	255.734	281.477
Bidaiarien ostatu-gau kop.	804.215	964.673	1.021.494	1.124.649	1.148.891	1.115.721	1.125.047	1.281.521	1.386.219	1.417.659
Estatukoak	518.663	611.493	654.905	729.238	688.597	678.780	706.040	803.418	872.325	862.978
Atzerrikoak	285.552	353.180	366.589	395.411	460.294	436.941	419.007	478.103	513.894	554.681
Batez besteko egonaldia	1,87	1,86	1,86	1,86	1,84	1,85	1,83	1,87	1,91	1,93

Iturria: Eustat.

Ostatu jarduerak (baimenak)
Hotel-estabuzimenduen eskaintza
Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera
Biltzarrak eta bilerak
Itsas bidaldietako jarduera

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	82

» Biltzarrak eta bilerak	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bilerak	657	735	807	978	1.007	981	1.021	1.092	1.067	1.105
Biltzarrak	--	--	--	--	94	93	116	99	116	95
Batzarrak	--	--	--	--	145	153	104	103	122	117
Jardunaldiak	--	--	--	--	768	735	801	890	829	893
Bertaratutakoak	116.000	136.144	178.254	184.581	185.035	192.110	156.981	177.976	171.967	179.914
Batez besteko iraupena (egunak)	2,00	1,82	2,42	1,77	1,86	1,68	1,69	1,68	1,67	1,71

Iturria: Bilbao Convention Bureau.

estadistika eranskina

Turismoa

Ostatu jarduerak (baimenak)
Hotel-establezimenduen eskaintza
Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera
Biltzarrak eta bilerak
Itsas bidaldietako jarduera

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	83

» Itsas bidaldietako jarduera	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Itsas bidaldiak	21	21	21	38	30	33	53	50
Bidaiariak	13.379	16.645	22.972	37.126	28.899	43.394	77.345	65.953

Iturria: Bilboko Portua.

Berrikuntza

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"

Informazioaren gizartea Bilbon

Ikerketa, garapena eta berrikuntza

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak

Unibertsitatea, ikerketa iturri

6

2012 Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

- » Aurkibidea
- » Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza**
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Berrikuntza

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"
Informazioaren gizartea Bilbon
Ikerketa, garapena eta berrikuntza
Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak
Unibertsitatea, ikerketa iturri

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 85
	Estatistika eranskina	

BILBO: "ZIENTZIAREN ETA BERRIKUNTZAREN HIRIA"

Azken urteetan, mundu osoko hainbat hirik ahalegin handia egin dute Informazioaren gizartea euren eremuetan garatzeko, eta aurrerapauso nabarmena eman dute berrikuntza egitasmoak eta ezagutzaren kudeaketaren aldekoak bultzatzeko, lehiakortasuna lortzeko giltzarri baitira. Gizarte digital berriak pertsoneri zein enpresei eragiten dietenez, biak ala biak euren kultura eta antolatze modua errealitate horretara egokitu beharrean daude. Horrexegatik, gero eta gehiago dira ordenagailu bat eta Interneteko konexioa daukaten enpresak eta pertsonak.

Garapen ekonomikoaren alde egiteko nahian, hiriak zenbait sektoreri bultzada berezia ematen saiatu dira, aurrera begira estrategikoak izango direla iritzita. Horretarako, teknologiaren, berrikuntzaren eta sormenaren industriak sustatzen ahalegindu dira, beraz. Bilbon, adibidez, sektore hauek sustatu dira gehienbat: ekoteknologiak eta hirigintza-irtenbideak; artea, teknologia eta diseinua, eta osasuna, turismoa eta bizi-kalitatea.

Alor horretan aipatu behar dira Nonick 2012, Interneteko Joerei buruzko Nazioarteko Biltzarra, bai eta Business Global Conference delakoa, hamaikagarren aldiz antolatu dena. Aurten, "Egizu desberdin" lelopean prestatu dute ekimen hau. Pertsonen eta erakundeen hartu-eman erraztea xede du, ideiak eta esperientziak trukatu ditzaten, eta gainera, nazioartean oihartzun handia daukaten hizlariak ekartzen ditu gurera.

Ekonomia adimentsuen beste giltzarrietako bat bertoko talentuari eusten eta kanpokoa erakartzen saiatzea da. Hirietan gero eta argiago daukate euren mesederako dela herritarrak ongi trebatuak, sortzaileak eta ekintzaileak izatea, lehiakorragoak izan nahi badute.

Horretan, hain zuzen ere, Unibertsitateak garrantzi handia du, berrikuntzaren ekosistemaren funtsezko harroina delako. Bilbon, hiru arlori tinko eutsita egiten zaio aurre erronka horri, eta horregatik campus teknologikoa daukagu Basurtun, administrazio-arloko beste bat Sarrikon, eta azkenik, Deusto Business School delakoa Deustun. Horrezaz gain, Euskal Herriko Unibertsitateak Euskampus-en parte hartzen du, nazioarteko bikaintasunerako campusean. Bere xedea erreferentzia bilakatzea da, goi mailako ikasketaren, bikaintasunerako ikerketa sareen eta berrikuntzaren alorretan.

» Bilboko Udalak Agenda Digitala garatzen amaitu du

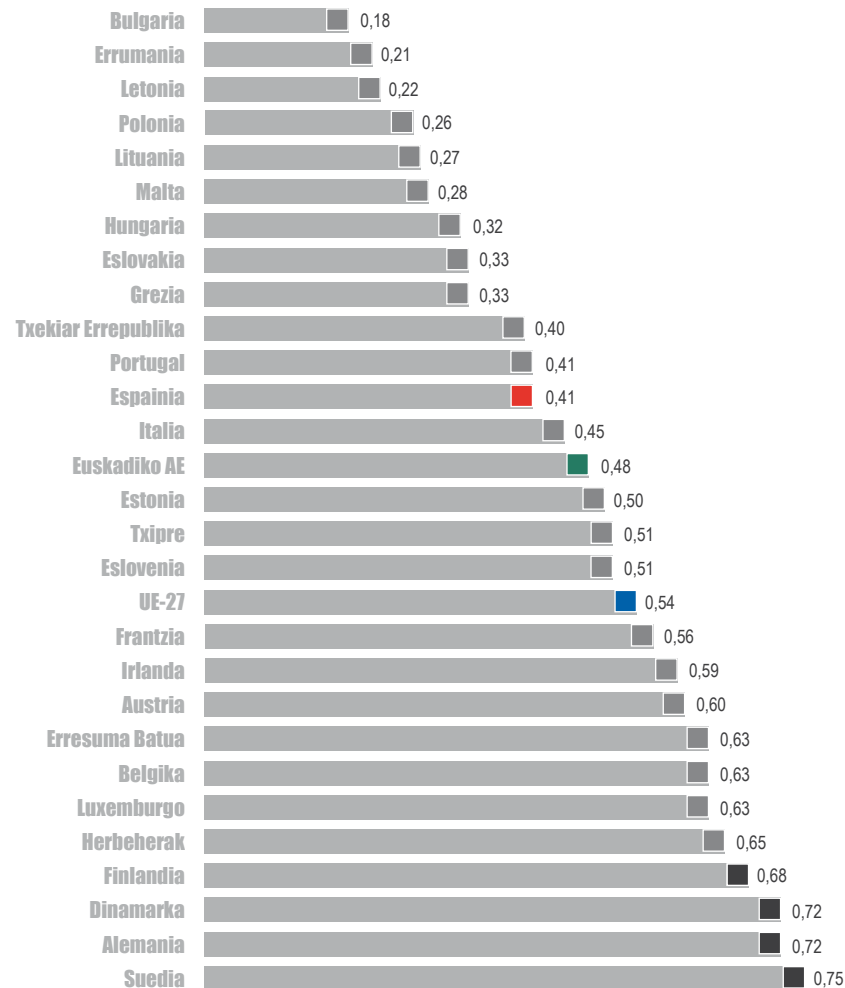
Azkenik, Bilboko Agenda Digitala aipatu beharra dago, 2012an amaiera eman baitzaio Plan Estrategiko horri. Bere xedea, Bilboren garapen maila hobetzea izan da, hiri gizatiarragoa izan dadin eta alderdi ekonomikoari eta kulturalari dagokienez ere aurreratuagoa izan

dadin, norbanakoari begira zein taldeei begira. Horretarako, informazioaren eta komunikazioaren teknologiek eskaintzen dituzten baliabideak erabiltzea izan da Agenda Digitalaren asmoa, aukera-berdintasuna bermatuz, herritar guztien eskura egon daitezzen.

Bestalde, ikerketa, garapen eta berrikuntzari dagokionez, Euskal Autonomia Erkidegoa "IUS 2013" delako sailkapenaren 15. tokian dagoela jakin izan dugu. Sailkapen horretan Europako Berrikuntzaren Adierazleen zerrenda osatzen da, Europako Batasuneko herrialdeetako ekonomiek berrikuntzaren aldeko jarduerak bideratzeko zer-nolako gaitasuna duten eta jarduerok zenbateraino garatzen dituzten kontuan hartuta.

Sailkapen hori oinarri hartuta Eustatek egindako zerrendari jarraiki, Euskal Autonomia Erkidegoak 0,48ko balioa izan du 2012an: berrikuntza maila altuena eta ertaina duten herrialdeen multzoen artean dago, beraz. Europako batez bestekoari dagokionez, Euskadi bereziki gailendu da giza baliabideen arloan.

» IUS 2013 Europako Berrikuntzaren Sailkapena. EAE eta EB-27

Iturria: Eustat (2013ko apirilean argitaratua).

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"	
Informazioaren gizartea Bilbon	»
Ikerketa, garapena eta berrikuntza	Informazioaren gizartea eta enpresak
Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak	Informazioaren gizartea eta familiak
Unibertsitatea, ikerketa iturri	

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	86

INFORMAZIOAREN GIZARTEA BILBON

ENPRESAK ETA INFORMAZIOAREN GIZARTEA

» Bilboko lau enpresatik hiruk Interneterako sarbidea daukate

Interneterako sarbidea jadanik Bilboko enpresa guztien % 76,7k daukate, beraz, ehuneko puntu bat eta erdi igo da adierazle hori 2011ko datuarekin alderatuta. Gainera, enpresa handien artean (10 langile edo gehiagokoak) % 97,5 dira sarera konektatuta daudenak.

Internetera konektatzeko, enpresek banda zabala erabiltzen dute gehienbat. Inkestaren arabera, 2012an, Interneterako sarbidea daukaten Bilboko enpresen % 82,7k ADSL konexioa izan dute (10 langileko edo gehiagoko enpresen artean, % 79,6k). Nolanahiko datuak ez badira ere, aurreko urteekin alderatuta, atzera egin du konexio mota hori daukatenen kopuruak, bestelako sarbide-teknologiaren alde: eskuko telefonoen bidezkoak (lehen, GSM edo GPRS; egun, 3G) zein kable edo zuntz optiko bidezko konexioak.

Bestelako hornidura teknologikoak noraino ezarrita dauden ikusita, gero eta gehiago erabiltzen direla esan behar da: besteak beste, sare informatiko finkoak, wireless aplikazioak (haririk gabekoak), funtsen transferentzia elektronikoko sistema informatikoak, intranet eta extranet sareak... Horren erakusgarri, datu hauek: batetik, 2012an inkesta egin duten Bilboko enpresen % 59,6k adierazi du sare informatikoa ezarrita duela (10 langile edo gehiagokoak % 93,3k); bestetik, horien erdiak (guztirakoaren % 38,8), haririk gabeko edo wireless sareak dira.

Enpresa horien guztien % 24,3k Intranet propioa du (10 langile edo gehiagokoak % 64,5ek) eta % 15,5ek extranet bat du eskuragarri enpresako instalazioetatik kanpo. Azken datu hori % 42,4ra heltzen da 10 langile edo gehiago dituzten enpresetan.

» Bilboko enpresek dituzten beste hornidura teknologiko batzuk (%)

	2011	2012
Interneterako sarbidea daukaten enpresak	75,1	76,7
10 langile edo gehiagokoak	95,9	97,5
Webgunea duten enpresak	41,5	47,0
10 langile edo gehiagokoak	82,5	81,6
Merkataritza elektronikoa egiten duten enpresak	14,4	17,5
10 langile edo gehiagokoak	23,8	23,1
Erosketak egiten dituzten establezimenduen %	13,5	16,7
Salmentak egiten dituzten establezimenduen %	4,4	3,0

Iturria: Informazioaren gizarteari buruzko inkesta. Enpresak. Eustat.

» Internetera konektatuta dauden enpresen % 17,5ek merkataritza elektronikoa erabiltzen dute (erosteko, batez ere)

Internet zertarako erabiltzen duten galdetuta, ia enpresa guztiek (% 96,4k) informazioa bilatzeko egiten dutela erantzun dute. Adierazitako bigarren xedea banku-zerbitzuak erabiltzea eta horiei buruzko informazioa bilatzea izan da (% 75,1), eta horren atzetik, administrazio publikoarekin egin beharreko izapideak (% 68,7). Horiez gain, badira gero eta arruntago bilakatzen ari diren beste xede batzuk, hala nola on-line prestakuntza eta produktu digitalak eskuratzea.

Merkataritza elektronikoa, ordea (hau da, on-line kanalen bitarteko erosketak eta salmentak), ez dute maiz erabili Hiribilduko enpresek: 2012an, Internetera konektatuta dauden enpresen % 17,5ek besterik ez. Merkataritza mota hori zertarako erabili duten kontuan hartuta, enpresen % 16,7k Internet bidez erosteko egin du, eta % 3k baino ez on-line saltzeko. Ehunekoak handiagoak dira 10 langile edo gehiago dituzten enpresetan. Horien artean, erosketak elektronikoa egin dituzten establezimenduak % 18,4 dira, eta salmentak egin dituztenak % 7,3.

Hortaz, sarea eta beste baliabide elektronikoak sarriago erabili dituzten hein berean, azken urteetan, Bilboko enpresek presentzia nabarmenagoa izan dute Interneten. Internetek eskaintzen dituen aukerez oharturik, bertoko enpresek on-line ere ikusgai egotearen alde egin dute. 2012an, hain zuzen ere, 10 langile edo gehiago dituzten Bilboko enpresen % 81,6k izan du webgune propioa (2011n, % 80,1ek). Web atariaren bitartez, oro har, enpresari buruzko informazioaren (% 92,3) eta produktu eta zerbitzuen zerrendaren (% 62,1) berri eman ohi dute.

» Interneteko konexioa daukaten 10 langile edo gehiagoko enpresen % 81,6k webgune bat daukate

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"	
Informazioaren gizartea Bilbon	»
Ikerketa, garapena eta berrikuntza	
Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak	
Unibertsitatea, ikerketa iturri	

Informazioaren gizartea eta enpresak
Informazioaren gizartea eta familiak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	87

FAMILIAK ETA INFORMAZIOAREN GIZARTEA

Azken urteetan, Bilbok, Bizkaiak eta Euskadi osoak bezalaxe, nabarmen egin du aurrera Informazioaren Gizartearen aukera berriak garatzeko bidean, horiek ekar dezaketen onura guztiez baliatu ahal izateko.

Nolanahi ere, ekonomia aurreratuekin alderatuta, etxeetako ekipamenduari dagokionez, bilbotarrak atzean geratu dira. Hala erakusten dute, kasurako, gailu eta teknologia jakin batzuk eta Sarea bera zenbateraino erabiltzen diren edo teknologia horien balio erantsiaz zenbateraino baliatzen diren azaltzen duten datuek.

Ekipamenduak ekipamendu, Bilboko etxe asko –gero eta gehiago– gailu teknologikoz ongi hornituta daude. Beste gizarte aurreratu batzuetan gertatzen ari denaren ildo beretik, erabili ohi ditugun tresnak etengabe ordezkatzeko ari gara berriekin, teknologiak aurrera egin ahala.

Bizkaiko datuen arabera, 2012an 451,2 mila familiek izan dute mahai gaineko ordenagailu bat; aurreko urtean baino % 5,6 gutxiagok, alegia. Alderantziz, ordenagailu eramangarria zeukatela adierazi dutenak 523,5 mila familia izan dira (% 8,4 gehiago), eta PDA, Tableta edota Pocket PCa dutenak, 36,7 mila familia (% 36,7 gehiago). Gertatu dena, beraz, zera izan da, familiek bata erosi dutela bestearen ordeaz.

Erabilerari dagokionez, hona hemen datu jakingarri bat: 2012. urte bukaeran, Internet erabiltzen zutenen % 54,3k 15 urte edo gehiago zuen (inkestan, azken hiru hilabeteetan Interneten sartu direnak jo dira erabiltzaitzat). Ehuneko hori urte bat lehenago bildutako datutik (% 54,6) oso gertu dago.

Hala ere, Bilboko biztanle guztiek ez dute hein berean erabiltzen teknologia hori. Eten digitala deritzon hori, batzuen eta besteen arteko aldea, alegia, adina, jarduera-arloa, sexua eta eskolatzeko-maila kontuan hartuta aztertu behar da.

2012an, Bilbon bizi diren gizonezkoen % 59,2k erabili du Internet, eta emakumezkoen batez bestekoa, aldiz, % 50,1koa izan da urte berean; hortaz, azken hori 9,1 puntutan gainditu du gizonezkoenak. Urte bat lehenago, eten digitalaren ondoriozko alde hori ehuneko 13,1 puntukoa zen (% 61,6 eta % 48,5).

Biztanleen adinaren arabera ere alde nabarmenak ikusten dira Interneten erabileran. Bizkaiko 15 eta 24 urte bitarteko gazte ia guztiak (% 96,3) maiz sartzen dira Interneten. Ehuneko hori murriztu egiten da adinak gora egiten duen hein berean. Bestalde, 45 urte edo gehiago dituztenen tartean, kasurako, batez besteko erabilera % 58,1koa izan da.

Internet erabiltzeko xedeari dagokionez, bizkaitar ia-ia guztiak WEBean kontsultak egiteko (% 98,8) eta posta elektronikoa ikusteko sartzen dira (% 88).

Inkestan adierazitakori erreparatuta, agerikoa da baliabide aurreratuak ezagutzen dituzten erabiltzaileen kopurua mantendu egin dela, eta eragiketa eskotarikoak eta gero eta konplexuagoak bideratzen dituztela. Horietako bat merkataritza elektronikoa da, jakina. Hasieran erosketak elektronikoko egiteari errezeloz begiratzen bazioten ere, urteak joan, urteak etorri, ohituz joan dira biztanleak; eta, batez ere, enpresak.

Ondorioz, 2012. urtean, 562,6 mila bizkaitarrek egin dituzte erosketak Internet bidez; 2011n baino gutxiagok, egia esanda, asko gutxiago ez badira ere. Bide horretatik kontratatutako produktu eta zerbitzu gehientsuenak bidaiak eta oporretan ostatu hartzeko lekuak dira, eta horien atzetik, kiroltarako materiala eta jantziak eta etxerako produktuak. Urte batetik besterako gorakada handienak material informatikoa, elektronikako gaiak eta liburuak eta aldizkariak erosten dituztenen artean ikusi dira.

» Bizkaiko familien ohiko ekipamendu teknologikoa (familien milakoetan)

	2011	2012	Var %
PCa	478,2	451,2	-5,6
Ordenag. eramangarria	483,0	523,5	8,4
PDA / Tablet / Pocket PC	31,3	42,8	36,7

Iturria: Informazioaren gizarteari buruzko inkesta. Familiak. Eustat.

» 15 urte edo gehiagoko bilbotarren % 54,3k Internet erabiltzen du

» Internet erabiltzen duten biztanleak (15 urte edo gehiago duten biztanleen %)

	2011	2012
Guztira	54,6	54,3
Emakumeak	48,5	50,1
Gizonak	61,6	59,2
Eten digitala (pp)	13,1	9,1

Iturria: Informazioaren gizarteari buruzko inkesta. Familiak. Eustat.

» 2012. urtean, 562,6 mila pertsonak zerbitzuren bat erosi edo kontratatu du Internet bidez Bizkaian

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"
Informazioaren gizartea Bilbon
Ikerketa, garapena eta berrikuntza
Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak
Unibertsitatea, ikerketa iturri

1 Biztanleria	Or.
2 Ekonomia eta enpresa	88
3 Lan-Merkatua	
4 Merkataritza	
5 Turismoa	
6 Berrikuntza	
7 Kultura eta kirola	
8 Hirigintza eta etxebizitza	
9 Garraioa eta ingurumena	
Aurkibidea	
Estatistika eranskina	

IKERKETA, GARAPENA ETA BERRIKUNTZA

Ikerketa, garapen eta berrikuntza (I+G+b) jarduerak aurrera egiten jarraitzen dute Bizkaian eta Bilbon. Hiribilduan gero eta baliabide gehiago bideratzen dira horrelako jardueretara, bai bertako enpresen aldetik, bai herritarren aldetik ere.

Eustaten Berrikuntzari buruzko azken inkestak emandako datuek erakusten dutenez, Bizkaian 10,1 mila establezimendu dago berritzailetzat har daitezkeenak. Guztira, aurreko urtean zenbatutakoak baino % 27,9 gutxiago dira. Aitzitik, 10 langile edo gehiago dituztenen artean, zifra hori % 12,5 handiagoa da, lurraldean 1,8 mila enpresa berritzaile baitago: tamaina horretako enpresa guztien % 29, hain justu ere.

Batzuek eta besteek I+G+b jardueren arloan egin duten ahalegina ukatzerik ez dago, inbertsioei dagokienez, berrikuntzara, guztira, 279,1 milioi euro zuzendu baitzituzten Bilboko enpresek 2011. urtean. Zenbateko hori Bizkaian xede horietarako egindako gastu guztiaren % 21a da. Lurralde horretan, beraz, nahiz eta establezimendu berritzaileen guztirako kopurua jaitsi egin den, berrikuntzari zuzendutako zenbatekoak igo egin dira: % 8,6 enpresen guztirakoari dagokionez, eta % 2,7 10 langile edo gehiago dituztenei dagokionez.

2011ko datuak aurreko urtekoekin alderatzen baditugu, ordea, egoerak nolabait hobera egin zuela ageri da: Hiribilduko 167 enpresak 2011n I+G jarduerak garatu zituztela jakinarazi dute; hortaz, 2010ean baino % 1,8 gehiago izan ziren arlo horretan aritu zirenak. Horrelako jardueretan 3.729 enplegatu izan zituzten lanean enpresek; horietako % 63, ikertzaileak.

I+G jardueretan egindako gastua 116,3 milioi eurotik gorakoa izan da; beraz, 2010etik % 12,1 igo da. Inbertsio horren xede nagusia, % 62, barne I+G-ko jarduera izan da, hain zuzen ere, eta horren atzetik, makinerian egindako gastua eta kanpoko I+G zerbitzuak erostera zuzendutakoa (azken hori, % 13koa).

Hiribilduko enpresa eta unibertsitateetan ikerketa eta garapen arloetan hainbat ekintza abian dauden arren, eta gastuetan eta langileen kontratazioan egindako ahalegina handia izan den arren, asmakizunei buruzko datuek bizitasuna galdu dute 2011ko adierazleekin konparatuta.

2012. urtean 15 patente-eskaera bideratu dira, 2011n baino % 37,5 gutxiago. Bide beretik, behera egin dute bestelako kategorietan erregistratzeko eskaeren kopuruek: 442 marka komertzial (2011n baino % 4,1 gutxiago), 11 utilitate-modelo, 15 industria-diseinu eta 20 izen komertzial, guztira.

Bilboko enpresek berrikuntzaren alorrean beren aldetik egin duten lanaz gain, herritarren eta Administrazioaren eskutik ere hainbat ekimen etorri dira 2012an, euren ezaugarrien edo xedearen aldetik Hiribilduan jarrera berritzaileak sustatzen nabarmen lagundu dutenak.

Horren harira, ekimen hauek nabarmendu ditzakegu: Business Global Conference 2012 delakoa, berrikuntza arloan erreferentziazko biltzar bilakatu dena; Nonick 2012, Interneteko joerei buruzko biltzarra, edo CIB Bilbao, Bilbao Ekintzak merkataritzaren alorrean berrikuntza sustatzeko abian jarritako programa.

» Berrikuntza arloan egindako gastua % 4,4 igo da Bilbon, 279,1 milioi eurora arte

» Berrikuntza	2011	2012	% 2011/10
Establezimendu berritzaileak (milakotan)	14,0	10,1	-27,9
10 langile edo gehiagokoak	1,6	1,8	12,5
Berrikuntzaren aldeko jardueretan egindako gastua (milioi eurotan)	1.220,6	1.326,0	8,6
10 langile edo gehiagokoak	1.025,2	1.053,3	2,7

Iturria: Berrikuntzari buruzko Inkesta EUSTAT (Bizkaia).

» 167 enpresa bilbotarrek I+G jarduerak garatu dituzte, eta, guztira, 116 milioi euroko gastua egin dute 2011n

» I+G	2011	2012	% 2011/10
Gastua I+Gn (milaka €-tan)	103.781	116.306	12,1
I+G jarduerak bideratzen dituzten enpresak (kop.)	164	167	1,8
I+Gn diharduten langileak (kop.)	3.400	3.729	9,7
I+Gn diharduten ikertzaileak (kop.)	2.202	2.358	7,1

Fuente: Encuesta de I+D, Eustat.

» Patenteak eta markak. Bilbon erregistratutako eskaerak	2011	2012	% 2011/10
Patenteak	24	15	-37,5
Markak	461	442	-4,1
Utilitate-modeloak	14	11	-21,4
Industria-diseinuak	15	15	0,0
Izen komertzialak	46	20	-56,5

Iturria: OEPM.

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"
Informazioaren gizartea Bilbon
Ikerketa, garapena eta berrikuntza
Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak
Unibertsitatea, ikerketa iturri

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	89

EZAGUTZARI BEREZIKI LOTUTAKO PROFESIALEEN ETA ENPRESEN JARDUERAK

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuetan, berrikuntzarekin eta ezagutzaren gizartearekin zerikusi zuzena daukaten jarduera-arloak batzen dira: informazioaren eta komunikazioen ingurukoak (telekomunikazioak, informatika-zerbitzuak, ikus-entzunezko zein informazio eta edizio zerbitzuak); finantza-zerbitzuen eta aseguruaren ingurukoak; eta jarduera profesional zientifiko eta teknikoaren ingurukoak (zerbitzu juridikoak, kontabilitatea, aholkularitza, arkitektura eta ingeniari, I+G, publizitatea, marketina, etab.).

2012. urte amaieran, 27.546 pertsonak egiten zuten lan sektore horretan (guztirako enpleguaren % 16,5), Hiribilduko 2.302 enpresatan (guztirakoaren % 11,1). Horrek esan nahi du, batetik, % 5,6 jaitsi dela ezagutzari bereziki lotutako lanpostuen kopurua, eta bestetik, portzentajezko 0,5 puntu galdu dituela sektore horrek guztirakoarekiko duen pisan.

Oraindik ere, sektore horretako 10 enplegutik 4 Zerbitzu profesional, tekniko eta zientifikoaren azpisektorearen barnekoak dira (% 40), eta horien artean, erdiak, gutxi gorabehera (% 48,4), zerbitzu juridikoei, kontabilitatekoei eta aholkularitzakoei lotuta daude (5.490 afiliatu).

Informazio eta komunikazio zerbitzuen azpisektorearen barne, berriz, lanpostu gehien (3.438) ematen duen jarduera-arloa informatika zerbitzuena da. Bestalde, finantza-zerbitzuen eta

» Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Afiliatuak

	2011	2012	% 2012/11
Afiliatuak (kop.)	29.190	27.546	-5,6
Informazioa eta komunikazioak	7.916	7.158	-9,6
Telekomunikazioak	1.368	1.242	-9,2
Informatika zerbitzuak	3.752	3.438	-8,4
Ikus-entzunezko, informazio eta edizio zerb.	2.796	2.478	-11,4
Finantza-zerbitzuak eta aseguruak	9.591	9.046	-5,7
Finantza-zerbitzuak	6.467	5.964	-7,8
Aseguruak eta zerb. laguntzaileak	3.124	3.082	-1,3
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	11.683	11.342	-2,9
Zerb. juridikoak, kontabilitatea eta aholkularitza	5.604	5.490	-2,0
Arkitektura, ingeniari eta I+G zerb.	3.631	3.578	-1,5
Publizitatea eta marketina	1.491	1.329	-10,9
Beste batzuk	957	945	-1,3

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioa.

aseguruaren azpisektoreari dagokionez, guztirako enplegatuen % 66 ia-ia finantza-jardueretan lanean ari da (5.964 lanpostu).

Erantsitako koadroan ikus daitekeenez, azken urtean enplegatuen kopurua modu nabarmenean jaitsi da hiru azpisektoreetan, batez ere, informazioa eta komunikazioen saillean (-% 9,6), baina baita finantza-zerbitzuen eta aseguruaren (-% 5,7) eta zerbitzu profesional, zientifiko eta teknikoaren ere (-% 2,9), hurrenkera horretan.

Orobat nabarmentzekoak dira ikus-entzunezko, informazio eta edizio zerbitzuetan zein publizitate eta marketin zerbitzuetan etenik gabe galdu diren lanpostuak (-% 11,4 eta -% 10,9, hurrenez hurren).

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuen sektorean soldatapeko langileak dituzten enpresak 2.302 pertsona enplegatu dituzte, guztira. Horrek esan nahi du kopurua % 3,2 jaitsi dela 2011rekin alderatuta. Jaitsierarik handiena informazio eta komunikazioen azpisektorean (-% 6,4) nabaritu dute, hain zuzen ere, eta jarduera-arloei begira, arkitektura, ingeniari eta I+G zerbitzuetan, alor horretan lan egiten dutenek % 20,3 egin baitute behera.

» Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Soldatapeko langileak dituzten enpresak

	2011	2012	% 2012/11
Soldatapeko langileak dituzten enpresak (kop.)	2.377	2.302	-3,2
Informazioa eta komunikazioak	407	381	-6,4
Telekomunikazioak	49	49	0,0
Informatika zerbitzuak	189	176	-6,9
Ikus-entzunezko, informazio eta edizio zerb.	169	156	-7,7
Finantza-zerbitzuak eta aseguruak	380	359	-5,5
Finantza-zerbitzuak	90	80	-11,1
Aseguruak eta zerb. laguntzaileak	290	279	-3,8
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	1.590	1.562	-1,8
Zerb. juridikoak, kontabilitatea eta aholkularitza	979	971	-0,8
Arkitektura, ingeniari eta I+G zerb.	300	239	-20,3
Publizitatea eta marketina	206	203	-1,5
Beste batzuk	105	102	-2,9

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioa.

Bilbo: "Zientziaren eta berrikuntzaren hiria"
Informazioaren gizartea Bilbon
Ikerketa, garapena eta berrikuntza
Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen jarduerak
Unibertsitatea, ikerketa iturri

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	90

UNIBERTSITATEA, IKERKETA ITURRI

Azken urteetan, gero eta agerikoagoa izan da unibertsitateak izan duen parte-hartzea; bereziki, ezagutza sortzen. Ezagutza hori gero enpresetara eramatea eta erabiltzea funtsezkoa da hirien garapen ekonomikoarentzat.

Hain zuzen, unibertsitateek bideratutako ikerketa eta berrikuntza teknologikoaren emaitzak patenteen bitartez neur daitezke, lan horiek zein egoeratan dauden edo zer nolako bilakaera duten jakiteko adierazle baliagarria baitira.

UPV/EHUK emandako azken datuen arabera, 2011. urtean 90 patente erregistratu ziren; aurreko urtearekin alderatuta nabarmen igo da horien kopurua, beraz.

Euskal Herriko Unibertsitateak hainbat fakultate ditu Bilbon; egun, Sarrikon, Elkanon, La Casillan eta San Mamesen. 2011-2012ko ikasturtean 10.718 lagun aritu ziren UPV/EHUn ikasten Bilbon; hau da, aurreko ikasturtean baino % 14,8 gutxiago, batez ere, Irakasle Ikasketen Fakultatea Eskola Leioako Campusera eraman zelako.

Ikasleen erdiak baino gehiago, % 60,6, Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatean eta Industria Ingeniaritza eta Telekomunikazioen Goi Eskola Teknikoan aritu dira (3.209 eta 3.288, hurrenez hurren), nahiz eta azken ikasturtean ikasketa horietan egindako matrikulen kopuruak behera egin duen.

Horien ondotik, hirugarren tokian, Industria Ingeniaritza Teknikoko Unibertsitate Eskola dago, 2.700 ikaslerekin. Honek % 27,3ko gorakada izan du. Eta azkenik, Enpresa Ikasketen Unibertsitate Eskolak 1.521 ikasle izan ditu ikasturte horretan, aurrekoan izandako kopuru bera, ia-ia.

Kontuan izan behar da, gainera, Deustuko Unibertsitateko Bilboko campusa erdigunean bertan dagoela, Guggenheim Museoaren aurrean. Hona hemen campus horretan dauden zentroak: eraikin nagusia edo Literarioa –Zuzenbide eta Letra ikasketen egoitza–;

Komertzialaren eraikina –Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea–, eta ESIDE eraikina –ingeniaritzak eta Mendeurreneko Eraikina daude bertan–. Ehun urtetik gorako eraikin historiko hauen aurrean, Liburutegi-IIBZ, Ikasteko eta Ikertzeko Baliabideen Zentro berria dago. Campusaren barne integratuta dago, itsasadarra gainetik zeharkatzen duen Arrupe Aitaren zubiri esker.

2012. urtean, 2012-2013ko ikasturteko 7.500 ikasle baino gehiago hartu ditu Bilboko campusak. Berezi aipatzekoak dira Psikologia eta Hezkuntza Fakultateko 1.938 ikasleen kopurua eta Enpresa Zientzien eta Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzako Fakultateko 1.882 ikasleena. Betiere kopuruei begira, orobat nabarmendu behar dira beste fakultate edo ikasketa hauetan matrikula egin dutenenak: Gizarte eta Giza Zientzien Fakultatea (1.571), Zuzenbide Fakultatea (1.124), Ingeniaritza Fakultatea (899), Teologia Fakultatea (119) eta Aisialdi, Kultura eta Elkartasuna Ikasketak (50).

» Deustuko Unibertsitateak 7.500 ikasle baino gehiago ditu Bilbon

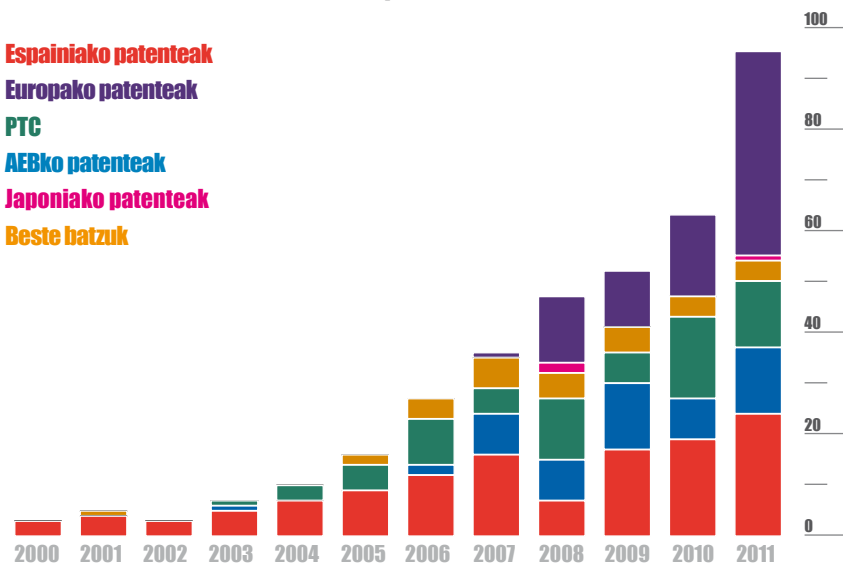
» Deustuko Unibertsitateko ikasleak (Bilboko campusa)	2011
Deustuko Unibertsitatea	7.583
Zuzenbide Fakultatea	1.124
Gizarte eta Giza Zientzien Fakultatea	1.571
Psikologia eta Hezkuntza Fakultatea	1.938
Enpresa Zientzien eta Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzako Fakultatea	1.882
Ingeniaritza Fakultatea	899
Teologia Fakultatea	119
Aisialdi, Kultura eta Elkartasuna Ikasketak	50

Iturria: Deustuko Unibertsitatea.

» Irakasleen Unibertsitate Eskola Leioako Campusera eramatearen ondorioz, Bilbon egon diren unibertsitate ikasleen kopurua jaitsi egin da

» UPV/EHUK 2000tik 2011ra aurkeztutako patenteen bilakaera

Espainiako patenteak
Europako patenteak
PTC
AEBko patenteak
Japoniako patenteak
Beste batzuk

Fuente: UPV/EHU EN CIFRAS 2011.

» UPV/EHU Euskal Herriko Unibertsitateko ikasleak (Bilboko campusa)

	2011	2012	% 2012/11
UPV/EHUko Bilboko campusa, guztira	12.579	10.718	-14,8
Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fak.	3.506	3.209	-8,5
Industria Ingeniaritza eta Telekom. GET	3.339	3.288	-1,5
Industria Ingeniaritza Teknikoko Unib. Eskola	2.121	2.700	27,3
Irakasleen Unib. Eskola	2.085		
Enpresa Ikasketen Unib. Eskola	1.528	1.521	-0,5

Iturria: UPV/EHU ZENBAKITAN 2011.

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Soldatapeko langileak dituzten enpresak

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Afiliatuak

Patenteak eta markak (kop.)

» **Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak:
Soldatapeko langileak dituzten enpresak**

	2010	2011	2012
Soldatapeko langileak dituzten enpresak (kop.)	2.388	2.377	2.302
Informazioa eta komunikazioak	408	407	381
Telekomunikazioak	47	49	49
Informatika zerbitzuak	175	189	176
Ikus-entzunezko, informazio eta edizio zerb.	186	169	156
Finantza-zerbitzuak eta aseguruak	384	380	359
Finantza-zerbitzuak	88	90	80
Aseguruak eta zerb. laguntzaileak	296	290	279
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	1.596	1.590	1.562
Zerb. juridikoak, kontabilitatea eta aholkularitza	975	979	971
Arkitektura, ingeniari-tza eta I+G zerb.	317	300	239
Publizitatea eta marketina	207	206	203
Beste batzuk	97	105	102

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioa.

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Soldatapeko langileak dituzten enpresak

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Afiliatuak

Patenteak eta markak (kop.)

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	92

» **Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak:**
Afiliatuak

	2010	2011	2012
Afiliatuak (kop.)	30.009	29.190	27.546
Informazioa eta komunikazioak	8.416	7.916	7.158
Telekomunikazioak	1.374	1.368	1.242
Informatika zerbitzuak	3.906	3.752	3.438
Ikus-entzunezko, informazio eta edizio zerb.	3.136	2.796	2.478
Finantza-zerbitzuak eta aseguruak	9.746	9.591	9.046
Finantza-zerbitzuak	6.626	6.467	5.964
Aseguruak eta zerb. laguntzaileak	3.120	3.124	3.082
Zerb. profesional, zientifiko eta teknikoak	11.847	11.683	11.342
Zerb. juridikoak, kontabilitatea eta aholkularitza	5.506	5.604	5.490
Arkitektura, ingeniari-tza eta I+G zerb.	3.711	3.631	3.578
Publizitatea eta marketina	1.672	1.491	1.329
Beste batzuk	958	957	945

Iturria: Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioa.

Servicios profesionales y empresariales intensivos en conocimiento: Empresas con personal asalariado
Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Afiliatuak
Patenteak eta markak (kop.)

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estadistika eranskina	93

» **Patenteak eta markak (kop.)**

	2010	2011	2012
Patenteak	20	24	15
Markak	380	461	442
Utilitate-modeloak	13	14	11
Industria-diseinuak	9	15	15
Izen komertzialak	38	46	20

Iturria: OEPM.

Kultura eta kirola

Sarrera

Udal jarduera kulturala

Antzerki, dantza eta musika jarduerak

Museoak

Liburutegiak

Kirola

7

2012

Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

» Aurkibidea

» Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza
- 7 **Kultura eta kirola**
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Kultura eta kirola

Sarrera

Udal jarduera kulturala

Antzerki, dantza eta musika jarduerak

Museoak

Liburutegiak

Kirola

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	95

“Pertsona orok komunitateko bizitza kulturean askatasunez parte hartzeko, arteaz gozatzeko, eta zientziaren aurrerapenean eta hortik eratortzen diren onuretan parte hartzeko eskubidea du” (Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 27. artikulua lehena paragrafoa).

Kulturaren Behatokiaren¹, arabera, Bilbo estatuko hirugarren hiria da, bertako eskaintza kulturalaren kalitate eta berrikuntza mailari dagokionez. Bilboren aurretik, Madril eta Bartzelona besterik ez daude. Fundazio Garaikideak –Behatokiaren bitartez– kulturaren arloan ibilbide aski ezaguna izan duten profesionalak biltzen ditu lan horretarako. Aditu talde horren esku uzten du, beraz, azterketa zehatza egitea, estatuan kultura zertan den jakiteko.

Besteak beste, Kulturaren Behatokiak xede hau du: adierazle finkoen sorta bat oinarri hartuta, autonomia erkidego eta hiri nagusiek bideratzen dituzten jarduera kulturalen jarraipena eta balioztapena egitea, eta, aldi berean, urtean zehar erakundeek gauzatu dituzten ekintza kultural aipagarrienei erreparatzea.

Behatokiaren azterlanean, aditu horiei 2012ko erakunde eta gertakari kultural garrantzitsuenak aipatzeko eskatu zaie. Galdera guztiz irekia izan da, ez baita izenik proposatu. Bada, galdera horri erantzuteko, adituen taldeak 185 erakunde, enpresa eta kultur programa ezberdinen izenak eman ditu. Horiek guztiak orotara jaso dituzten aipamen kopuruaren arabera osatutako zerrendan, Guggenheim museoa 11. tokian dago.

Beste behin, beraz, argi geratu da eragile guztiek eta bereziki administrazioko kultur erakundeek hiribilduaren kultur arloa bultzatzeko ahalegin handiak egin dituztela.

Eta ahalegin horien artean, herritarren nahien gertu izateagatik, Udalak bideratutako lanak eta egindako inbertsioa nabarmendu beharra dago.

(1) Fundazio Garaikideak egina, kulturaren izen handia duten profesionalen eta herri administrazioetako kultura sail eta erakundeetako arduradunekin osatutako aditu talde bati galdetuta, hain zuzen ere.

Kultura eta kirola

Sarrera

Udal jarduera kulturala

Antzerki, dantza eta musika jarduerak

Museoak

Liburutegiak

Kirola

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	96

UDAL JARDUERA KUTURALA

Bilboko Udalak 2005. urtean Kulturaren Agenda 21 ekimenarekin bat egin zuen. Agenda 21 delakoa, hiriek eta tokiko gobernuek kulturaren garapenaren aldeko konpromisoa har dezaten nazioarte mailan sortutako lehen agiria da. Hain zuzen ere, kulturaren garapenak globalizazioa herritarren zerbitzura jartzeko ahalmena duelako eta kultura irekia eta anitza sustatzeko indarra duelako sortu da.

Bilbok, Agenda 21 agiriaren sinatzaileetako bat izanik, bere egiten du kultura hirigintza politiken erdigunean jartzeko konpromisoa. Horren ildotik, irizpide, konpromiso eta gomendio jakin batzuen aldeko hautua egin du; denak ere, kultura tokian-tokian garatzeko xedea dutenak, gizartearen eskubide kolektibotzat hartzen den neurrian.

Argi dago, beraz, kultura aniztasunaren alde egiteak eta kulturaren ikuspegi irekia sustatzeak duen garrantzia, kultura sormena eta parte-hartzea guztiontzat balia-garria baita.

2012. urtean zehar, udalaren jarduera kulturalak sei ildo nagusi izan ditu: kultura eta aisialdi ekitaldiak antolatzea; Liburutegien eta Udal Artxiboaren sarea sendotzea; kultura-egitarauen alde egitea; arte sormena eta artisten trebakuntza sustatzea; auzoetan hainbat egitarau eskaintzea eta hiriko artearen arloko sektoreekin lankidetzak ahalbidetzea.

Ondoko koadroan ageri denez, ildo horiei jarraituta 40 proiektu garatu dira, eta horien bitartez 1.554 ekitaldi gauzatu dira, guztira, 884.127 lagun batu dituztenak.

» Udal jarduera kulturalaren adierazleak (2012)

	Proiektuak	Ekitaldi kop.	Berlaratutakoak
Kultura eta aisialdi ekitaldiak	54. Zinebi Bilboko Kalealdia Kaleszena Txotxongiloen Nazioarteko XXXI. Jaialdia XIV. BAD FANT 18 XIII. BilbaoPoesia	280	54.131
Liburutegi eta Udal Artxiboa sendotzea	Udal Liburutegien Sarea Udal Artxiboa	295	700.641
Kultura-egitarauen alde egitea	Bidebarrieta Kulturgunea Liburu azokak bultzatzea XIII. Arte eta Kultura Topaketetan laguntzea Argitalpenak Bilbao Izan XXIV. Bilbainada Lehiaketa Kultura 18 Kultura arloko diru-laguntzak Hitzarmenak	399	48.831
Arte sormena eta artisten trebakuntza sustatzea	Bilbao Eszena Artistak egoitza erregimenean hartzeko 4. ekimena Bilboko Zirkuitua Bilboko Haur Antzerki topaketak Kultura lantegiak Literatura lehiaketak Bilbao Film Commission	133	14.133
Kultur Barrutik Auzoetako egitarauak osatzea	8 barrutiko egitarauak Expodistrito Bilbao Distrito Jazz Gabonetako abesbatzen lehiaketa Bilbao Distrito Foto 11 Dantza Plazetan XXVIII. Udaberriko Bertso Saiok	447	66.391
Artearen arloko sektoreekin lankidetzak ahalbidetzea	Ikusmen-arteak Arte eszenikoak		
GUZTIRA		1.554	884.127

Iturria: Bilboko Udala.

Kultura eta kirola

Sarrera
Udal jarduera kulturala
Antzerki, dantza eta musika jarduerak
Museoak
Liburutegiak
Kirola

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	97

ANTZERKI, DANTZA ETA MUSIKA JARDUERAK

» **Bien artean, Arriaga Antzokia eta Euskalduna Jauregiak 478.310 ikusle izan dituzte orotara 2012an**

Antzerki eta musika jarduerak ugari dira Bilbon eta hainbat tokitan egiten dira. Guztira, eszena-ekitaldietarako 10 guneta 6 kontzertu-areto daude; aipagarrienak, Arriaga Antzokia eta Euskalduna Jauregia.

Bilboko Antzerki eta dantza garaikideko XIV. BAD (Bilbao Antzerki Dantza) jaialdia, 54 urte bete dituen Zinebi jaialdia,

Bilbao Zirkuitua, Txotxongiloen Nazioarteko XXXI. Jaialdia eta Bilbao BBK Live musika jaialdia hiriak eskaintzen eta garatzen duen kultur jardueraren adibide batzuk baino ez dira.

Arriaga Antzokian, adibidez, nahiz eta 2012. urtea aski gogorra izan den kulturaren eremuan lan egiten duten erakundeentzat, guztira 57 ikuskizun antolatu dira. Horiekin guztiekin, urtean zehar 217 emanaldi eskaini dira, eta denetara 151.265 ikusle batu dituzte. Ikuskizun bakoitzeko batez besteko 697 ikusle izan ditu, beraz. Aurten antzokiak 183 egunez ireki ditu ateak.

Eskainitako 57 ikuskizun horien artean, 11 antzerki muntaketa, 11 dantza ikuskizun, 19 kontzertu, 5 opera, 3 zarzuela, 2 musikal eta mota anitzeko beste 6 ikuskizun egin dira.

2012. urtea benetan bikaina izan da **Euskalduna Jauregi**arentzat, ikusle eta biltzar handien kopuruari zein guztirako fakturazioari dagokionez inoizko zifrarik onenak lortu baititu. Gainera, estatuko Biltzar Jauregien buru izaten jarraitzen du, bilera eta emanaldi kopuruen aldetik.

Musika jarduerak eta gainerako ikuskizunek 327.045 ikusle batu dituzte 393 emanalditan.

Jauregira emanaldi gehien ekarri duen jarduera antzerkia izan da, ordea: guztira, 161. Horrez gain, aipagarriak dira, baita ere, Orkestra eta Abesbatzen 71 kontzertuak, 32 Opera emanaldiak, Ballet eta Dantza alorreko 8 ikuskizunak eta orotariko 32 Kontzertuak.

Nolanahi ere, hiribilduan beste hainbat kontzertu-areto eta eszenatoki dago; kasurako, Bilbao Eszena, ARTERIA Campos Elíseos Antzokia, AlhóndigaBilbao, Bilborock-La Merced, hACERIA aretoa, Fundizioa. Pabiloi 6, Kafe Antzokia, Azkena aretoa eta Santana 27.

Kultura eta kirola

Sarrera
Udal jarduera kulturala
Antzerki, dantza eta musika jarduerak
Museoak
Liburutegiak
Kirola

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 98
	Estatistika eranskina	

MUSEOAK

» Guggenheim Museoak eta Arte Eder Museoak 1.309.759 pertsona erakarri dituzte

Bilbon museoetako jarduerak indar handia du, 12 museo ez ezik, arte-galeria anitz ere baitago. Horien guztien buru, jakina, Guggenheim Museoa eta Arte Eder Museoa dira; lehena, nazioartean duen oihartzunarengatik, eta bigarrena, bere baitan gordetzen duen arte bilduma bikainarengatik.

Guggenheim Bilbao Museoak bisitari kopurua handitzea lortu du 2012an, kulturaren sektoreko kontsumoa kolokan izan den urte honetan. Museoaren bisitarien datua % 5 igo da, beraz: guztira, 1.014.104 bisitari jaso ditu (2011n baino 51.746 gehiago).

Museo honetan ohikoa denez, bisitari horietako gehienak atzeritarrak izan dira; % 64, zehazki esateko. Batez ere, Frantziatik, Erresuma Batutik, Alemaniatik, Amerikar Estatu Batuetatik eta Italiatik etorri dira. Hori bai, azken lau herrialdeetako datuak frantziarren datutik oso urrun daude. Gainerako % 36 Estatutik etorritakoak dira, eta horien artean, Euskal Herrikoak izan dira gehientsuenak.

Urte honetako datu onak erakusketa honi zor dizkio Guggenheim Bilbao Museoak: "David Hockney: ikuspegi zabalago bat". Ia-ia 550.000 pertsona erakarri zituzten artista horren lanek, erakusgai egon ziren epean.

Bestalde, **Bilboko Arte Eder Museoak** bere markarik hoberena hautsi du 2012an, bisitari kopuruari dagokionez. Urte honetan prestatu duen erakusketa-egitarau sendoarekin 295.655 bisitari ekarri ditu museora; hau da, aurreko urtean baino % 13,7 gehiago. Horien guztien % 76 EAEko toki ezberdinetatik etorri dira.

Esan bezala, 2012ko datuak Museoak inoiz lortu duen marka onena hautsi du. Seguruenik, Fernando Boteroren erakusketak horretan lagunduko zuen, Museoaren historian bisitari gehien erakarri dituen bigarren erakusketa izan baita, Antonio Lopezen 2011ko errerealismoaren atzetik.

Bilboko museoaren eskaintza izen handiko beste hainbat gunerekin osatzen da. Hona hemen aipagarrienak: Elizbarrutiko Arte Sakratuko Museoa (14.589 bisitari), Arkeologi Museoa (12.945 bisitari) eta Bilboko Itsasadarra Itsas Museoa.

» Museoak	2011	2012	% 2012/11
Museo kop.	12	12	0
Museoak (Bisitariak)			
Guggenheim Museoa	962.358	1.014.104	5,4%
Arte Eder Museoa	259.968	295.968	13,7%

Iturria: Guggenheim Bilbao Museoa, Bilboko Arte Eder Museoa.

Kultura eta kirola

Sarrera
Udal jarduera kulturala
Antzerki, dantza eta musika jarduerak
Museoak
Liburutegiak
Kirola

1 Biztanleria
2 Ekonomia eta enpresa
3 Lan-Merkatua
4 Merkataritza
5 Turismoa
6 Berrikuntza
7 Kultura eta kirola
8 Hirigintza eta etxebizitza
9 Garraioa eta ingurumena
Aurkibidea
Estatistika eranskina

LIBURUTEGIAK

» Liburutegien sareak % 19,3 bisitari gehiago izan ditu 2012an

Bilbon liburutegi, hemeroteca eta dokumentazio- eta ikerketa-zentroen eskaintza paregabea dago. Udal Liburutegien sare zabala horren erakusgarri da, hain zuzen ere. Batez ere, kontsultak egiteko eta liburu eta aldizkariak maileguan hartzeko aukera ematen dute, nahiz eta zenbaitetan filmak eta musika ere eskuragarri dauden.

Hiriko liburutegi-zerbitzu gehientsuenak Bidebarrietako Liburutegi Nagusiak ematen baditu ere, horren osagarri, hainbat barrutitan banatutako beste 13 liburutegi daude; besteak beste, Begoña, Deustu, Uribarri, Txurdinaga-Otxarkoaga, Ibaiondo, Errekalde eta Basurtu-Zorrotza. Horiez guztiez gain, Bilbao Musika liburutegi espezializatua dago (liburutegiko funtsak musika edukiz besterik ez daude osatuta), baita Buiako liburutegi-zerbitzugunea ere.

2012. urtean, liburutegiek % 19,3 bisitari gehiago izan dituzte (14.945 bisita), eta,aldi berean, liburutegi-txartela dutenen kopurua ere % 4,5 igo da. Batez beste, bisitari bakoitzak 6,6 bisita egin ditu 2012an, 2011ko ratiotik gertu, eta beste datu esanguratsu batzuk aipatzearen, bildumaren tamaina handitu dela eta funtsen mailegu gutxiago egin direla aipatuko dugu.

Arestian esan bezala, Bidebarrietako Liburutegi Nagusia da liburutegi-zerbitzu gehien ematen dituen: 2012an liburutegietara egindako bisita guztien % 40,3 bertara egin dituzte erabiltzaileek, eta denetara egindako maileguen herena ere bertan egin da. Beste liburutegien artean bisitarien kopurua gehien hazten ikusi dutenak –gainerakoek baino askoz gehiago, gainera– San Adriangoa, Errekaldekoa eta Otxarkoagakoa izan dira.

Kudeaketa publikoko zerbitzuen artean ezin dira aipatu gabe utzi Bizkaiko Foru Liburutegiaren 300.000 liburuak, ezta museo azpiegiturei lotutako beste funts batzuk (Arte Eder Museoa, Guggenheim Museoa, Euskal Museoa...) edota bestelako gune batzuenak ere (AlhondigaBilbaoko Mediateka, Azkue Biblioteka), baliabide sare zabala osatzen laguntzen dutenak.

» Liburutegiei buruzko adierazleak

	2011	2012	% 2012/11
Bertaratutakoak	677.100	692.045	19,3
Maileguak	382.184	375.265	-1,8
Bildumaren tamaina	404.331	415.858	2,8
Txartela duten erabiltzaileak	100.363	104.863	4,5

Iturria: Bilboko Udal Liburutegiak.

» Liburutegiei buruzko adierazleak (2012)

	Bisitak	Erabiltzaileak	Maileguak	Funtsak
GUZTIRA	692.045	104.863	375.265	415.858
Bidebarrieta	278.979	37.098	131.701	130.846
Deustu	97.413	14.238	50.661	28.011
San Inazio	38.641	7.144	28.103	21.940
Zurbaranbarri	8.013	2.507	8.001	7.886
Castañós	22.807	1.762	13.440	5.722
Otxarkoaga	21.281	3.270	12.219	16.162
Begoña	76.997	14.098	53.177	32.165
San Adrian	6.463	2.079	5.978	7.036
San Frantzisko	21.552	4.085	10.223	16.246
Zabala	4.019	898	4.428	4.390
Ibaialde	24.164	1.287	8.795	6.954
Irala	14.179	2.315	11.600	9.782
Errekalde	30.706	8.749	13.365	14.309
Zorrotza	33.004	4.321	19.061	14.953
Buia	114	25		1.373
Bilbao Musika	13.743	987	4.513	8.375
Garellanoko liburu-gordailua				89.708

Iturria: Bilboko Udal Liburutegiak.

Kultura eta kirola

Sarrera

Udal jarduera kulturala

Antzerki, dantza eta musika jarduerak

Museoak

Liburutegiak

Kirola

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	100

KIROLA

» “2012ko Kirolaren Europako Hiriko” polikiroldegietan abonua dutenak 97.056 dira

2012. urtean, Bilbok “Kirolaren Europako Hiriaren” izendapena lortu izana ospatu du, nola eta saria jasotzera eraman duten arrazoiak sendotuz, hain zuzen ere². Horrela, bada, guztira 60 kirol ekitaldi baino gehiago bultzatu ditu Udalak, kirola sustatzeko eta horren aldeko konpromisoa berresteko. Arlo publikoak zein pribatuak kirolean inbertitzeko egindako ahaleginen emaitza instalazio modernoak eskura izatea eta kalitatezko kirol eskaintza osatzea izan da.

Hortaz, honako hauek sartzen dira herritarren eskura jarritako kirol ekipamenduen barne: 10 udal polikiroldegi eta 20 igerileku, 13 pilotaleku, 24 gimnasio, 21 tenis-pista eta 4 futbol-zelai.

2012. urtean zehar 97.056 lagunek eskatu dute abonua polikiroldegietako zerbitzuez gozatzeko, eta horiek, guztira, 2 milioi aldiz sartu dira instalazioetan.

Horrez gain, Bilbo kirol arloko hainbat ekimenentzako egoitza izan da; aipagarrienak, beste askoren artean, hauexek: III. Bilbao Triathlon proba, Nazioarteko Milia, 10.000 metroko Europako Kopa, Herri Krosa edo Euskal-Gym ekimenaren V. edizioa.

(2) Kirolaren Europako Hiriburua Elkarteak (ACES) ematen du urtero sari hori.

estadistika eranskina

Kultura eta kirola

Museoak (bisitariak)

Liburutegiei buruzko adierazleak

1	Biztanleria
2	Ekonomia eta enpresa
3	Lan-Merkatua
4	Merkataritza
5	Turismoa
6	Berrikuntza
7	Kultura eta kirola
8	Hirigintza eta etxebizitza
9	Garraioa eta ingurumena
	Aurkibidea
	Estadistika eranskina

Or.
101

» **Museoak (bisitariak)**

2010

2011

2012

	2010	2011	2012
Guggenheim	956.417	962.358	1.014.104
Arte Eder Museoa	191.962	259.968	295.968

Iturria: Guggenheim Bilbao Museoa, Bilboko Arte Eder Museoa.

estadistika eranskina

Kultura eta kirola

Museoak (bisitariak)

Liburutegiei buruzko adierazleak

1	Biztanleria
2	Ekonomia eta enpresa
3	Lan-Merkatua
4	Merkataritza
5	Turismoa
6	Berrikuntza
7	Kultura eta kirola
8	Hirigintza eta etxebizitza
9	Garraioa eta ingurumena
	Aurkibidea
	Estadistika eranskina

Or.
102

» **Liburutegiei buruzko adierazleak**

	2010	2011	2012
Bertaratutakoak	754.166	677.100	692.045
Maileguak	416.830	382.184	375.265
Bildumaren tamaina	386.944	404.331	415.858
Txartela duten erabiltzaileak	94.174	100.363	104.863

Iturria: Bilboko Udal Liburutegiak.

Hirigintza eta etxebizitza

Hirigintza

Etxebizitza

Higiezin eskaintza

8

2012

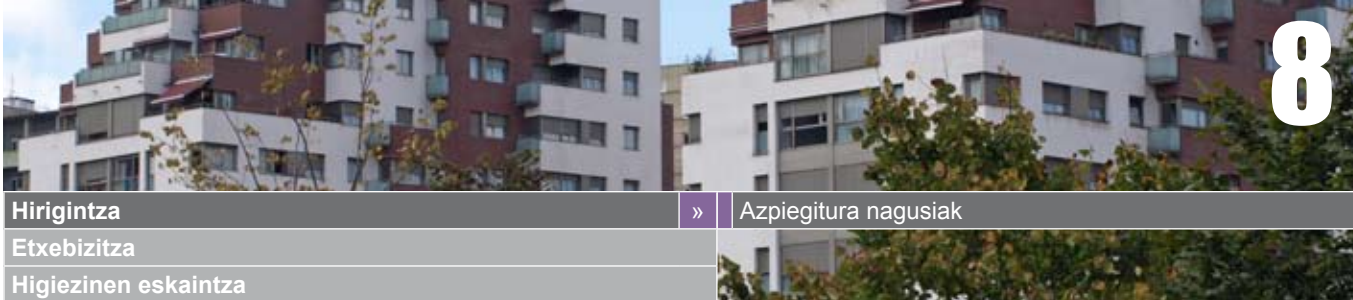
Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

- » Aurkibidea
- » Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Hirigintza eta etxebizitza

Hirigintza eta etxebizitza

8

Hirigintza	»	Azpiegitura nagusiak
Etxebizitza		
Higiezin eskaintza		

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	104

HIRIGINTZA

AZPIEGITURA NAGUSIAK

Bilboko hiribilduak eraldaketa prozesu handi batean murgilduta jarraitzen du, batez ere, azpiegiturak eraikitzekeo plangatik eta martxan jarritako beste egitasmo berezi batzuegatik. Proiektu horiek, denak ere, hiria erakargarriago bihurtzeko eginak dira, bisitarien zentzuzko zein herritarrentzat.

Oro har, ahalegin nabarmena egiten ari da Bilbon, modernitatearen eta ongizatearen erreferente bilaka dadin, hiribilduarentzat estrategikoak izango diren azpiegiturak eraikiz eta eraberrituz. Horren adibide dira Zorrotzaurreko IMQ zentroko osasun-zerbitzu berritzaileak, Erriberako Merkatuaren eraberritzea edo Euskalduna Jauregia zabaltzeko lanak.

Era berean, Auzokide plana bezalako proiektuek auzoak hobetzen eta eraldatzen laguntzen dute, herritarren parte-hartzea sustatzen baitute.

Aurrera begira, epe ertain eta luzera, hirigintzako hainbat proiektu aurreikusita daude, Bilbok hiri-birsorkuntzaren aitzindarietako bat izaten jarraitu dezan. Aipagarrienak hauek dira: Zorrotzaurreko lanak, UPV/EHUko Bizkaiko Unibertsitate Campusaren zabaltzea Bilbon, Garellanoko Hiri-eraberritzea plana, Ola-beaga eta Zabalgunea oinezkoentzako lotzeko plana eta San Mames-Barria futbol zelai berria.

Erriberako Merkatua

Hiru urteko lanen ondoren, azkenean inauguratu da merkatu berria. Historian zehar, Erriberako merkatua Hiribilduaren jardura komertzialaren gune nagusietako bat izan da. Egindako berriztatzeari esker, antzinako garaietako xarma eta ospea berreskuratu ditu 2012. urte honetan.

Merkatuak lanak hasi zireneko postu kopuru bera mantentzen du (59), baina bada nobedaderik, behin obra guztia bukatuta: produktuak solairuz solairu banatuta eskaini ordez, halako merkatuetan egin ohi den bezala, Erriberakoak solairu bakoitzean denetariko produktuak eskaintzen ditu.

Bestalde, Pedro Ispizuak diseinatutako eraikin honen erabateko eraberritzearekin 1.400 metro koadro libre utzi dira, beste xede batzuetarako eta hiriarrentzat estrategikoak diren jarduerak garatzeko erabili daitezkeenak.

Igualatorio Mediko Kirurgikoa (IMQ - Zorrotzaurre)

Osasun zentro hau izen handiko bi arkitektoen lana da: Carlos Ferrater eta Alfonso Casares. Zorrotzaurre birsortzeko prozesuaren baitan eraikia, zentroak Euskadiko osasun zerbitzu pribatuaren erreferentzia bilakatzea du xede nagusia.

2012. urtean inauguratutako eraikin honek 9.000 m²-ko lursaila hartzen du, eta 26.000 m²-tik gorako azalera. Besteak beste, honako zerbitzu hauek eskaintzen ditu: ospitaleratzeak, ZIU, Kanpo kontsultak, Eguneko ospitalea, Larrialdiak, Kirurgia saila, Obstetria saila, Unitate onkologikoa, Irudi bidezko diagnostikoen saila, Medikuntza nuklearra eta Interbentzionismo baskularra. Punta-puntako teknologiarekin lan egiten da bertan; izan ere, 85 milioi euroko inbertsioa egin baita zentroa martxan jartzeko.

Euskalduna Jauregia

Euskalduna Jauregiak, Biltzar eta Musika Jauregiak, 1999. urtean ireki zituen ateak, eta orduz geroztik Bilboko bandera-ontzietako bat izan da. Hain zuzen, Federico Soriano eta Dolores Palacios arkitektoek beti eraikitze bidean dagoen ontzi baten itxura har zezan diseinatu zuten horrela, Euskalduna ontzietako diketik bertatik kroskoa aterez egongo balitz bezala.

Orain arte 53.000 m² hartu izan dituen azpiegitura hau zabaltzeko lanak 2012. urtean hasi ziren, gaur egungo eraikinaren ekialdera dagoen zabaldegian 2.200 m²-ko gune berria kokatzeko. Zabaltzeak ez du, hala ere, eraikinaren fatxada ezagun eta bereizgarriaren irudi orokorra ezertan aldatu; Itsasadarrera eta urmaelera ematen duen eraikinaren bista lehengo bera da, beraz. Gune berria zabalera handikoa da, eta zuzenean erakusketa hall-arekin bat egiten duenez, erakusketetarako 4.200 m²-ko eremua irabazi du jauregiak.

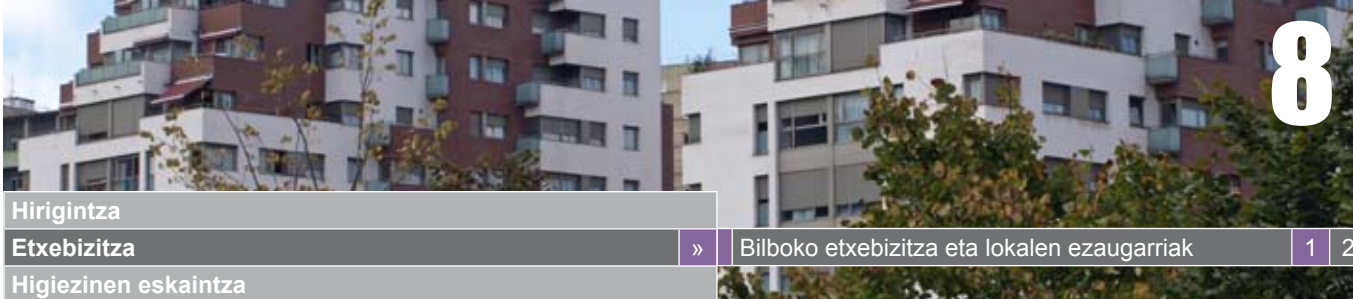
Poliziaren eta suhiltzaileen egoitza berriak Miribillan

Tamaina handiko azpiegitura hau 2012ko martxoan inauguratu zen. Bi zati ditu, eta bertan zentralizatuta daude udaltzaingoaren, suhiltzaileen eta anbulantzien udal zerbitzuaren egoitzak.

Auzokide plana

Bilboko Udalak, auzoak hobetzen jarraitzeko asmoarekin, "Auzokide Plana 2012-2015" martxan jarri du. Egitasmo hori da, hain zuzen ere, herritarren parte-hartzea eragiteko Bilboko Udalak duen tresnarik eraginkorrena eta indartsuena, bilbotarrek beraiek ezarritako lehentasunen arabera egiten delako plangintza eta garatu eta gauzatzen direlako proiektuak, hiribilduko Barrutiko Kontseiluen bitartez.

Planari jarraiki 48 milioi euroko inbertsioa egingo da lau urtean zehar (1,5 milioi euro barruti eta urte bakoitzeko), eta jarritako diruarekin 170 lan eta hobetze-ekintza gauzatuko dira.

Hirigintza			
Etxebizitza	»	Bilboko etxebizitza eta lokalen ezaugarriak	1 2
Higiezin eskaintza			

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	105

ETXEBIZITZA

BILBOKO ETXEBIZITZA ETA LOKALEN EZAUGARRIAK

Biztanleen errolda eta etxebizitzak

Biztanleen errolda eta etxebizitzak deritzon erregistroa Eustatek hamar urterik behin egiten duen estatistika lan handia da. Biztanleen egitura eta bere ezaugarriak aztertzeaz gain, lurralde edo eremu bakoitzean dauden eraikin eta etxebizitzaren nondik norakoak berariaz biltzen dituen kapitulu bat hartzen du barne.

Estatistika lan horren arabera, Bilboko etxebizitza-parkean 160.283 zegoen 2011n; horietatik 159.973 familia-etxebizitzak ziren, eta 310 besterik ez, establezimendu kolektiboak. Familia-etxebizitzaren artean, % 9,4 hutsik zeuden eta % 1,8 bigarren etxebizitzak ziren.

Gainera, hiribilduko eraikinen % 52,3k 50 urte baino gehiago dituzte, eta horien artean, % 28,3k, mendea baino gehiago.

Hiriburu batzuk eta besteak alderatuta, etxebizitza huts gutxien dituen Bilbo da, hain zuzen ere (% 9,4); gero, Vitoria-Gasteiz (% 9,7), eta azkenik, Donostia-San Sebastián (% 13,2). EAEn, denetara, etxebizitza hutsak guztien % 11,4 dira.

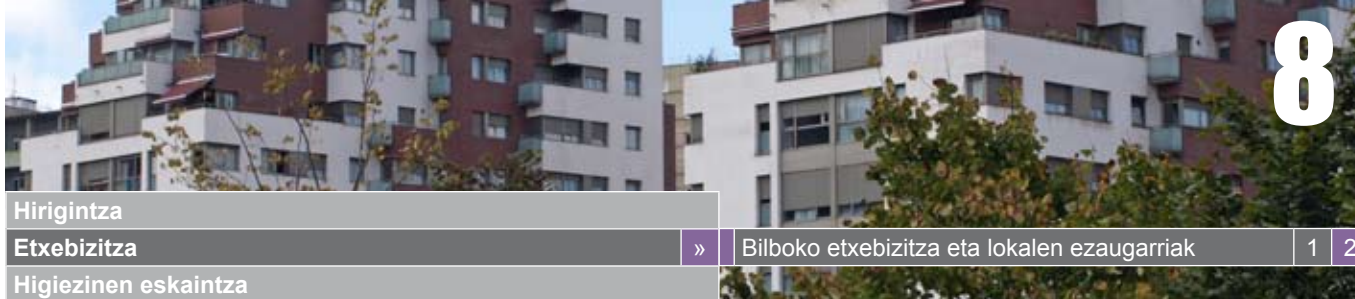
Establezimendu kolektiboetan familia bat osatzen ez dutenak bizi dira, agintaritza edo arau komunaren pean, eta helburu edo interes pertsonal berak izanik batzen dira. Horiek Bilboko etxebizitza guztien % 0,2 dira, eta 2011n hutsik zeudenak % 35 baino gehiago ziren.

» Etxebizitzak, mota eta eremuaren arabera. 2011.

	Etxebizitzak, guztira		Familia-etxebizitzak				Establezimendu kolektiboak	
	Guztira	Lehen etxeb.	Lehen etxeb. ez direnak			Okupatuta	Okupatu gabe	
			Guztira	Bigarren etxeb.	Hutsak			
EAE	1.020.131	1.018.794	860.522	158.272	42.115	116.157	893	444
Araba / Álava	156.516	156.273	130.170	26.103	8.064	18.039	171	72
Gipuzkoa	333.260	332.835	276.407	56.428	13.920	42.508	269	156
Bizkaia	560.355	529.686	453.945	75.741	20.131	55.610	453	216
Bilbo	160.283	159.973	142.043	17.930	2.847	15.083	195	115
Donostia-San Sebastián	89.445	89.287	74.397	14.890	3.085	11.805	114	44
Vitoria-Gasteiz	111.907	111.748	98.632	13.116	2.268	10.848	127	32

Iturria: Eustat. Biztanleen errolda eta Etxebizitza 2011.

Hirigintza eta etxebizitza

Hirigintza	
Etxebizitza	»
Higiezinaren eskaintza	

Bilboko etxebizitza eta lokalen ezaugarriak	1	2
---	---	---

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or. 106
	Estatistika eranskina	106

Etxebizitzak

2012an, Bilboko 4.064,94 hektareako azaleran 11.623 eraikin zeuden, eta horien artean, 157.905 etxebizitza eta 34.467 lokal, Udal Erroldak emandako datuen arabera.

Guztirako etxebizitza kopurua % 0,5 igo da 2011. urtearekin alderatuta (846 gehiago, zenbaki absolututan). Etxebizitzen % 90,1ean bizilagunen bat dago (batez beste, 2,5 pertsona etxe bakoitzeko), eta gainerako % 9,9a hutsik daudenak dira.

Bilboko zortzi barrutietan dute etxea bilbotarrek, batzuetan beste batzuetan baino gehiago biltzen badira ere: Ibaiondon dago etxebizitza kopuru handiena (guztirakoaren % 17,7), eta ondoren, Abandon (% 15,3), Deustun (% 14,0) eta Errekalden (% 13,6). Denetara, 20.000 etxebizitza baino gehiago dago lau barrutiotan. Etxebizitza hutsen tasa handienak dituzten barrutiak Abando, Ibaiondo, Basurtu-Zorrotza eta Uribarri dira. Abandoko datua da denetan aipagarriena (% 15,7). Otxarkoaga-Txurdinagan, alderantziz, etxebizitza guztien % 5,3 baino ez dago hutsik.

Aurreko urteetan bezala, etxebizitza dentsitate handienak Abandon eta Begoñan erregistratu dira, 114,3 eta 106,6 etxebizitza hektareako 2012an, hurrenez hurren. Batez besteko balio horiek Hiribilduaren batez besteko dentsitatearen (38,8 etxeb./Ha) halako hiru dira, ia-ia.

Lokalak

Bilboko Udal Erroldaren datuen arabera, 2012. urtean 34.467 lokal zegoen, aurreko urtean baino hamabi gehiago. Okupazio-mailari begira, % 68,3 jardueraren bat garatzeko erabiltzen dira.

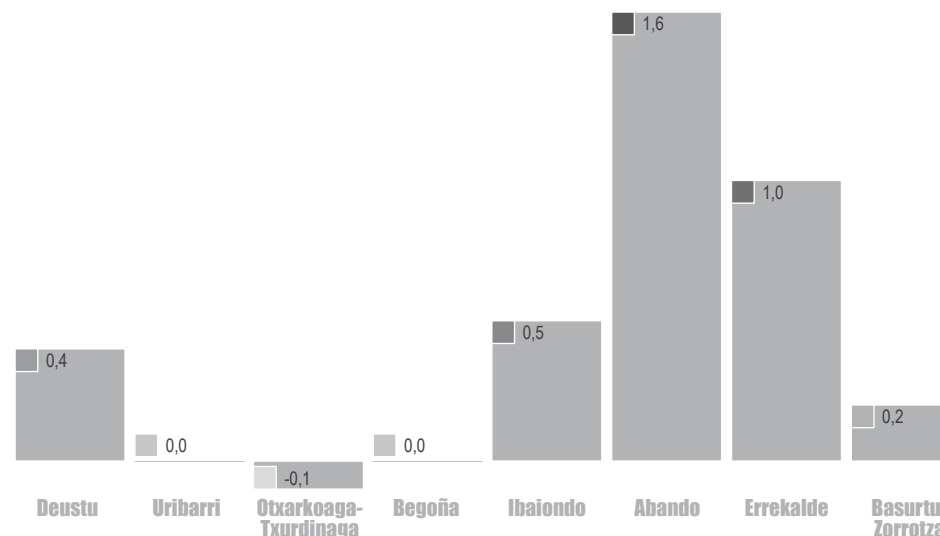
Lokal aktiboen datuak oso bestelakoak dira barruti batzuetan eta besteetan; Abandon, adibidez, okupazio-maila handiena dago, % 85,2koa (batez bestekoaren gainera dagoen barruti bakarra da, gainera), eta Uribarrin, berriz, txikiena: % 45,3 besterik ez. Muturreko bi kasu horien artean, tartean dauden barrutien datuak hauek dira: Deustu (% 67,3), Otxarkoaga-Txurdinaga eta Begoña (% 66,5), Errekalde (% 63,3) Ibaiondo (% 61,0) eta Basurtu-Zorrotza (% 60,7).

» Bilboko etxebizitza-parkea, barrutiaren arabera (kop.)

	2011		2012		Bizt./etxeb.	Dentsitatea (etxeb./Ha)
	Etxebizitzak	Hutsen %	Etxebizitzak	Hutsen %		
Etxebizitzak, guztira (kop.)	157.059	9,9	157.905	9,9	2,48	38,8
Deustu	21.961	8,6	22.055	9,0	2,50	44,5
Uribarri	17.355	9,8	17.358	9,7	2,39	41,5
Otxarkoaga-Txurdinaga	11.009	5,6	11.002	5,3	2,66	28,2
Begoña	18.882	6,8	18.883	6,6	2,40	106,6
Ibaiondo	27.803	10,6	27.938	9,8	2,47	29,0
Abando	24.073	14,8	24.456	15,7	2,51	114,3
Errekalde	21.402	10,1	21.608	9,6	2,44	31,0
Basurtu-Zorrotza	14.574	9,8	14.605	9,8	2,49	20,6

Iturria: Udal errolda.

» 2012-2011ko Bilboko etxebizitza kopuruaren bilakaera barrutien arabera (%)

Iturria: Udal errolda.

Hirigintza eta etxebizitza

8

Hirigintza	Etxebizitza berria eta erabilitakoa
Etxebizitza	Etxebizitzen transakzioak
Higiezinaren eskaintza	Etxebizitzen alokairua
	Lokal komertzialak, garajeak eta trastelekuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	107

HIGIEZINEN ESKAINTZA

ETXEBIZITZA BERRIA ETA ERABILITAKOA

» Etxebizitzen prezioa jaitsi den arren, higiezinaren merkatuak ez aurrera ez atzera jarraitzen du

Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Sailaren Higiezinaren Eskaintzari buruzko Estatistikaren arabera, Bilbon eskura dauden etxebizitza berri libreen batez besteko prezioa 4.431,2 €/m²-koa izan da 2012an.

Horrek esan nahi du aurreko urtearekin alderatuta % 4,8 jaitsi dela. Hala ere, balio hori urte bereko Bizkaiko batez besteko prezioa (3.845,3 €/m²) baino altuagoa da, 1,15 aldiz handiagoa. Etxebizitza berri libre baten batez besteko prezioa Bilbon 350,9 mila eurokoa da.

Ondoko barruti hauetan, Uribarri (3.301,17 €/m²), Bolueta (3.799,91 €/m²), Alde Zaharra (3.893,5 €/m²) eta Errekalde (4.346,6 €/m²), batez besteko prezioa etxebizitza berri librerako Hiribilduaren batez bestekoa baino baxuagoa da. Deustu-San Inazio (4.524,5 €/m²) batez bestekoaren gainetik dago, gutxiatik bada ere. Abando, aldiz, etxebizitza berriek batez beste 523,7 mila euroko prezioa izanik, barrutiko batez bestekoak aise gainditzen ditu beste guztienak (5.747,7 €/m²).

Bigarren eskuko etxebizitzen prezioa % 2,4 jaitsi da 2011tik 2012ra: 4.249 €/m² -tik 4.148,3 €/m²-ra. Erabilitako etxebizitza horien batez besteko balioa 353,7 mila eurokoa da Bilbon, Bizkaiko batez bestekoa baino % 15,2 garestiago, beraz Bizkaiko batez besteko prezioa 3.600,3 €/m²-koa da.

Barrutien arabera datuei begira, Abando da Hiribilduaren batez bestekoaren gainetik dagoen bakarra, erabilitako etxebizitzen prezioei dago-kienez: 5.306,9 €/m². Batez besteko preziorik txikiena, aldiz, Otxarkoagan erregistratu da: 3.234,6 €/m².

» Etxebizitzen batez besteko prezioa

	2011	2012	% 2012/11
Etxebizitza berria (€/m ²)	4.655	4.431	-4,8%
Erabilitako etxebizitza (€/m ²)	4.249	4.148	-2,4%

Iturria: Eusko Jaurlaritza.

» Salgai jarritako etxebizitza berri librearen eta erabilitakoaren batez besteko prezioak (€/m²), eremuaren arabera (2012ko 4. hiruhilekoa)

	Etxebizitza berri libreak			Erabilitako etxebizitzak		
	KOP.	m ² -KO PREZIOA (€)	ETXEBIZITZAKO PREZIOA (mila €-tan)	KOP.	m ² -KO PREZIOA (€)	ETXEBIZITZAKO PREZIOA (mila €-tan)
Bilbo	577	4.431,2	350,9	5.498	4.148,3	353,7
Deustu-San Inazio	74	4.524,5	347,3	249	4.463,4	383,1
Uribarri	85	3.301,2	269,7	321	3.547,2	285,3
Otxarkoaga	-	-	-	223	3.234,6	278,5
Bolueta	63	3.799,9	297,2	612	3.240,8	270,4
Alde Zaharra	84	3.893,5	301,7	1.220	3.562,6	287,4
Abando	140	5.747,7	523,7	1.912	5.306,9	470,7
Errekalde	132	4.346,6	275,2	751	3.500,9	286,0
Basurtu	-	-	-	210	3.356,5	295,4

(-) Baliorik gabe; lagin nahikorik ez.

Iturria: Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saila. Higiezinaren eskaintzari buruzko inkesta, 2012.

(1) Ez dugu Basurtuko eta Otxarkoagako barrutietako daturik.

Hirigintza eta etxebizitza

8

Hirigintza	Etxebizitza berria eta erabilitakoa
Etxebizitza	Etxebizitzen transakzioak
Higiezinaren eskaintza	Etxebizitzen alokairua
	Lokal komertzialak, garajeak eta trastelekuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	108

ETXEBIZITZEN TRANSAKZIOAK

» Etxebizitzen transakzioak % 29,9 jaitsi dira Bilbon 2012. urtean

Etxebizitzaren merkatuaren geldialdia orokortzen hasia da, krisi ekonomikoak, finantza-sistemaren hondamendiak eta finantzaketa eskuratzeko zailtasunek eraginda, eta ondorioz, etxebizitzaren salerosketa eta transakzioak gero eta ezohikoagoak dira.

Sustapen Ministerioaren Higiezinaren Transakzioei buruzko Estatistikan ageri denez -estatistika horrek notarioaren aurrean eskritura publiko gisa aurkeztu diren etxebizitzaren salerosketei buruzko informazioa ematen du-, Bilbon 2012an saldu edo erosi diren etxebizitzaren kopurua % 29,9 jaitsi da. Guztira 1.895 eragiketa burutu dira urte horretan; oso gutxi, beraz, 2007an 3.840 transakzio egin zirela kontuan hartuta.

2012ko transakzio guztien % 93,25 etxebizitza libreen merkatuan egin dira. Eragiketa asko egin direla ematen badu ere, aurreko urtearekin alderatuta % 20,5 gutxiago dira. Etxebizitza babestuen artean, jaitsiera are nabarmenagoa izan da, -% 73,4koa. Guztira 128 eragiketa besterik ez dira zenbatu 2012an, 2011n 481 izan ziren arren.

Eraiki berriak etxebizitzaren transakzioek ere atzera egin dute 2011rekin alderatuta (-% 51,1). Kontuan izan behar da, gainera, jaitsiera hori bigarren eskuko etxebizitzaren transakzioen jaitsieraren bi halako izan dela (-% 21,3).

» Etxebizitzen transakzioak

	2011	2012	% 2012/11
Etxebizitzak, guztira	2.704	1.895	-29,9
Libreak	2.223	1.767	-20,5
Babestutakoak	481	128	-73,4
Eraiki berriak	785	384	-51,1
Bigarren eskukoak	1.919	1.511	-21,3

Iturria: Higiezinaren salerosketei buruzko estatistika, Sustapen Ministerioa.

Hirigintza eta etxebizitza

8

Hirigintza	Etxebizitza berria eta erabilitakoa
Etxebizitza	Etxebizitzen transakzioak
Higiezin eskaintza	Etxebizitzen alokairua
	Lokal komertzialak, garajeak eta trastelekuak

1	Biztanleria
2	Ekonomia eta enpresa
3	Lan-Merkatua
4	Merkataritza
5	Turismoa
6	Berrikuntza
7	Kultura eta kirola
8	Hirigintza eta etxebizitza
9	Garraioa eta ingurumena
	Aurkibidea
	Estatistika eranskina

ETXEBIZITZEN ALOKAIRUA

» Bilbon alokairuan jarritako etxebizitzen batez besteko errenta 953 eurokoa izan zen 2011n

Bilbon etxe bat alokatzea aurreko urtean baino % 1,9 merkeagoa izan da 2012an, eta batez besteko errenta 934,9 eurotan geratu da.

Lurralde historikoen datuen arabera, errenta altuena Gipuzkoako etxebizitzetara dagokie, baita jaitsierarik agerikoena ere (879,7 €, -% 11,5, 2011ko datuekin alderatuta). Bizkaiko batez besteko errentak ere behera egin du, 865,8 eurora arte (urtetik urtera, -% 1,9), eta Arabakoak, aldiz, gora % 4,9 (790,3 euro, zenbaki absolututan).

Barruti batetik bestera aldea dago, eta Errekalden, adibidez, gora egin duen arren (% 9,8 2011ko datuarekin alderatuta; hileko 906,3 eurora iritsi da), Abandon, Alde Zaharrean eta Deustu-San Inazio alokairu errentak jaitsi egin dira, -% 6,7, -% 2,3 eta -% 1,8, hurrenez hurren. Nolanahi ere, bai barruti batzuen datuak, bai besteenak, EAeko batezbesteko zenbatetsiaren gainetik ibili dira.

2012. urtean, Bilbon etxebizitza berri babestu bat alokatu dutenek 413,7 euro ordaindu dituzte batez beste; hau da, aurreko urtean baino % 4,4 gehiago.

Lurralde historikoen datuen konparazioak erakusten duenez, errenta altuena Bizkaian egon da (372,1 €/hil., 2011n baino % 28,4 handiagoa). Beste lurraldeenaz gain, EAeko batezbestekoa ere gaintu du Bizkaiko datuak, EAekoa hileko 345,1 eurotan geratu baita (2011koa baino % 23,6 gora).

» Alokairuan jarritako etxebizitza berri babestuen batez besteko errenta % 4,36 igo da Bilbon 2012. urtean

» Alokairuan jarritako etxebizitza libreak eta errentak (€/hileko), eremuaren arabera (2012ko 4. hiruhilekoa)

EREMUAK	ETXEBIZITZAK	ERRENTA* (€/hileko)
EAE	2.013	856,0
Bizkaia	1.233	865,8
Araba	332	790,3
Gipuzkoa	448	879,7
Bilboko metropolia	1.061	889,3
Bilbo	536	934,9
Deustu-San Inazio	61	892,2
Bolueta	47	771,9
Alde Zaharra	64	879,0
Abando	227	1.043,2
Errekalde	55	906,3

* Etxebizitza kolektiboen errenten datuak biltzen dira bakarrik. Iturria: Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saila. Higiezin eskaintzari buruzko inkesta, 2012. (Lagina nahikoa izan ez denez, ez dago daturik Otxarkoaga eta Basurtuko barrutietarako).

» Alokatuta dauden babestutako etxebizitza berrien eta hileko errentaren datuak, eremu ezberdinetan (2012ko 4. hiruhilekoa)

	ETXEBIZITZA KOP.			HILEKO ERRENTA (hileko €-tan)		
	Guztira babestutakoak	Babes ofizialekoak	Etxebizitza sozialak	Guztira babestutakoak	Babes ofizialekoak	Etxebizitza sozialak
EAE	588	477	111	345,1	391,7	149,7
Bizkaia	386	280	106	372,1	465,2	147,9
Araba	96	96	-	292,5	292,5	-
Gipuzkoa	106	101	-	291,9	296,1	-
Hiriburuen guztirakoa	331	288	43	368,8	344,3	135,3
Bilbo	165	122	43	413,7	471,3	135,3
Vitoria-Gasteiz	96	96	-	292,5	292,5	-
Donostia-San Sebastián	70	70	-	250,0	250,0	-

(-) Baliorik gabe; lagin nahikorik ez. Iturria: Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila. Higiezin eskaintzari buruzko Inkesta, 2011.

Hirigintza eta etxebizitza

8

Hirigintza	Etxebizitza berria eta erabilitakoa
Etxebizitza	Etxebizitzen transakzioak
Higiezinaren eskaintza	Etxebizitzen alokairua
	Lokal komertzialak, garajeak eta trastelekuak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	110

LOKAL KOMERTZIALAK, GARAJEAK ETA TRASTELEKUAK

» Bilbon salgai jarritako lokal komertzial libreen batez besteko prezioa 2.409 eurokoa izan da, hiru lurralde historikoetan baino garestiago

Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio sailak emandako informazioaren arabera, Bilbon salgai jarritako lokal komertzial libreen batez besteko prezioa EAEn baino % 27,2 garestiagoa izan da 2012an: 2.409,4 eurokoa m²-ko. Alokairua 1.514,7 eurokoa izan da hil bakoitzeko, EAEn baino % 32,7 garestiagoa.

Urte berean, Bilbon salgai egon diren garaje libreak 41.064 euroko prezioa izan dute batez beste; kasu horretan ere, EAEn izan duten prezioa (28.740,6 euro) eta hiru lurraldeetakoak aise gainditu ditu Bilbokoak. Bilbon Bizkaiko garaje guztien % 31 daude, eta EAE guztiko % 18.

Trastelekuei dagokienez, guztira 509 eskaini dira Bilbon 2012. urtean (Bizkaiko guztien % 24), eta horien salmenta-prezioa merkatu librea 1.374,5 eurokoa izan da. Lokalen eta garajeen antzera, trastelekuak ere garestiagoak izan dira Bilbon hiru lurraldeetan eta EAEn baino.

» EAeko lokal komertzialak, eremuaren arabera. Salmenta eta alokairu prezioak. 2012

	Libreak				Babestutakoak			
	Salmenta		Alokairua		Salmenta (°)		Alokairua	
	KOP.	m ² -ko prezioa (€)	KOP.	Errenta/hileko	KOP.	m ² -ko prezioa (€)	KOP.	Errenta/hileko
EAE	3.982	1.893,8	2.858	1.141,8	-	-	-	-
Bizkaia	1.901	1.879,2	1.439	1.049,3	-	-	-	-
Araba	1.101	1.772,0	748	1.161,5	-	-	-	-
Gipuzkoa	981	2.070,5	671	1.316,0	-	-	-	-
Bilbo	355	2.409,4	438	1.514,7	-	-	-	-

(-) Balerik gabe; lagin nahikorik ez. (*) Salgai jarritako babestutako lokal komertzialen prezioa, 2012ko lehen hiruhilekoa. Iturria: Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saila. Higiezinaren eskaintzari buruzko inkesta.

» EAeko garajeak, eremuaren arabera. Salmenta eta alokairu prezioak. 2012

	Libreak				Babestutakoak			
	Salmenta		Alokairua		Salmenta		Alokairua	
	KOP.	Prezioa	KOP.	Errenta/hileko	KOP.	Prezioa	KOP.	Errenta/hileko
EAE	7.191	28.740,6	738	86,6	3.519	15.860,0	569	45,3
Bizkaia	4.098	29.404,9	363	80,0	1.907	16.189,1	355	51,2
Araba	710	27.548,1	195	71,2	1.194	15.463,1	109	25,0
Gipuzkoa	2.383	27.959,9	180	116,5	418	15.540,6	106	48,5
Bilbo	1.262	41.064,1	98	107,7	-	-	-	-

(-) Balerik gabe; lagin nahikorik ez. Iturria: Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saila. Higiezinaren eskaintzari buruzko inkesta.

» EAeko trastelekuak, eremuaren arabera. Salmenta eta alokairu prezioak. 2012

	Libreak				Babestutakoak			
	Salmenta		Alokairua		Salmenta		Alokairua	
	KOP.	Prezioa	KOP.	Errenta/hileko	KOP.	Prezioa	KOP.	Errenta/hileko
EAE	3.079	1.058,6	88,80	67,93	3.341	589,9	452	24,6
Bizkaia	2.147	1.120,5	86,25	64,76	1.780	577,6	346	24,7
Araba	261	660,4	-	-	1.216	620,0	-	-
Gipuzkoa	670	1.011,7	-	-	345	545,0	106	24,2
Bilbo	509	1.374,5	-	-	-	-	-	-

(-) Balerik gabe; lagin nahikorik ez. Iturria: Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saila. Higiezinaren eskaintzari buruzko inkesta.

estadistika eranskina

Hirigintza eta etxebizitza

Bilboko etxebizitza-parkea, barrutiaren arabera (kop.)
Precio medio vivienda
Etxebizitzen transakzioak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	111

» Bilboko etxebizitza-parkea, barrutiaren arabera (kop.)

	2010	2011	2012
Etxebizitzak, guztira (kop.)	156.238	157.059	15.7905
Deustu	21.961	21.961	22.055
Uribarri	17.369	17.355	17.358
Otxarkoaga-Txurdinaga	10.981	11.009	11.002
Begoña	18.812	18.882	18.883
Ibaiondo	27.444	27.803	27.938
Abando	24.017	24.073	24.456
Errekalde	21.096	21.402	21.608
Basurtu-Zorrotza	14.558	14.574	14.605

Iturria: Udal errolda.

estadistika eranskina

Hirigintza eta etxebizitza

Bilboko etxebizitza-parkea, barrutiaren arabera (kop.)
Etxebizitzen batez besteko prezioa
Etxebizitzen transakzioak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	112

» Etxebizitzen batez besteko prezioa

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Etxebizitza berria (€/m ²)	2.936	4.241	4.496	5.385	5.347	5.135	5.440	4.655	4.431
Erabilিতako etxebizitza (€/m ²)	3.467	3.694	4.105	4.527	4.651	4.242	4.269	4.249	4.148

Iturria: Eusko Jaurlaritza.

estadistika eranskina

Hirigintza eta etxebizitza

Bilboko etxebizitza-parkea, barrutiaren arabera (kop.)
Etxebizitzen batez besteko prezioa
Etxebizitzen transakzioak

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	113

» Etxebizitzen transakzioak	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Etxebizitzak, guztira	2.941	3.800	3.649	3.840	2.468	2.408	3.076	2.704	1.895
Libreak	2.666	3.488	3.513	3.393	2.328	2.261	3.046	2.223	1.767
Babestutakoak	275	312	136	447	140	147	30	481	128
Eraiki berriak	1.180	1.166	746	979	734	622	290	785	384
Bigarren eskukoak	1.761	2.634	2.903	2.861	1.734	1.786	2.786	1.919	1.511

Iturria: Higiezin salerosketei buruzko estatistika, Sustapen Ministerioa.

Garraioa eta ingurumena

Garraioa eta mugikortasuna

Ingurumena

9

2012 Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

» Aurkibidea
» Estatistika eranskina

- 1 Biztanleria
- 2 Ekonomia eta enpresa
- 3 Lan-Merkatua
- 4 Merkataritza
- 5 Turismoa
- 6 Berrikuntza
- 7 Kultura eta kirola
- 8 Hirigintza eta etxebizitza
- 9 Garraioa eta ingurumena

Garraioa eta mugikortasuna

Ingurumena

Hiriko eta metropoli barruko garraioa

» Aireko garraioa

Itsas garraioa

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	115

GARRAIOA ETA MUGIKORTASUNA

Bilbo metropolialde baten erdigunea da, milioi bat biztanle inguru dituena. Mugikortasunari begira, metropolian egiten diren bidaia guztien bi heren bertatik igarotzen dira. Gainera, erdigunea izateak administrazio-, turismo- eta merkataritza-jarduerak bertan biltzen direla esan nahi du. Horregatik nahitaezkoa du estrategia jakin bat izatea, garraio publikoa eta oinezkoen joan-etorriak kudeatzeko.

Halaber, bere kokapen geografikoa dela-eta, ardatz atlantikoaren erdi-erdian, prest egon behar du Bilbok merkataritza-trukeen zein bidaiariak mundu osoan garraiatzeko zerbitzuen bolumen geroz eta handiagoei aurre egiteko.

Garraioa, beraz, eremu funtzionala behar bezala antolatzeko ezinbesteko zerbitzua da. Tren, tranbia, metro eta autobus lineek hirigunean mugikortasuna areagotzea eta joan-etorri arinak egiteko aukera ematea dute xede. Eta helburu berarekin abian jarri dira hainbat azpiegituraren eraikuntza-lanak, zabaltzeak eta hobetzeak ere; aipatutako zerbitzu horien guztien arteko sarea finkatzen laguntzeko, hain justu ere.

Ikuspegi horretatik abiatuta, teknologia berrien laguntzarekin, Bilboko Udalak eskuko telefonoetan erabil daitekeen aplikazio bat garatu du herritarren mesederako. Horri esker, trafikoari, aparkalekuei eta autobus sareari buruzko informazioa lor daiteke denbora errealean. Aplikazio honek dakarren nobedadea zera da, erabiltzaileek eurek hornitutako datuekin elikatzen dela sistema, eta horrela zuzendu eta hobetzen dela ematen duen informazioa. Hori guztia, CoCities izeneko Europako proiektuaren eskutik.

HIRIKO ETA METROPOLI BARRUKO GARRAIOA

» Bidaiari kopurua jaitsi den urte honetako joan-etorri gehienak Metro Bilbao-rekin egin dira

Bizkaiko Garraio Partzuergoaren datuen arabera, 2012. urtean Bilboko garraio publikoak 116 milioi bidaiariri baino gehiagori eman dio zerbitzu, Metro Bilbao, EuskoTran eta Bilbobusen bitartez. Guztirako zenbatekoa % 2,2 jaitsi da 2011ko datuarekiko.

Garraio publikoa baliatuta egindako bidaia gehienak metroarekin egin dira; guztira, 87,6 milioi bidaia 2012an. Nolanahi ere, Metro Bilbao enpresak urtean izan duen bidaiari kopurua jaitsi egin da aurreko urtearekin alderatuta; batik bat, Bilboko eta ingurueta udalerrietan krisiak eragindako jardura ekonomikoaren gainbehera dela-eta.

Metroak bidaiari gehien izan dituen egunean guztira 388.189 joan-etorri zenbatu ziren—ordura arte inoiz lortutako kopuru handiena baino % 17 gehiago—; hain justu, San Tomas azoka egunean izan zen, noski. Aztertutako azken datuen arabera, 2012an bidaiariek gehien erabili dituzten metro geltokiak Moyua, Abando, Alde Zaharra eta Indautxu izan dira.

Bilbobusek ere, Bilbo barneko garraio zerbitzu publikoak, bilakaera negatiboa izan du 2012an (-% 2,9, urtetik urtera), eta 2011n ez bezala, ez du 26 milioi bidaien kopurura heltzea lortu. Garraio horren bitartez egiten diren joan-etorri guztien % 44k lanarekin zerikusia dutela kontuan harturik, logikoa dirudi pentsatzea jaitsiera horren atzean dagoen arrazoi nagusia krisi ekonomikoa dela.

Bilbobusek 28 linea konbentzional, 152 autobus eta 481 geltoki ditu Bilbon. Horrek esan nahi du biztanleen % 95ek duela geltoki bat 250 m baino gutxiagora.

Bidaia kopuru handiena maiatzean (2.423.772) erregistratu da, eta asteko egunei begira, ostegunetan egon da bidaiari gehien 2012. urtean. Lanegun batean, batez beste, 85.995 bidaiari eraman dituzte Bilbobuseko autobusek. Pertsona gehien batzen diren geltokiak Plaza Biribilekoa eta Areatzako zubikoa dira, eta aurten bi lineek (77ak eta 56ak) 2 milioi bidaiariren muga gainditu dute.

EuskoTran tranbia zerbitzuaren urteko balantzea benetan ona izan da: inoiz lortutako bidaia kopuru handienara iritsi da, 3.083.827 (% 3,5eko igoera, urtetik urtera), eta 8.448 erabiltzaile izan ditu egunero, batez beste.

» Hiri eta metropoli barruko garraioa	2011	2012	% 2012/11
Bidaiariak, guztira (milakoetan)	119.176,0	116.513,2	-2,2
Metro Bilbao	89.616,4	87.615,0	-2,2
EuskoTran	2.980,8	3.083,8	3,5
Bilbobus	26.578,8	25.814,3	-2,9

Iturria: Bizkaiko Garraio Partzuergoa.

Garraioa eta mugikortasuna

Ingurumena

Hiriko eta metropoli barruko garraioa

Aireko garraioa

Itsas garraioa

9

1	Biztanleria
2	Ekonomia eta enpresa
3	Lan-Merkatua
4	Merkataritza
5	Turismoa
6	Berrikuntza
7	Kultura eta kirola
8	Hirigintza eta etxebizitza
9	Garraioa eta ingurumena
	Aurkibidea
	Or. 116
	Estatistika eranskina

AIREKO GARRAIOA

» Bilboko aireportuaren urteko balantzea ona izan da, nazioarteko hegaldietako bidaiarien gorakada aipagarriari esker

2009ko emaitza kaskarrak (3,65 milioi), ordura arte izan dituen txarrenak. Nolanahi ere, aireportuak oraindik ez du 2007ko datu onenera heltzea lortu (4,27 milioi), krisi ekonomikoaren aurreko egoerara itzultzea, alegia.

2012ko bidaiariaren datuen balantze orokorrean eragina izan dute barruko bidaien beherakadak (-% 1,9) eta nazioarteko hegaldien gorakada sendoak (+% 14,5). Izan ere, Bilboko aireportuak azken urteetan aurrera egin badu, zenbait airelineek –kostu txikikoek, batik bat– nazioarteko hainbat ibilbiderako irteerako edo helmugako aireportu izateko aukeratu dutelako da.

Izan ere, nahiz eta oraindik hegaldi komertzialetako bidaiari gehienak estatu barruko joan-etorrietan ibili diren (2012an, 2,73 milioi, ia-ia), azken urteetan gero eta pisu erlatibo gutxiago izan dute halako bidaiak guztirako hegaldiekiko: 2009an, % 74; 2012an, % 65.

Guztira, aurreko urtean baino hegaldi komertzial gutxiago egin dira: 2011n, 47.341; eta 2012an, 44.881. Adierazle horri dagokionez ere, deigarria da estatu barneko trafikoa jaitsi den artean (-% 10,1) nazioarteko hegaldiek % 4,3 gora egin dutela; 2012an, guztirako hegaldien % 38 izan dira, gainera (16.885).

Amaitzeko, hona hemen 2012an bidaiari gehien izan dituzten aire konpainien datuak, hurrenez hurren: Vueling (% 30), Iberia (% 13) eta Lufthansa (% 11). Aireportuko urteko bidaiari fluxuaren erdia baino gehiago hiru horien eskuetan egon da, hain zuzen ere. Bilboko aireportuko hegaldiek jatorri edota xede dituzten estatuko beste aireportuen bidaiari fluxuari dagokionez, bereziki aipatzekoak dira Madrilgo Barajaseko aireportua eta Bartzelonako El Prat, bi horietan guztirako trafikoaren % 35 batzen baita.

» Aireko garraioa	2011	2012	% 2012/11
Bidaiariak (guztira)	4.046.172	4.171.092	3,1
Hegaldi komertzialak	4.036.340	4.165.991	3,2
Estatu barnekoak	2.783.865	2.731.424	-1,9
Nazioartekoak	1.252.475	1.434.567	14,5
Hegaldi komertzialak	47.341	44.881	-5,2
Estatu barnekoak	31.153	27.996	-10,1
Nazioartekoak	16.188	16.885	4,3
Merkantziak (t)	2.633,5	2.262,8	-14,1

Iturria: Aena.

Garraioa eta mugikortasuna

Ingurumena

Hiriko eta metropoli barruko garraioa

Aireko garraioa

Itsas garraioa

9

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	117

ITSAS GARRAIOA

» Jarduera ekonomikoaren beherakadak eragin kaltegarria izaten jarraitzen du merkantzien portuko trafikoarengan

2012. urtean, guztira 29,5 milioi tona merkantzia mugitu dira Bilboko Portuan; hau da, 2011n kudeatutako bolumena baino % 7,8 gutxiago.

Merkantziek ia trafiko guztia hartzen dute (28,9 milioi tona; % 8,7 gutxiago, urtetik urtera). Tokiko trafiko edo hornidurakoa, berriz, 553.147 tonakoa izan da (% 101,4, 2011. urtearekin konparatuta).

Portuan solteko gai likidoak mugitzen dira, gehienbat (petrolio gordina, fuel-olioa eta gasa, batik bat): 2012an, 15,06 milioi tona. Edonola ere, urtetik urtera % 15,7 jaitsi da solteko gai horien bolumena, erregaien kontsumoaren gutxitzearen ondorioz Petronor findegiak izandako produkzio beherakadaren eraginez. Solteko gai solidoak, aldiz, % 6,5 igo dira, eta guztira, 2012an, 4,2 milioi tonako bolumena mugitu da.

Merkantzia orokorren trafikoak % 2,4 gutxitu da eta 9,6 milioi tonatan geratu da; batez ere, merkantzia orokor konbentzionalen beherakada izugarriak eraginda: -% 14,5; 3,23 milioi tona. Edukiontzietan kudeatutakoak, aldiz, bestelako datuak lortu ditu: % 5,1eko gorakada eta 6,39 milioi tona.

Edukiontzien trafikoak % 6,5 igo da eta inoizko emaitzarik onenak lortu dira: 610.131 TEU kudeatu dira, guztira; 2011n erregistratutako 572.784 TEUen gainetik, beraz.

» Portuko trafikoa

	2011	2012	% 2012/11
Portuko trafikoa (t)	32.002.547	29.507.186	-7,80
Merkantzien trafikoa	31.727.968	28.954.039	-8,74
Solteko gai likidoak	17.860.890	15.060.943	-15,68
Solteko gai solidoak	4.000.347	4.261.690	6,53
Merkantzia orokorra	9.866.731	9.631.406	-2,39
Edukiontzia	6.080.477	6.393.309	5,14
Konbentzionala	3.786.254	3.238.097	-14,48
Tokiko trafikoa eta hornidurakoa	274.579	553.147	101,45
Edukiontzia (TEU)	572.784	610.131	6,52

Iturria: Estatuko portuak.

Garraioa eta mugikortasuna

Jasangarritasunaren aldeko apustua

Ingurumena

Hondakinak sortzea eta kudeatzea

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or...
	Estatistika eranskina	118

INGURUMENA

JASANGARRITASUNAREN ALDEKO APUSTUA

Bilboko hiriaren eraldaketa jasangarriarekin jarraitzea eta aurrera egitea, horixe da oraindik ere bertako instituzioen nahia. Hala ageri da, hain zuzen ere, Bilboko Udalak osatu duen 2011-2015eko Gobernu-planean. Ildo horretatik abiatuta hainbat ardatz estrategiko proposatu dira dokumentu horretan, Bilboko ingurunea hiri ireki, eroso eta irisgarria bihurtzeko xedea daukatenak; betiere, ingurumenarekin jasangarria den garapena sustatzen dela ziurtatuta.

Ildo horretatik, Bilbon hainbat ekimen bideratzen dira, besteak beste: Klima-aldaketarako bulegoa, Tokiko Agenda 21 Ekintza-plana, ingurumen-kutsaduraren kontrola –isuriak gutxitzeko zenbait egitasmo aurrera eramanez horien barne–, udalaren instalazioetan eta etxebizitzetan energia berriztagarriak sustatzeko ekintzak eta energia-eraginkortasuna areagotzearen eta uraren erabilera egokia egitearen aldekoak ere.

Ekimen horiei guztiei esker, Bilboko hiria hirugarren tokian dago Espainiako hiri jasangarrien artean; hala dio “Espainiako 25 hiri jasangarri” izeneko txostenak. Horren arabera, bereziki nabarmengarria izan da Bilbok mugikortasunaren arloan egin duen lana, bai garraio publikoaren sarearekin, bai CO² isuriekkin. Horrez gain, uraren kontsumo eta kudeaketaren sailean eta hondakinak sortze eta kudeaketarenean ere emaitza onak lortu ditu. Aipatzekoa da, baita ere, ekimen berrien alde udalak egindako apustua: carpooling (bidaia bat egiteko autoa beste norbaitekin partekatzea) eta carsharing (autoak alokairu erregimenean partekatzea) izeneko egitasmoen bitartez, mugikortasun jasangarria bultzatzeko neurriak hartu dira, eta, bide batez, erregaiaren kontsumoa murriztea eta berotegi-efektuko gas gutxiago isurtzea lortu da, eta ibilgailu pribatuen erabilera zentzuzkoa eta eraginkorra sustatu da.

Bilbok duen beste alde on bat eratzun berdea da, hiriaren erdigunetik bertatik hasita, hainbat bide jarraituz gero, 100 km-ko ibilbidea egiteko aukera ematen baitu. Hiriko bi mendi-mazeletara zabaltzen diren udal baso eta parkeak hiri barruko parkeekin bat egitea du xede eratzun berdeak.

Garraioa eta mugikortasuna

Ingurumena

Jasangarritasunaren aldeko apustua

Hondakinak sortzea eta kudeatzea

1	Biztanleria
2	Ekonomia eta enpresa
3	Lan-Merkatua
4	Merkataritza
5	Turismoa
6	Berrikuntza
7	Kultura eta kirola
8	Hirigintza eta etxebizitza
9	Garraioa eta ingurumena
	Aurkibidea
	Estatistika eranskina

Or.
119

HONDAKINAK SORTZEA ETA KUDEATZEA

» Kontsumoaren beherakadak etxe-hondakinak gutxitzea ekarri du

Bizkaiko Foru Aldundiaren Hondakinen Behatokiaren datuen arabera, 2012. urtean 120.232 tona hondakin sortu dira Bilboko etxeetan; hau da, 2011ko datuarekin alderatuta, % 3,3 gutxiago. Hortaz, etxebazorra sortzeko biztanleko tasa murriztu egin da, gutxi izan bada ere: 2011n, urteko 352,2 kilo izan ziren, batez beste, eta 2012an, 341,2 kilo.

Dena batera biltzeko sistemaren bitartez etxeetako zabor guztiaren % 81,3 jaso da 2012an, beraz, aurreko urtearekin alderatuta, % 2,9 gutxiago (2.953 tona gutxiago). Gaikako bilketarekin geratzen den % 18,7a batu da: bolumen gordina, 22.456 tonakoa, eta urtetik urterako beherakada, % 4,6koa (guztira, 1.092 tona gutxiago batu dira sistema horrekin). Baliteke krisi ekonomikoaren eraginez etxeetan gutxiago kontsumitu izana, eta horrek beherakada hori ekarri izana.

» Hondakin-sortzea	2011	2012	% 2012/11
Etxe-hondakinak (t)	124.277	120.232	-3,3
Dena batera biltzeko sistema	100.729	97.776	-2,9
Gaikako bilketa	23.548	22.456	-4,6
Etxe-hondakinak (Kg/bizt./urteko)	352,4	341,2	-3,2

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

estadistika eranskina

Garraioa eta ingurumena

Hiri eta metropoli barruko garraioa
Aireko garraioa
Portuko trafikoa
Hondakinen bilketa

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	120

» Hiri eta metropoli barruko garraioa	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bidaiariak, guztira (milakoetan)	116.034,60	116.887,40	115.597,6	116.830,7	119.176,0	116.513,2
Metro Bilbao	85.864	86.333,7	87.043,7	88.556,3	89.616,4	87.615,0
EuskoTran	2.906	2.847,0	2.799,4	2.849,6	2.980,8	3.083,8
Bilbobus	27.264,6	27.706,7	25.754,5	25.424,8	26.578,8	25.814,3

Iturria: Bizkaiko Garraio Partzuergoa.

estadistika eranskina

Garraioa eta ingurumena

Hiri eta metropoli barruko garraioa
Aireko garraioa
Portuko trafikoa
Hondakinen bilketa

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	121

» Aireko garraioa	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bidaiariak (guztira)	2.850.524	3.395.773	3.843.253	3.876.062	4.277.610	4.172.901	3.654.957	3.888.955	4.046.172	4.171.092
Hegaldi komertzialak	--	--	--	--	4.254.395	4.149.572	3.640.773	3.881.627	4.036.340	4.165.991
Nazioartekoak	--	--	--	--	3.174.156	3.053.177	2.697.565	2.859.027	2.783.865	2.731.424
Estatu barnekoak	--	--	--	--	1.080.239	1.096.395	943.208	1.022.600	1.252.475	1.434.567
Hegaldi komertzialak	--	--	--	--	54.877	52.966	46.497	47.235	47.341	44.881
Nazioartekoak	--	--	--	--	37.009	35.709	32.443	33.002	31.153	27.996
Estatu barnekoak	--	--	--	--	17.868	17.257	14.054	14.233	16.188	16.885
Merkantziak (t)	3.813,6	4.152,8	3.958,0	3.423,2	3.240,9	3.188,6	2.691,5	2.548,0	2.633,5	2.262,8

Iturria: Aena.

estadistika eranskina

Garraioa eta ingurumena

Hiri eta metropoli barruko garraioa
Aireko garraioa
Portuko trafikoa
Hondakinen bilketa

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	122

» Portuko trafikoa	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Portuko trafikoa (t)	38.590.828	40.014.330	39.397.955	32.180.077	34.666.185	32.002.547	29.507.186
Merkantzien trafikoa	38.422.503	37.980.450	37.980.450	31.604.601	33.661.626	31.727.968	28.954.039
Solteko gai likidoak	22.289.779	22.682.180	23.057.335	20.497.908	19.763.269	17.860.890	15.060.943
Solteko gai solidoak	5.524.178	5.832.384	5.266.459	3.827.992	4.451.911	4.000.347	4.261.690
Merkantzia orokorra	9.394.336	9.907.939	9.656.656	7.278.701	9.446.446	9.866.731	9.631.406
Edukiontziak	5.629.098	5.920.114	6.138.927	4.756.787	5.696.335	6.080.477	6.393.309
Konbentzionala	3.765.238	3.987.825	3.517.729	2.521.914	3.750.111	3.786.254	3.238.097
Tokiko trafikoa eta hornidurakoa	168.325	2.033.880	1.417.505	575.476	1.004.559	274.579	553.147
Edukiontziak (TEU)	523.113	554.558	557.345	443.468	531.457	572.784	610.131

Iturria: Estatuko portuak.

estadistika eranskina

Garraioa eta ingurumena

Hiri eta metropoli barruko garraioa
Aireko garraioa
Portuko trafikoa
Hondakinen bilketa

1	Biztanleria	
2	Ekonomia eta enpresa	
3	Lan-Merkatua	
4	Merkataritza	
5	Turismoa	
6	Berrikuntza	
7	Kultura eta kirola	
8	Hirigintza eta etxebizitza	
9	Garraioa eta ingurumena	
	Aurkibidea	Or.
	Estatistika eranskina	123

» Hondakinen bilketa	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Etxe-hondakinak (t)	131.068	127.621	123.068	125.797	124.277	120.232
Masa-bilketa	105.627	101.769	96.614	100.833	100.729	97.776
Gaikako bilketa	25.441	25.851	26.454	24.965	23.548	22.456
Papera eta kartoia	14.680	14.709	14.107	12.863	11.607	10.600
Beira	6.059	6.307	6.662	6.691	6.755	6.608
Hondakin handiak	640	619	1.140	826	655	637
Ontziak	4.062	4.217	4.544	4.584	4.530	4.611
Etxe-hondakinak (Kg/bizt./urteko)	371,1	361,2	346,8	356,2	352,4	341,2

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

2012

Bilboko Urtekari Sozioekonomikoa

Estatistika eranskina

Biztanleria

Biztanleria, sexuaren arabera

Biztanleria, adinaren arabera

Biztanlerian mugimendu naturalak

Biztanlerian barrutien arabera

Biztanleria atzeritarrak

Batez besteko errenta pertsonala

Familiako besteko errenta

Errenta pertsonala eta familiakoa. Bilboko datuak, auzoz auzo

Diru-sarrerak bermatzeko errenta, oinarritzko gizarte zerbitzuen arabera

Ordaindutako gizarte-larrialdietarako laguntza, oinarritzko gizarte zerbitzuen arabera

Ikasten ari ez direnek aurretik egindako ikastetakestudiente

Merkataritza

Jarduera komertzialak txikizkariak

Jarduera komertzialak handizkariak

Soldatapeko langileak dituzten enpresak

Autonomoen Araubide Berezian izena emanda dauden langileak Merkataritza

Enplegatutak

Merkataritza jardueretan egindako altak eta saldo garbia

Kultura eta kirola

Museoak (bisitariak)

Liburutegiei buruzko adierazleak

Ekonomia eta enpresa

Ekonomia eta enpresa jarduerak

Soldatapeko langileak dituzten enpresak

Personas empleadas autónomas

Merkataritza-sozietate berriak

Bilboko enpresek erregistratutako kontratuak

Turismoa

Ostatu jarduerak (baimenak)

Hotel-establezimenduen eskaintza

Etorritako bidaiari kopurua, jatorriaren arabera

Biltzarrak eta bilerak

Itsas bidaldietako jarduera

Hirigintza eta etxebizitza

Bilboko etxebizitza-parkea, barrutiaren arabera (kop.)

Etxebizitzaren batez besteko prezioa

Etxebizitzaren transakzioak

Lan-Merkatua

16 urte edo gehiagoko biztanleria aktiboa eta jarduera-tasa

16 urte edo gehiagoko biztanleria okupatua eta enplegu-tasa

16 urte edo gehiagoko biztanleria langabetua eta langabezia-tasa

Afiliatuta dauden biztanleak, kotizazio-erregimenen eta jarduera-sektoreen arabera

Afiliazioa, jarduera-arloen arabera

Erregistratutako kontratuak

Erregistratutako biztanle langabetuak

Berrikuntza

Servicios profesionales y empresariales intensivos en conocimiento: Empresas con personal asalariado

Ezagutzari bereziki lotutako profesionalen eta enpresen zerbitzuak: Afiliatuak

Patenteak eta markak (kop.)

Garraioa eta ingurumena

Hiri eta metropoli barruko garraioa

Aireko garraioa

Portuko trafikoa

Hondakinen bilketa

Aurkibidea

Biztanleria

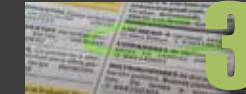
1

Ekonomia eta enpresa

2

Lan-Merkatua

3

Merkataritza

4

Turismoa

5

Berrikuntza

6

Kultura eta kirola

7

Hirigintza eta etxebizitza

8

Garraioa eta ingurumena

9